

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Ekonomika" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Ekonomika</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Biznesa augstskola Turība</i>
Reģistrācijas kods	<i>3343800213</i>
Juridiskā adrese	<i>GRAUDU IELA 68, RĪGA, LV-1058</i>
Tālrunis	<i>67622551</i>
E-pasts	<i>turiba@turiba.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Ekonomika"

Biznesa augstskola Turība

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	5
I - Informācija par augstskolu/koledžu	5
II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)	14
II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)	28
II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)	38
II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)	48
II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)	54
II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)	58
Pielikumi	60
Citi pielikumi	62
Mārketingu un tirdzniecība	63
Studiju programmas informācija	66
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	66
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	71
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	78
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	78
Pielikumi	84
Finanses un grāmatvedība	85
Studiju programmas informācija	89
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	89
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	93
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	100
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	101
Pielikumi	107
Mārketingu un tirdzniecības vadība	108
Studiju programmas informācija	112
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	112
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	116

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	123
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	123
Pielikumi	129

I - Informācija par augstskolu/koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

Biznesa augstskola Turība dibināta 1993.gadā, nosaukums – SIA „Turības” mācību centrs”. 1998.gadā nosaukums mainīts uz SIA „Biznesa augstskola Turība”. Kopš 2009.gada izglītības iestādes nosaukums – Biznesa augstskola Turība.

08.05.1997. augstskolai SIA “Turības mācību centrs” izsniegta akreditācijas lapa Nr.002, kas dod tiesības īstenot akreditētās studiju programmas un izsniegt valstiski atzītus diplomus par augstākās izglītības iegūšanu. Izglītības iestādes reģistrācijas nr.3343800213.

BAT vīzija: Mēs esam Latvijas nākotnes tautsaimniecības idejiskais kodols un dzinējspēks.

BAT misija: Mēs virzām biznesa domu pasaulē, pelnot paši un mācot pelnīt citiem.

Realizējamie studiju virzieni:

- **„Tiesību zinātnes” (akreditācijas lapa Nr.298):**

1. Pirmā līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma „Tiesību zinātne”
2. Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Tiesību zinātne”
3. Profesionālā maģistra studiju programma „Tiesību zinātne”
4. Doktora studiju programma „Tiesību zinātne”

- **„Ekonomika”(akreditācijas lapa Nr.209):**

1. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Finanses un grāmatvedība”;
2. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Mārketinga un tirdzniecība”;
3. Profesionālā bakalaura studiju programma „Mārketinga un tirdzniecības vadība”.

- **„Informācijas un komunikācijas zinātnes” (akreditācijas lapa Nr.55):**

1. Profesionālā bakalaura studiju programma „Sabiedriskās attiecības”.
2. Profesionālā bakalaura studiju programma „Starptautiskās komunikācijas vadība”.
3. Profesionālā maģistra studiju programma „Sabiedriskās attiecības”
4. Doktora studiju programma „Komunikācijas vadība”

- **Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" (akreditācijas lapa Nr.210):**

1. Profesionālā bakalaura studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība” ;
2. Profesionālā bakalaura studiju programmas “Starptautiskā finanšu vadība” (licence 2018.gada 02.jūlijs)
3. Profesionālā bakalaura studiju programmas “Biznesa loģistikas vadība” (licence 2018.gada 21.jūnijs)
4. Profesionālā maģistra studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība”;
5. Profesionālā maģistra studiju programma “Publiskā pārvalde”
6. Profesionālā maģistra studiju programma „Biznesa psiholoģija un cilvēkresursu vadība uzņēmējdarbībā” (licence 2018.gada 02.jūlijs);
7. Doktora studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība”;
8. Doktora studiju programma „Vadībzinātne” .

- **„Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija” (akreditācijas lapa Nr.102):**

1. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Viesmīlības serviss”
2. Profesionālā bakalaura studiju programma „Tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu vadība”
3. Profesionālā bakalaura studiju programma „Lietišķo un rekreatīvo pasākumu vadība”
4. Profesionālā maģistra studiju programma „Tūrisma stratēģiskā vadība”

- **„Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” (akreditācijas lapa Nr.55):**

1. Pirmā līmeņa profesionālā augstākās izglītības programma „Organizācijas drošība” (41861)
2. Profesionālā bakalaura studiju programma „Organizācijas drošība” (42861)

- **"Informācijas tehnoloģijas, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne"**

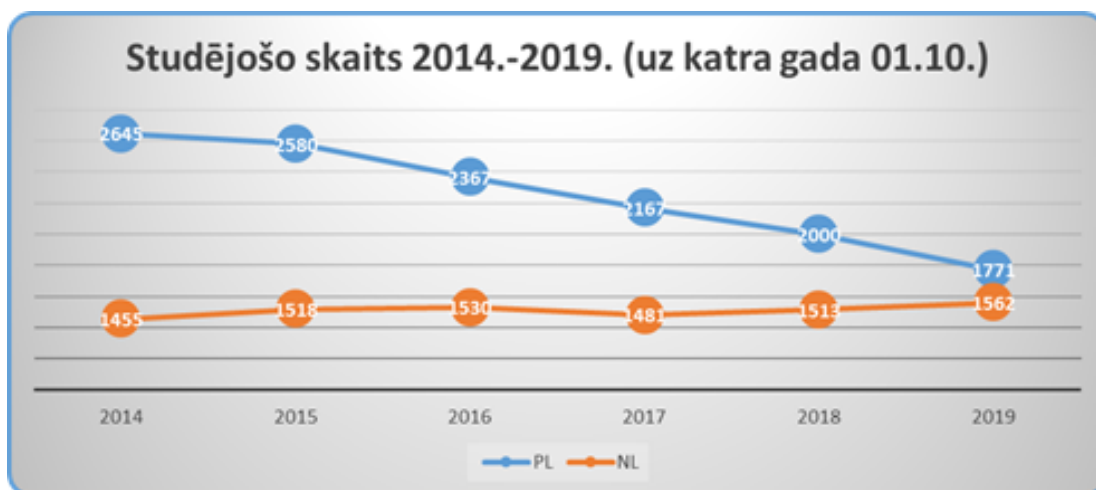
1. Profesionālā bakalaura studiju programma "Datorsistēmas". (licence 2018.gada 27.jūnijs);

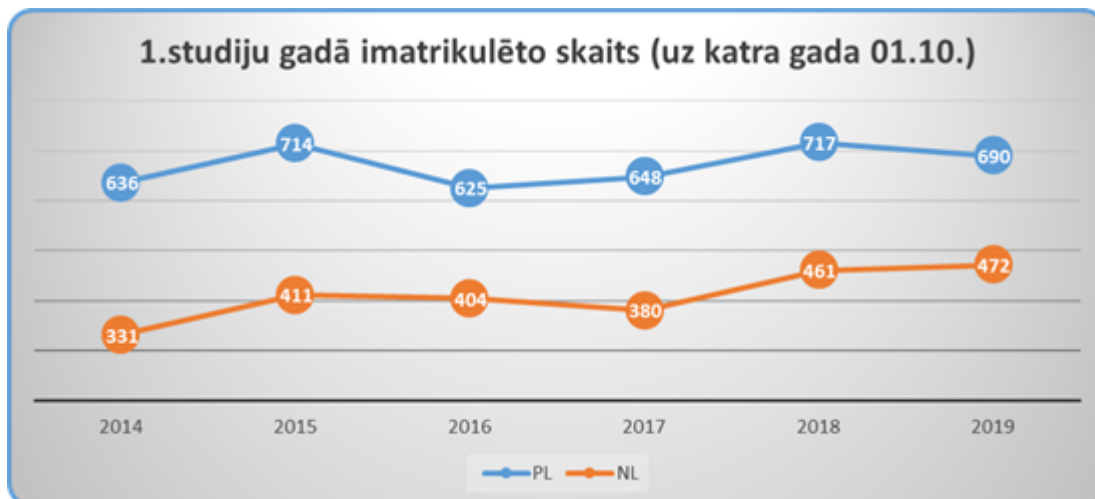
Vispārīga informācija par augstskolas filiālēm:

1. Cēsu filiāle. 2002.gadā izveidota kā Cēsu studiju centrs. 29.05.2003. reģistrēta izglītības iestāžu reģistrā kā Biznesa augstskola Turība Cēsu filiāle.
2. Talsu filiāle. 2002.gadā izveidota kā Talsu studiju centrs. 29.05.2003. reģistrēta izglītības iestāžu reģistrā kā Biznesa augstskola Turība Talsu filiāle.
3. Liepājas filiāle. 2002.gadā izveidota kā Liepājas studiju centrs. 29.05.2003. reģistrēta izglītības iestāžu reģistrā kā Biznesa augstskola Turība Liepājas filiāle.

Studējošo skaita augstskolā dinamika novērtēšanas periodā

Gads	Visi studējošie			1.studiju gadā imatrikulētie			Absolvējušie		
	PL	NL	Kopā	PL	NL	Kopā	PL	NL	Kopā
2014	2645	1455	4100	636	331	967	390	194	584
2015	2580	1518	4098	714	411	1125	418	156	574
2016	2367	1530	3897	625	404	1029	357	160	517
2017	2167	1481	3648	648	380	1028	417	152	569
2018	2000	1513	3513	717	461	1178	354	168	522
2019	1771	1562	3333	690	472	1162	337	153	490

Augstskolas attīstības stratēģija - galvenie attīstības mērķi un noteiktie darbības virzieni

Saskaņā ar BAT stratēģiju 2016.-2020. gadam, augstskola ir izvirzījusi sev 4 stratēģiskos mērķus:

1.mērķis Mūsu studiju programmas ir pirmā izvēle tiem, kas vēlas studēt Latvijā mūsu piedāvātajos virzienos.

2.mērķis Mūsu darbības centrā ir students, ērts studiju process un komfortabla vide.

3.mērķis Akadēmiskais personāls ir zinošs, pieredzējis un veic praksē noderīgu zinātniski pētniecisko darbu.

4.mērķis Biznesa augstskola Turība ir atzītākais biznesa augstskolas zīmols Latvijas biznesa vidē.

Prioritārie uzdevumi stratēģisko mērķu sasniegšanai:

- Pilnveidot studiju saturu atbilstīgi Latvijas un pasaules aktualitātēm un tendencēm.
- Izmantot efektīvus un atraktīvus risinājumus studiju organizēšanā un īstenošanā.
- Rūpēties, lai mūsu sniegums ļautu saglabāt esošās un iegūt jaunas akreditācijas dažādās starptautiskās organizācijās un veicinātu atpazīstamību.
- Pilnveidot un modernizēt klientu servisa procesus, lai tie būtu ērti, efektīvi un studijas atbalstoši.
- Veicināt multikulturālo toleranci un integrāciju, atvieglojot ārvalstnieku iejušanos.
- Pilnveidot un attīstīt studentu pilsētīņu, veidojot pievilcīgu vidi gan studiju procesam, gan ārpus studiju aktivitātēm.
- Veidot kvalitatīvu, nozaru praksi un pasaules tendences pārzinoša un universitātes līmenim atbilstoša akadēmiskā personāla sastāvu.
- Sekmēt pētniecisko darbu un publicēšanos starptautiski citējamās izdevumos.

- Virzīt un atbalstīt personāla pilnveidošanos starptautiskajās programmās, dalību projektos un pieredzes paplašināšanu praksē.
- Veidot kopīgu izpratni par augstskolas kā organizācijas kultūru, vērtībām un darbības pamatprincipiem.
- Veicināt personāla darbību un publicitāti biznesa, zinātniskajā un sabiedriskajā vidē.
- Piesaistīt izcilākos studentus, docētājus un profesionāļus, veidot tautsaimniecībai nozīmīgus produktus.
- Komunicēt ar klientiem un partneriem, dominēt publiskajā telpā.

Šobrīd spēkā esošā BAT stratēģija (LV un ENG):

<http://www.turiba.lv/lv/augstskola/strategija-20162020/478/>

<http://www.turiba.lv/en/augstskola/strategic-guidelines-20162020/478/>

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

Dibinātājs/Valde Dibinātāja izveidota izpildinstitūcija BAT pārvaldei stratēģiskajos un finanšu jautājumos. Ierosina rektora amata kandidatūru ievēlēšanai Satversmes sapulcē un rektora atcelšanu, izsaka priekšlikumus Senātam sasaukt ārkārtas Satversmes sapulci, sadarbībā ar Senātu lemj par akadēmiskās un zinātniskās darbības jautājumiem, izsaka priekšlikumus Senātam par augstskolas struktūrvienību izveidošanu, reorganizāciju vai likvidēšanu, nosaka BAT personāla darba samaksu, izstrādā BAT Satversmes vai tās grozījumu projektu u.c.

Satversmes sapulce. Augstākā BAT akadēmiskās un zinātniskās darbības pārstāvības, vadības un lēmēj institūcija. Pieņem un groza BAT Satversmi, ievēl un atceļ rektoru Satversmē noteiktajā kārtībā, noklausās rektora pārskatu, ievēl Senātu un Akadēmisko šķirējtiesu, apstiprina Senāta un akadēmiskās šķirējtiesas nolikumus, ievēl Satversmes sapulces priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un sekretāru, izslēdz personu no Akadēmiskās šķirējtiesas sastāva.

Satversmes sapulces sastāvā ir divdesmit pārstāvji (divpadsmit pārstāvjus ievēl no akadēmiskā personāla, četrus pārstāvjus - no studējošiem un četrus pārstāvjus - no vispārējā personāla).

Senāts BAT personāla koleģiāla vadības institūcija un lēmēj institūcija, kas apstiprina kārtību un noteikumus, kuri regulē visas augstskolas darbības sfēras. Senāts izvirza attiecīgās nozares profesoru padomei ievēlēšanai amatā profesorus, asociētos profesorus, vadošos pētniekus, pētniekus, ar kuriem pēc ievēlēšanas var slēgt darba līgumus, apstiprina studiju virzienus, programmas un kalendāros grafikus, lemj par augstskolas un struktūrvienību akadēmiskās un zinātniskās darbības jautājumiem, apstiprina nolikumu par akadēmiskajiem amatiem un to ievēlēšanas kārtību, apstiprina studiju procesu reglamentējošos dokumentus, lemj par Padomnieku konventa izveidošanu, kura sastāvu iesaka BAT Valde, un apstiprina Padomnieku konventa darbības nolikumu u.c.

Senātu veido 28 senatori, no kuriem 21 ir no akadēmiskā personāla, 1 no BAT Valdes, bet 6 no studējošo pašpārvaldes pārstāvji.

Padomnieku konvents Konsultē Senātu un rektoru Augstskolas attīstības stratēģijas jautājumos.

Fakultāšu domes Dome izvērtē un sniedz Senātam priekšlikumus par fakultātes struktūrvienību izveidošanu, reorganizāciju vai likvidēšanu, izskata studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus un pārskatus par veiktajām darbībām studiju virziena pilnveidei. Dome izvērtē un sniedz fakultātes dekānam priekšlikumus par studiju programmu kvalitāti, studējošo sekmēm un studiju programmu atbilstību darba tirgus prasībām, fakultātes akadēmiskās darbības pamatvirzieniem, tās attīstības stratēģiju un perspektīvām; fakultātes zinātniskās pētniecības un starptautiskās sadarbības virzieniem, jaunajām studiju programmām un to direktoru kandidatūrām, esošo studiju programmu papildinājumiem un pilnveidojumu, par atsevišķu līdz šim esošu programmu slēgšanu.

Domē tiek iekļauti akadēmiskā un vispārējā personāla pārstāvji 30%, nozares profesionāļu pārstāvji 50%, studējošo pārstāvji 20% apmērā no domnieku kopskaita.

BAT darbības pamata dokumenti ir BAT statūti (V1) un Biznesa augstskola Turība Satversme (V2). BAT organizatoriskā struktūra noteikta Valdes apstiprinātā BAT organizatoriskās struktūras shēmā (D1). Katras struktūrvienības uzdevumi un pārvalde ir noteikta struktūrvienību nolikumos, bet katra darbinieka darba pienākumi darba pienākumu un amatu aprakstos, darba instrukcijās.

Galvenais BAT ilgtermiņa plānošanas dokuments ir stratēģija, kas ik pēc 5 gadiem tiek pārskatīta. Šobrīd aktuālas ir BAT Senātā apstiprinātās Stratēģiskās pamatnostādnes 2016.-2020. gadam (V46).

BAT Ētikas politikā (V123) ietverti ētikas principi un normas, kas ir saistoši BAT darbiniekiem viņu attieksmē pret darbu, savstarpējā saskarsmē, kā arī attiecībās ar valsts un nevalstiskām institūcijām un biznesa partneriem. Ar akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem saistītus jautājumus izskata BAT akadēmiskā šķīrējtiesa, kas darbojas saskaņā ar Akadēmiskās šķīrējtiesas nolikumu (N12).

Studiju nolikums (N1) ir pamatdokuments, kas reglamentē studiju kārtību BAT īstenotajās studiju programmās. Tur aprakstīta studiju procesa organizācija, pārbaudījumi un vērtēšana, prakses un studiju darbi, gala pārbaudījumi, kā arī studējošo un docētāju tiesības un pienākumi.

Pārbaudījumu nolikumā (N51) noteikti pārbaudījumu veidi un formas, studējošo un docētāju tiesības un pienākumi. Valsts pārbaudījuma komisijas sastāvs, darbu vadītāju un komisijas sastāva apstiprināšanas kārtība, darba vadītāja tiesības un pienākumi, darba iesniegšanas un recenzēšanas un pārbaudījuma kārtēšanas kārtība, studējošā tiesības, kā arī apelāciju izskatīšanas kārtība noteikta Valsts pārbaudījuma nolikumā (N86).

Prakses norise, prakses atskaites sagatavošana, aizstāvēšana un novērtēšana notiek saskaņā ar Prakses nolikumu (N60), savukārt studiju darbu tēmas un vadītāju apstiprināšanas un vērtēšanas kārtība un studējošo pienākumi noteikti Nolikumā par studiju darbu pieteikšanu un aizstāvēšanu (N61).

Nolikumā par patstāvīgo pētniecisko darbu izstrādāšanu un noformēšanu (N134) ir noteiktas un apstiprinātas prasības darbu sagatavošanai un noformēšanai. Prasības kārtējo pārbaudījumu kārtēšanai, vērtēšanas kritēriji, pedagoģiskās metodes u.c. ir noteikti studiju kursu aprakstos.

Nolikumā par akadēmisko godīgumu un plaģiātismu (N157) noteikti BAT administrācijas, akadēmiskā, zinātniskā un vispārējā personāla akadēmiskā godīguma pamatprincipi un kārtība, kādā tiek identificēts un novērsts plaģiātisms studējošo, mācībspēku un zinātniski pētnieciskajos rakstu darbos.

BAT struktūrshēma (LV un ENG):

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

BAT ir definēta un Senātā apstiprināta Kvalitātes politika (V66), kuras mērķis ir sekmēt BAT stratēģijas īstenošanu, kā arī nodrošināt nemainīgi augstu kvalitāti saskaņā ar kvalitātes politikā definēto. Kvalitātes politikā ir noteiktas vispārējas vadlīnijas, bet izvērsti kvalitātes nodrošināšanas aktivitātes aprakstītas BAT iekšējos normatīvajos dokumentos, kas ietver plašu dokumentu (politikas, nolikumi, procedūras u.c.) klāstu.

Kvalitātes politika ir publicēta gan BAT darbinieku intraneta lapā, gan BATIS, gan www.turiba.lv. Kvalitātes politiku īsteno visas BAT struktūrvienības un to darbinieki gan struktūrvienības ietvaros, gan individuāli. Kvalitātes vadības rokasgrāmata ir Senātā apstiprināts BAT kvalitātes vadības sistēmas uzturēšanas apraksts. Tās mērķis ir nodrošināt visu BAT darbinieku vienotu izpratni par BAT kvalitātes standartiem.

Kvalitātes vadības rokasgrāmata kopā ar pārējiem BAT iekšējiem normatīvajiem dokumentiem ir pieejama ikvienam BAT darbiniekam BAT darbinieku intraneta lapā, kā arī papīra veidā. Studējošiem saistošie BAT iekšējie normatīvie dokumenti tiek publiskoti BAT interneta lapā un studējošo informatīvajā sistēmā BATIS saskaņā ar Senāta apstiprināto sarakstu „Internetā un studentu informatīvajā sistēmā BATIS publiskotie studējošajiem saistošie dokumenti” (S45). Regulāri tiek publiskota arī informācija par dokumentiem, kuros veikti grozījumi, kā arī par konkrētajos dokumentos veiktajām izmaiņām, studējošajiem – BATIS, darbiniekiem – „Outlook Public Folders/Rokasgramata”.

Kvalitātes vadības sistēma BAT ir ieviesta atbilstoši Latvijas Republikas Augstskolu likuma 5.panta 21 daļas prasībām, Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (turpmāk tekstā – ESG) un izmantojot standarta ISO 9001 pamatnostādnes.

BAT kvalitātes vadības sistēmas pamatprincipi:

- orientācija uz klientu;
- līderība un personāla iesaistīšana;
- procesu pieeja;
- nepārtraukta uzlabošana;
- uz pierādījumiem balstītu lēmumu pieņemšana;
- klientu attiecību pārvaldība.

BAT kvalitātes vadības sistēmas mērķis ir paaugstināt BAT darbības efektivitāti un visu ieinteresēto pušu apmierinātības līmeni, īstenojot nepārtrauktu pilnveidi.

BAT ir noteikta šāda kvalitātes vadības dokumentu struktūra:

- stratēģiskās plānošanas dokumenti (BAT stratēģiskās pamatnostādnes ar vīziju misiju, mērķiem, uzdevumiem un indikatoriem izpildes kontrolei, SVID analīzes, studiju virzienu attīstības plāni);
- politikas (Kvalitātes politika, Ētikas politika, Personāla politika, Personas datu apstrādes un aizsardzības politika, Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu drošības politika, Energo politika u.c.);
- procesu aprakstoši dokumenti (nolikumi, noteikumi, procedūras, saraksti, diagrammas);
- plānošanas dokumenti (struktūrvienību darba plāni, docētāju individuālā darba plāni);

- atbalsta dokumenti (rīkojuma, personāla, sarakstes dokumenti, dokumentu formas, izziņas, akti, protokoli, pārskati, reģistri u.tml.).

Atbildība noteikta Fakultāšu nolikumā un citos struktūrvienību nolikumos, noteikumos, nolikumos, procedūrās un amatu aprakstos.

Par kvalitātes vadības sistēmu BAT kopumā atbild Valdes priekšsēdētājs. Kvalitātes vadītājs ir atbildīgs par BAT kvalitātes vadības sistēmas veidošanu, uzturēšanu un pilnveidošanu. Kvalitātes vadītājs nodrošina procesu vadības un mērījumu sistēmas uzturēšanu un pilnveidošanu, veic BAT kvalitātes vadības sistēmas efektivitātes un lietderības pārbaudi, organizējot iekšējos auditus, nodrošina BAT normatīvo dokumentu uzturēšanu, piedalās BAT organizatoriskās dokumentācijas izstrādē un aktualizēšanā, tās savstarpējās atbilstības koordinēšanā.

Rektora un prorektoru atbildībā ir vienota pedagoģiskā procesa nodrošināšana BAT, studiju procesa organizācija un vadība, zinātniski metodiskās darbības vadība un studiju attīstības un starptautiskās sadarbības nodrošināšana.

Fakultātes dekāns ir atbildīgs par fakultātē īstenoto studiju programmu atbilstību darba tirgus pieprasījumam, iniciē jaunu programmu izveidošanu vai īstenojamo programmu pilnveidošanu, organizē fakultātes kārtējā studiju gada mērķu un uzdevumu noteikšanu, kā arī fakultātes akadēmiskā un zinātniskā darba plānu sastādīšanu kārtējam studiju gadam, vada studiju programmu izstrādi, īstenošanu un pilnveidošanu un ir atbildīgs par kvalitātes vadības sistēmas īstenošanu fakultātē un pilnveidojumu ierosināšanu.

Prodekāns fakultātē vada studiju procesa īstenošanu un tā pilnveidošanu atbilstīgi BAT vīzijai, misijai un stratēģiskās attīstības plānam, atbild par studiju procesa kvalitātes salīdzinošo vērtējumu un studentu kustības analīzi, kā arī metodisko darbu fakultātē, sagatavo priekšlikumus studiju procesa pilnveidošanai.

Programmu direktori ir atbildīgi par konkrētās studiju programmas izstrādi, īstenošanu un attīstību. Katedru vadītāji atbild par sistemātisku studiju procesa pilnveidi un modernizēšanu, dalību bibliotēkas krājuma veidošanā, zinātniski pētnieciskā un metodiskā darba organizēšanu, docētāju pieredzes apmaiņas un kvalifikācijas celšanas organizēšanu, katedras docētāju darba un izpildes disciplīnu, savlaicīgu un kvalitatīvu katedras kursu nodrošinājumu ar docētājiem, docētāju individuālo darba plānu un atskaišu sastādīšanu, regulāru katedras sēžu organizēšanu par studiju kvalitātes un zinātniskās pētniecības aktuāliem un perspektīviem jautājumiem, studiju kursa aprakstu sagatavošanu, apstiprināšanu un publiskošanu kārtējam studiju gadam.

BAT filiāļu vadītāji kopā ar katedru vadītājiem un programmu direktoriem atbildīgi par filiālēs īstenojamo programmu apgūšanas kvalitātes nodrošināšanu un tam atbilstīgo kontroles procesu. Struktūrvienību vadītāji ir atbildīgi par ar savas struktūrvienības darbību saistīto aptauju rezultātu analīzi, korektīvo un preventīvo darbību plānošanu un īstenošanu, kā arī nepārtrauktas struktūrvienības darba pilnveides nodrošināšanu.

Katrs BAT darbinieks ir atbildīgs par kvalitātes vadības sistēmas uzturēšanu BAT savas kompetences ietvaros. Katra darbinieka pienākums ir informēt vadību par konstatētajām vai iespējamām neatbilstībām, kā arī rosināt priekšlikumus pilnveidei.

Lai pārlicinātos, vai BAT struktūrvienību darbība un iegūtie rezultāti atbilst plānotajiem pasākumiem un vai šie pasākumi ir piemēroti mērķu sasniegšanai, tiek īstenoti BAT kvalitātes vadības sistēmas iekšējie auditi (īstenoti saskaņā ar Kvalitātes vadības sistēmas iekšējā audita nolikumu (N105)). Atgriezeniskās saiknes iegūšanai tiek veiktas dažādas (darbinieku, studējošo, darba devēju, absolventu) aptaujas (Aptauju procedūra (P17)). Procesu kvalitātes pilnveidošanai izmantota procesu un mērījumu sistēma (Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 2.pielikums).

Docētāju kvalifikācijas pilnveidei tiek sekots līdzi ar BAT organizēto profesionālās kompetences pilnveides apmācību un katedru metodisko semināru palīdzību, kas veltīti pieredzes apmaiņai, iepazīstināšanai ar jaunām tehnoloģijām, jaunām mācību metodēm. Tiek izmantotas arī hospitācijas, kas tiek īstenotas saskaņā ar Nodarbību hospitācijas procedūru (P30), kā arī studiju kursu īstenojuma aptaujas rezultāti, kas tiek apkopoti un analizēti katra semestra noslēgumā.

Tā kā kvalitātes nodrošināšanai jāatbilst standartiem un vadlīnijām, kurus noteikusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, augstskola, realizējot studiju procesu, ņem vērā, ka kvalitātes nodrošinājuma garantija ir studiju gala rezultāti un absolventu konkurētspēja darba tirgū. Atbilstošie iekšējās kvalitātes nodrošināšanas pasākumi ir šādi:

- ikgadējā studiju virzienu vājo un stipro pušu, izmaiņu, attīstības iespēju noteikšana un iekšējā pašnovērtēšana;
- kompetenta studiju virzienu vadības nodrošināšana no fakultātes Domes, katedru vadītāju un studiju programmu direktoru puses, iesaistot šajā procesā arī studentu pašpārvaldi;
- studējošo viedokļa uzklaušīšana, konsultējot studentus un sadarbojoties kvalifikācijas darbu izstrādes gaitā;
- studiju procesa nepārtrauktā izvērtēšana, izmantojot dažādas diagnostikas formas un metodes, piemēram, veicot regulāru anketēšanu (studējošo aptauju), kā arī analizējot iegūtos rezultātus un pārrunājot studentu domas ar docētājiem (atgriezeniskās saites veidošana);
- regulāras akadēmiskā personāla tikšanās fakultāšu Domes sēdēs, kurās tiek apspriests kursu saturs un to pilnveides iespējas atbilstoši zinātņu jomu attīstībai, ņemot vērā jaunākos zinātnes un tehnikas sasniegumus;
- studējošo un absolventu iesaistišana zinātniskajā darbībā, veicinot pilnvērtīgu un uz jaunākiem zinātnes sasniegumiem balstītu kvalifikācijas darbu izstrādi (studentu pētniecības darbu rezultāti tiek publicēti, ziņoti vietējās un starptautiskās konferencēs);
- studentu uzaicināšana fakultāšu Domes sēdēs, kurās tiek diskutētas problēmas par studiju kursu kvalitātes nodrošināšanu un korekcijām studiju programmu saturā.

Studiju kvalitāti nodrošina arī atsevišķu mācību kursu regulāra pilnveidošana, izmantojot jaunākos mācību līdzekļus un grāmatas, kuras sagatavojis studiju virzienos iesaistītais akadēmiskais personāls.

Kvalitātes politika (LV):

https://batis.turiba.lv/NormativieDokumenti/DokB/2008_gada_marta_sakot/Sekretariats/Kvalitates_politika_V66_3_versija.docx

Kvalitātes vadības rokasgrāmata (LV):

http://inet.turiba.lv/dok_adreses/Dok/2008_gada_marta_sakot/Sekretariats/Kvalitates_vadibas_rokasgramata_V139_1.versija.docx

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1daļā norādītajam. Sniedzot pamatojumu norādītajai atbildei, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā iekļautā informācija liecina par konstatēto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	Atbilst
		Kvalitātes politika. Kvalitātes vadības rokasgrāmata. Fakultāšu nolikums. Hospitāciju procedūra. Aptauju procedūra. ziņojuma p.1.3.
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	Atbilst
		Studiju programmu izstrādāšanas, apstiprināšanas un maiņas nolikums. Kvalitātes vadības rokasgrāmatā iekļauta procesu mērījumu sistēma. ziņojuma p.1.2.
3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	Atbilst
		Studiju nolikums. Pārbaudījumu nolikums. Valsts pārbaudījuma nolikums. Studiju kursu apraksti. Pielikums ziņojuma p.1.2.
4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	Atbilst
		Hospitāciju procedūra. Aptauju procedūra. Kvalitātes vadības rokasgrāmatā iekļauta procesu mērījumu sistēma.
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem.	Atbilst
		Kvalitātes vadības rokasgrāmatā iekļauta procesu mērījumu sistēma. Aptauju procedūra, anketas.

6. Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	Atbilst Studiju virziena pilnveidi nodrošina pastāvīgi īstenotā sadarbība ar Latvijas un ārvalstu uzņēmumiem un organizācijām, kas nodrošina studiju virziena mērķu sasniegšanu. Jaunas studiju programmas un to aktualizācija tiek izstrādātas sadarbībā ar nozaru uzņēmumu pārstāvjiem. Zinātniskās pētniecības virzieni atbilst augstskolas stratēģijai, studiju virzieniem un tiem atbilstošajām studiju programmām, tie ir atbilstoši nozares aktualitātēm un darba tirgus vajadzībām. Ziņojuma p.5.,6.
--	---

II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)

1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums, kā arī analīze par studiju programmu nozīmi (unikalitāti) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.

Studiju virzienā „Ekonomika” iekļautas 3 studiju programmas, kuru saturs veidots balstoties uz konsultācijām ar jomas profesionālajām organizācijām un laika gaitā pilnveidots atbilstoši docētāju, studentu, darba devēju un absolventu ieteikumiem, kā arī vadoties no līdzīgām studiju programmām ārvalstu augstskolās::

1. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Finanses un grāmatvedība” (41344);
2. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Mārketinga un tirdzniecība” (41342);
3. Profesionālā bakalaura studiju programma „Mārketinga un tirdzniecības vadība” (42342).

Pirmā līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programmas „Finanses un grāmatvedība” un „Mārketinga un tirdzniecība”, profesionālā bakalaura studiju programma „Mārketinga un tirdzniecības vadība” ir ilgtermiņā īstenotas studiju programmas (realizācija uzsākta attiecīgi 2002., 2009 un 2008. gados). Visas studiju virzienā iekļautās studiju programmas iepriekšējos periodos ir ieguvušas studiju programmu akreditācijas uz maksimālo termiņu – 6 gadiem, kas norāda uz studiju programmu kvalitāti un ilgtspēju.

Uz virzienā iekļauto programmu ekonomisko un sociālo būtiskumu norāda, fakts, ka kopumā Latvija krietni atpaliek no ES vidējiem rādītājiem cilvēkkapitāla un uzņēmējdarbības kritērijos[1]. Cilvēkkapitāls vairāk nekā jebkas cits nosaka valsts iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Cilvēkkapitālam piemīt trīs dimensijas – **izglītība, veselība un darbs**. Katra no dimensijām cieši mijiedarbojas savā starpā. **Kvalitatīva izglītība** palielinās izredzes strādāt aizraujošu un labi apmaksātu darbu. Katrs **labi apmaksātais darbs** ar vērtību sabiedrībai palielina nodokļu ieņēmumus, ar kuriem tiek finansēta kvalitatīva izglītība un veselības aprūpe[2]. Lai mazinātu novecošanas nelabvēlīgo ietekmi

uz uzņēmumu sniegumu, jāapsver ieguldījumi cilvēkkapitālā, īpaši vecāka gadagājuma darbinieku apmācībā. Augstāko izglītību ieguvušo darbinieku spēja mācīties ir lielāka arī vēlākos dzīves gados.[3]

Tiek plānoti grozījumi grāmatvedības likumā, kas paredz noteikt grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējam vismaz grāmatveža ceturtā līmeņa kvalifikāciju, kā arī vismaz trīs gadu pieredzi grāmatvedības kārtošānā (likumprojekts izsludināts 18.07.2019)[4].

Kvalitatīva, visa mūža garumā pieejama un uz radošumu orientēta izglītība ir 21. gadsimta nepieciešamība – tā ļauj reaģēt uz globālās konkurences un demogrāfijas izaicinājumiem un ir viens no priekšnoteikumiem ekonomikas modeļa maiņai (32 punkts)[5]

Lai padarītu studiju virzienus konkurētspējīgākus un augstskolas absolventus pieprasītākus darba tirgū, tiek realizēta sadarbība ar darba devējiem un dažādām nozares organizācijām, Latvijas darba devēju konfederāciju un Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kameru, iesaistot visas šīs puses studiju procesa organizēšanā un plānošanā.

Par kvalitāti un ilgtspēju liecina arī prakse.lv veiktā darba devēju aptauja, kurā darba devēji BAT ierindojuši 3.vietā[6], (mārketinga speciālistu (3.vieta), tirdzniecības speciālistu (2.vieta), grāmatvežu (3.vieta) sagatavošanā).

Veiktās absolventu aptaujas liecina, ka absolventi ir apmierināti ar studiju kvalitāti un programmas atbilstību darba tirgus prasībām, par ko liecina arī apstāklis, ka lielākā daļa absolventu strādā savā specialitātē[7]

Pirmā līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programmas ļauj iegūt kompetences vai uzlabot tās un iekļauties darba tirgū pēc 2 gadu un 3 mēnešu studijām, kā arī programmas „Mārketinga un tirdzniecība” absolventi var turpināt izglītoties profesionālā bakalaura studiju programmā „Mārketinga un tirdzniecības vadība”, bet programmas „Finanses un grāmatvedība” absolventi, profesionālā bakalaura studiju programmā „Starptautiskā finanšu vadība” (tiek realizētā studiju virzienā „ Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”).

Pēc profesionālā bakalaura studiju programmu absolvēšanas ir iespējas arī turpināt studijas augstākā līmenī-maģistra studiju programmās (tiek realizētā studiju virzienā „ Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”).

Detalizēts šo studiju programmu izklāsts un to analīze tiks sniegta katras programmas pašnovērtējuma ziņojuma sadaļā, tai skaitā, norādot uz šo programmu unikalitāti salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.

[1] <https://www.makroekonomika.lv/vai-darba-tirgu-spesim-konkuret-ar-maksligo-intelektu>

[2] <https://www.makroekonomika.lv/latvijas-cilvekkapitala-raksturojums>

[3] https://datnes.latvijaskbanka.lv/diskusijas-materiali/DM_3_2019_lv.pdf

[4] <http://tap.mk.gov.lv/mk/tap/?pid=40475755>

[5] https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/Latvija_2030_6.pdf

[6] <http://www.prakse.lv/tops>

[7] http://inet.turiba.lv/faili/Absolventu_aptauja_2017.pdf

1.2. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm.

Studiju virziena mērķi- sniegt vispusīgas teorētiskās un praktiskās zināšanas un attīstīt ekonomisko domāšanu, lai veidotu studentu par savas jomas profesionāli, veicinot studentu konkurētspēju Latvijas un ārvalstu darba tirgū.

Studiju virziena attīstības ir cieši saistīta ar [Biznesa augstskola Turība Stratēģiskās pamatnostādnes 2016.-2020](#) (turpmāk tekstā – BAT). BAT stratēģijā izvirzītie mērķi un uzdevumi sekmē gan studiju virzienu kopumā, gan arī virzienā iekļauto studiju programmu attīstību.

Lai studiju virziens „Ekonomika” spētu attīstīties un būt ilgtspējīgs, ir veikta studiju programmu mērķu un uzdevumu salāgošanu ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā (Latvija 2030)[1], aprakstītajiem rīcības virzieniem.

Studiju virziena attīstības plānā un programmu realizācijā tiek izmantoti sekojoši Latvija 2030 stratēģijas virzieni:

- Tieši izglītības kvalitātei piemīt būtiska nozīme cilvēka dzīves un darba iespēju noteikšanā Latvijā. (..)Ja nevienlīdzība izglītības jomā palielināsies, sarūkošais Latvijas cilvēkkapitāls netiks pilnībā izmantots (116)šeit un turpmāk stratēģijas punkti)
- (..)svarīga kļūst vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu sistemātiska sadarbība ar augstskolām, gan veidojot mācību saturu, gan sekmējot skolotāju kompetences uzlabošanu (140).
- (..)Eiropas valstīs cilvēkkapitāls galvenokārt rodas un attīstās nodarbinātības procesā, indivīdiem papildinot savas zināšanas mūžizglītības sistēmā un darba vietā, pieaugušo apmācība un formālās izglītības iestāžu un darba devēju aktīvāka iesaiste neformālās izglītības piedāvājuma nodrošinājumā ir svarīgs uzdevums arī Latvijai(147)
- (..) augstskolām un profesionālās izglītības iestādēm ir iespēja attīstīt pieaugušo apmācību kā stabilu un sabiedrībai nepieciešamu darbības virzienu. Izglītības iestādēm sadarbībā ar reģiona uzņēmējiem jāseko vietējām un globālajām tendencēm tautsaimniecībā, lai spētu paredzēt un piedāvāt tādu studiju saturu un formātu, kas veicinātu gan reģionu attīstību, gan indivīdu un organizāciju konkurētspēju rītdienas ekonomikā (148).
- (..)Jārod risinājums, kā veidot saikni starp formālo izglītības sistēmu un neformālo izglītību, un pieaugušo tālākizglītību, lai tiem cilvēkiem, kuri nav gājuši tradicionālo izglītošanās ceļu, nodrošinātu vienlīdzīgas mobilitātes iespējas ne vien izglītības sistēmas ietvaros, bet arī darba tirgū(149)
- E-stundas. Izglītības iestādēs papildus ierastajam mācību procesam jāveido tālmācības

programmas, izmantojot e-tehnoloģijas. Augstskolās var veidot programmas, kas pārsvarā notiek e-vidē ..)(164)

- Mācību e-grāmatas. Mācību grāmatām un materiāliem vajadzētu būt brīvi pieejamiem arī e-vidē(165).
- Tālākizglītības integrācija formālās izglītības sistēmā. Nepieciešams nodrošināt neformālā veidā iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanu (..) Jāveido nebirokrātiska un efektīva tālākizglītības kursu novērtēšanas sistēma, lai cilvēkiem, kuri nav gājuši tradicionālo izglītošanās ceļu, nodrošinātu vienlīdzīgas mobilitātes iespējas gan izglītības sistēmas ietvaros, gan darba tirgū (166).
- Lai veicinātu ekonomisko aktivitāti un uzņēmējspēju, valsts atbalsts ir vajadzīgs ne tikai uzņēmējdarbībai, bet arī esošo un potenciālo uzņēmēju izglītošanai un labās prakses popularizēšanai. Īpaša loma ir jāuzņemas nozaru asociācijām un citām uzņēmēju intereses pārstāvošām nevalstiskajām organizācijām ..)(167).

Kā konkrētie stratēģijas punkti tiek realizēti konkrētajā studiju programmās apskatīts katras programmas pašnovērtējuma ziņojuma sadaļā.

Rīcības virzienā iekļautos uzdevumus Uzņēmējdarbības vadības fakultāte (turpmāk UVF) ir ņēmusi vērā, attīstot studiju virzienu: - UVF domes sēdē 2019.gada 16.maijā tika izvērtēti un aktualizēti uzdevumi, kas veicami stratēģisko mērķu īstenošanai (Protokols Nr.2/2019)[2].

Virziena galvenie uzdevumi:

- Nodrošināt profesijā nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvi;
- Veicināt attieksmju veidošanos, kas nodrošina kvalifikācijas ieguvu un sekmē studenta konkurētspēju mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos;
- Veicināt studenta pilnveidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- Veicināt pašizglītību, attīstīt spējas un prasmi iegūt informāciju;
- Attīstīt ekonomisko domāšanu un veicināt studējošo analītiskās spējas, digitālās prasmes ;
- Ikdienas studiju procesā veicināt studenta radošu izaugsmi, kā arī attīstīt uzņēmību, iniciatīvu, apzinīgumu, precizitāti;
- Nodrošināt kvalitatīvu ES konkurētspējīgu izglītību;
- Veikt profesionālus praksē balstītus pētījumus ekonomikā un tirdzniecībā;
- Veicināt pētniecības īpatsvaru studijās;
- Radīt studentam motivāciju tālākizglītībai.

Studiju virziena „Ekonomika” plānotais rezultāts ir augsti kvalificēti, tirgus ekonomikas un globalizācijas apstākļos konkurētspējīgi savas jomas profesionāļi, kuri ar savām zināšanām un prasmēm spēj veicināt reģionu attīstību.

Studiju virziens kopumā, kā arī atsevišķās studiju programmas vērtējamas kā perspektīvas gan Latvijas Republikas, gan pasaules kontekstā

Augstākās izglītības, zinātnes un privātā sektora sadarbība, kā arī pētniecības un inovācijas pārnese uzņēmējdarbībā noteikta kā Latvijas prioritāte tuvākajiem gadiem, tādejādi studiju virziena mērķi un to īstenošana tieši sasaucas ar valsts interesēm un attīstības redzējumu.

[1] https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/Latvija_2030_6.pdf

[2] UVF Domes sēdes Protokols NR.2/2019, Rīgā, 2019.gada 16.maijā. Pieejams: H:\UVF\A_LIETU NOMENKLATURA\2019_Nomenklatūra\2.05.-06_Fakultates Domes lēmumi, sezu protokoli ar pielikumiem

1.3. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

Studiju virziena stiprās puses:

- studentu apmierinātība ar studiju darba organizētību;
- labs materiāli tehniskais nodrošinājums;
- laba infrastruktūra Rīgā;
- studiju virzienā esošām studiju programmām ir pēctecība, studentiem ir iespēja pēc studiju beigšanas turpināt studijas augstāka līmeņa programmā;
- studentiem pieejams plašs studiju metodiskais materiāls, tai skaitā e-vidē;
- spējas pilnveidot studiju programmas atbilstoši tirgus prasībām;
- studenti piedalās augstskolas konferencēs;
- pirmā līmeņa programmu realizācijā tiek iesaistīti otrā līmeņa studiju kursu docētāji, tādējādi nodrošinot studiju pēctecību;
- tiek piedāvātas studijas reģionos, tādējādi ļaujot studēt tuvāk dzīves vietai;
- studiju programmas atbilst profesiju standartam;
- studiju procesā tiek izmantota interdisciplinārā pieeja, uzsvaru liekot uz patstāvīgā darba formām, kas motivē studentus tālākizglītībai un karjeras veidošanai;
- akadēmiskā personāla profesionalitāte;
- praktiķu piesaiste studiju procesā

Studiju virziena vājās puses:

- nepietiekami straujš pieaugums docētāju īpatsvaram ar doktora grādiem;
- filiālēs studiju process notiek īrētās, pielāgotās telpās, kas pilnībā nenodrošina studiju vidi;
- neliels skaits zinātnisko publikāciju, filiālēs strādājošajiem docētājiem ;
- virzienam trūkst ārvalstu docētāju.

Studiju virziena iespējas:

- uzsākt studiju virzienā esošo bakalaura studiju programmu realizāciju angļu valodā, tādējādi palielinātos studentu skaitu studiju programmā un starptautiskās iespējas;
- piesaistīt ārvalstu pasniedzējus no sadarbības augstskolām;
- palielināt zinātnes ekspertu skaitu zinātniskos pētījumos;
- veicot pētījumus piedalīties reģionu attīstībā.

Studiju virziena draudi:

- iedzīvotāju skaita samazināšanās studējošo vecuma grupā (18 – 25);
- plašs studiju programmu piedāvājums citās augstskolās;

- valsts budžeta vietu nemainīgs apjoms valsts augstskolās, neatkarīgi no studējošo skaita samazinājuma;
- neskaidra valsts politika augstākās izglītības jautājumā.

Ir izvērtētas studiju virzienā vājās puses un draudi un sniegts skaidrojums, kā BAT plāno novērst vai uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas:

<i>Studiju virziena vājās puses</i>	<i>Veiktie pasākumi</i>
Nepietiekami straujš pieaugums docētāju īpatsvaram ar doktora grādiem;	BAT ik gadu cenšas piesaistīt docētājus ar doktora zinātnisko grādu, piedāvājot viņiem gan tikt ievēlētiem akadēmiskajos amatos, gan lasīt vieslekcijas. Šis process turpināsies, cenšoties piesaistīt jaunos doktorus. Pārskata periodā ir piesaistīti vairāki docētāji ar doktora grādiem (Aldis Bulis, Zane Driņķe, Jolanta Derkevica-Pilskunga, Andris Vanags u.c)
Filiālēs studiju process notiek īrētās, pielāgotās telpās, kas pilnībā nenodrošina studiju vidi;	BAT sniedz ieguldījumu filiāļu vides uzlabošanā, kosmētiskais remonts Cēsu filiālē, plānots izveidot vides objektu Talsu filiālē, daudzfunkcionāls projektors Liepājā..
Neliels skaits zinātnisko publikāciju, filiālēs strādājošajiem docētājiem	Docētāji piedalās profesionālās pilnveidesursos par zinātnisko rakstu rakstīšanu, filiāļu docētāji tiek aicināti piedalīties zinātniskās konferences. Taču liela daļa filiālēs strādājošie docētāji ir jomas profesionāļi, kas aktīvi darbojas profesionālajā jomā, bet nav tik aktīvi zinātnē.
Virzienam trūkst ārvalstu docētāju	Pārskata periodā ir palielinājies docētāju skaits, kas ierodas BAT docētāju mobilitātes ietvaros, kā arī realizēto projektu ietvaros. Tiek meklētas iespējas piedalīties reģionālos projektos, lai filiāļu studentiem, būtu iespēja uz klausīt ārvalstu speciālistus.
<i>Studiju virziena draudi</i>	<i>Veiktie pasākumi</i>
Iedzīvotāju skaita samazināšanās studējošo vecuma grupā (18 – 25);	Realizējot virziena programmas, netiek likts uzsvars uz gados jauniem studējošajiem, bet gan uz dažādu vecuma grupu pārstāvjiem, pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas sniedz papildus kvalifikāciju, un tās var tikt apgūtas, lai palielinātu savu konkurētspēju darba tirgū.

Plašs studiju programmu piedāvājums citās augstskolās;

Docētāji publiskajā telpā pauž savu profesionālo viedokli, vada vieslekcijas skolās, piedalās projektos, tā popularizējot BAT un tas studiju programmas. Palielināt virzienu konkurētspēju reģionos iespējams ar lielāku pasniedzēju un studentu iesaistīšanu nozares pētījumos, tādējādi gūstot divus labumus – studentiem praktisko pieredzi pētījumu veikšanā un pasniedzējiem iespēja uz pētījumu pamata veidot zinātniskās publikācijas.

Studiju virziena „Ekonomika” attīstības plāns ir balstīts uz trīs dokumentiem:

- Studiju virzienu akreditācijas komisijas lēmumiem;
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam ;
- BAT stratēģiskām pamatnostādnēm 2016 – 2020 gadam.

Attīstības plāna izstrādes process :

- Rekomendāciju, attīstības virzienu, stratēģisko nostādņu izvērtējams UVF metodiskā seminārā;
- Attīstības mērķu un uzdevumu izvirzīšana, sadarbojoties programmu direktoriem fakultātes dekānam, prodekānam;
- Attīstības plāna izvērtēšana un akceptēšana UVF domē.

Attīstības plāns pievienots pielikumā.

1.4. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra

Studiju programmu direktori	Veic praktisku savas studiju programmas īstenošanas procesu, sagatavo ziņojumus, dod priekšlikumus studiju par nepieciešamajām izmaiņām programmā saskaņā ar darba tirgus vajadzībām; uztur saiti ar programmā studējošiem, sadarbojas ar jomas profesionālajām organizācijām
Komerccdarbības katedras vadītāja	Piesaista docētājus, pārrauga akadēmiskā un zinātniskā darba simbiozi studiju procesā
Filiāļu vadītājas	Piesaista docētājus filiālēs , organizē studiju procesa norisi filiālēs, veicina sadarbību ar studentiem, veic investējumu filiāles darbam, izsaka ierūsinājumus

UVF prodekāne	Veic praktisku studiju virziena īstenošanas procesu, cieši sadarbojas ar studentiem un absolventiem, viņu viedokļus izmanto studiju virziena attīstības priekšlikumiem
UVF dekāne - studiju virziena vadītāja	Uzrauga studiju virziena izveides un īstenošanas procesus, veicina studiju virziena un tajā esošo programmu attīstību, nepieciešamības gadījumā ierosina jaunas programmas izveidi un iekļaušanu virzienā.
UVF Dome	Izskata PNZ, iesaka nepieciešamos uzlabojumus, izvērtē attīstības plānus un aktualitātes, iesaka Senātam apstiprināšanai programmas un plānus, kā arī grozījumus.
BAT Senāts	Apstiprina studiju virzienā iekļaujamās programmas. Apstiprina jaunas programmas.

Virziena pārvalde tiek realizēta operatīvi un vērtējama, kā efektīva, ļaujot ātri reaģēti uz situācijas izmaiņām un ieviest nepieciešamos uzlabojumus. Kā būtiska ir vērtējam pastāvošā sadarbība starp programmu direktoriem, katedras vadītāju, prodekānu, dekānu – virziena vadītāju. Sadarbība tiek realizēta, metodiskajos semināros, katedras sēdēs, diskutējot par studiju procesa realizāciju, tā pilnveidi, aktualitātēm. Pastāv cieša sadarbība, starp programmu direktorēm, docējot studiju kursus un piedaloties studējošu prakšu un studiju darbu vadīšana un izvērtēšanā.

Kā būtiska ir vērtējama pastāvošā sadarbība, kas tiek realizēta starp UVF dekāni -virziena vadītāju un UVF Domi, vērtējot virziena realizāciju, aktualitātes un attīstības iespējas.

Fakultātes dekāne- virziena vadītāja – UVF un BAT Senātam ziņo par fakultātē iepriekšējā studiju gadā veikto programmas kvalitātes procesa pilnveidošanas pasākumu efektivitāti un iespējamie uzlabojumiem.

Programmas direktors

- analizē studiju programmas mērķa sasniedzamību, studiju programmas absolventu pieprasījumu darba tirgū un studiju kvalitāti, izmantojot kvantitatīvos rādītājus:
- studentu skaits pa studiju gadiem;
- atbirums pa gadiem un tā cēloņi;
- studentu sekmības dinamika studijuursos un Valsts pārbaudījumos;
- absolventu pieprasījums darba tirgū; absolventu nodarbinātība;
- studiju iespēju piedāvājums Latvijas un ārvalstu izglītības tirgū.

Kvantitatīvos rādītājus nodrošina Studiju daļa.

Katedras vadītājs un filiāles vadītājs analizē studiju procesa kvalitāti un izpildītājus (ievēlēto un piesaistīto docētāju darbību), izmantojot kvantitatīvos rādītājus: akadēmiskā personāla struktūra; akadēmiskā personāla kvalifikācija un tās izaugsme; akadēmiskā personāla praktiskā pieredze atbilstīgi docējamam studiju kursam; akadēmiskā personā pētnieciskā, metodiskā un konsultatīvā darbība; akadēmiskā personāla publikācijas.

Analīzes rezultātus katedras izskata studiju gada noslēguma katedras sēdē, katedras tos iesniedz

programmas direktoram.

Kvantitatīvos rādītājus nodrošina katedras, Personāla daļa un Zinātņu daļa.

Studiju virziena īstenošanā piedalās arī citas struktūrvienības: Studiju informācijas centrs, Informācijas sistēmu, Bibliotēka, Studējošo pašpārvalde.

Studiju procesa pašnovērtējuma procedūra (Apstiprināta ar Senāta 22.01.2014. Sēdes lēmumu), nosaka, ka studiju programmu un procesa pašnovērtējuma mērķis - nodrošināt nepārtrauktu studiju kvalitātes vadīšanas uzlabošanu.

Pielikumā pievienota studiju virziena pārvaldības struktūra shematiski un struktūrvienību uzdevumu raksturojums.

1.5. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzišanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Uzņemšanas noteikumi atbilst Augstskolu likumam, Ministru Kabineta 10.10.2006. noteikumiem Nr.846 "Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās" un Augstskolas Studiju nolikumu. Tiesības studēt BAT ir katram Latvijas Republikas pilsonim un personām, kurām ir tiesības uz Latvijas Republikas izdotu ne pilsoņu pasi, kā arī personām, kurām ir izsniegtas pastāvīgās uzturēšanās atļaujas vai termiņ uzturēšanas atļaujas, vai pamatojoties uz starp augstskolu līgumu. Imatrikulācija notiek ar BAT rektora rīkojumu.

Prasības studentiem uzsākot studiju programmu tiek norādītas BAT atbilstošā studiju gada Uzņemšanas noteikumos (BAT Uzņemšanas noteikumus 2019./2020.studiju gadam var apskatīt BAT mājas lapā (<http://www.turiba.lv/lv/studijas/viss-par-iestasanos/294/>).

Studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzišana notiek saskaņā ar BAT izstrādāto [Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzišanas nolikums](#) (informācija pieejama mājaslapā sadaļa Studiju process)[1].

BAT iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus izvērtē un nosaka to atbilstību BAT īstenotajām studiju programmām; ja tie atbilst attiecīgām BAT īstenoto studiju programmu prasībām, atzīst tos, kā arī piešķir attiecīgus kredītpunktus.

Persona, kas nav attiecīgās studiju programmas studējošais, pēc studiju rezultātu atzišanas var tikt imatrikulēta šīs studiju programmas atbilstošā studiju posmā, ja nepieciešams, individuāli nosakot papildus apgūstamo studiju kursu vai studiju moduļu apjomu un attiecīgos pārbaudījumus.

- Lai iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtie studiju rezultāti tiktu atzīti, jābūt izpildītiem šādiem kritērijiem:
  1. uzrādītie dokumenti satur skaidru, nepārprotamu un pilnīgu informāciju par sasniegtajiem studiju rezultātiem;
  2. par sasniegtajiem studiju rezultātiem iespējams piešķirt vismaz vienu kredītpunktu;
  3. personas iepriekš iegūtā izglītība atbilst uzņemšanas prasībām attiecīgajā studiju programmā;
  4. persona atbilstoši komisijas lēmumam kārto pārbaudījumus un uzrāda attiecīgās studiju programmas vai tās daļas prasībām atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetenci.
- Profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus var atzīt tikai:
  1. tajā attiecīgās studiju programmas daļā, kuru veido prakse, turklāt šiem studiju rezultātiem jābūt sasniegtiem tajā profesionālās darbības jomā, kura atbilst studiju programmas izglītības tematiskajai jomai;
  2. tajā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru apgūstot, iegūst praktiskas zināšanas, prasmes un kompetenci.
  3. Profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus drīkst atzīt profesionālās vai akadēmiskās studiju programmās, turklāt tikai 30 procentus no profesionālās vai akadēmiskās studiju programmas kredītpunktiem drīkst piešķirt, atzīstot profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus.
- Iepriekšējā izglītībā sasniegtos studiju rezultātus var atzīt, ja tie atbilst augstākās izglītības pakāpei un ir sasniegti:
  1. akreditētas studiju programmas ietvaros;
  2. profesionālās tālākizglītības programmā, kuras apguve dod iespēju iegūt ceturto vai piekto profesionālās kvalifikācijas līmeni;
  3. atsevišķā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru persona ir apgūvusi kā klausītājs;
  4. studiju programmas daļā;
  5. citos ārpus formālās izglītības iegūtos veidos (izņemot studiju programmas, kuras atbilst reglamentētajām profesijām).
- Vienu kredītpunktu par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtiem studiju rezultātiem var piešķirt, ja tie sasniegti vismaz vienu nedēļu ilgā (40 akadēmiskās stundas) izglītošanās procesā;
- Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtos un atzītos studiju rezultātus nevar ieskaitīt kā attiecīgās studiju programmas gala pārbaudījumu, valsts pārbaudījumu, noslēguma pārbaudījumu – kvalifikācijas eksāmenu vai promocijas darbu.

Virziena ietvaros realizēto pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Finanses un grāmatvedība” „Mārketinga un tirdzniecība” absolventi var izrādīt gatavību, turpināt izglītošanos, kā arī ir gadījumi, kad bakalaura vai maģistra grāda ieguvēji vēlas papildināt savas profesionālās kompetences. Tiek rakstīts iesniegums par izglītības uzsākšanu vēlākos periodos, UVF izskata iesniegumu un pievienotos izglītību apliecinājošos dokumentus, tiek veikta izvērtēšana, sastādīti salīdzināšanas protokoli, pārskaitot iepriekš iegūtos kredītpunktus un izveidojot individuālo studiju plāna izstrūkstošajiem.

Raksturojot profesionālās pieredzes un neformālās izglītības atzīšanas iespējas virziena ietvaros, jāatzīmē pieredze ar profesionālā bakalaura studiju programmas „Mārketinga un tirdzniecības vadība” absolventi, kas studiju laikā vērsās ar iesniegumu UVF pielīdzināt profesionālajā dzīvē gūto pieredzi, uz iesniegumā minētās pieredzes un pievienoto dokumentu pamata, speciāli organizētā

komisija pieņēma lēmumu par profesionālās pieredzes atdzīšanu un pielīdzināšanu konkrētajiem studiju kursiem.

[1] <http://nodarbibas.turiba.lv/regdok.asp>

1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Sasniegumu vērtēšana tiek veikta 10 ballu skalā, vadoties pēc šādiem kritērijiem:

- Iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte;
- Iegūtās prasmes un iemaņas;
- Attieksme pret mācīšanos;
- Mācību sasniegumu attīstības dinamika.

Vērtēšanas sistēmu veido attiecīgā studiju kursa mācībspēks, atbilstoši studiju kursa kredītpunktu un stundu apjomam, vērtēšanas sistēma ir norādīta katrā studiju kursa programmā. Visu šo sistēmu reglamentē [Pārbaudījumu nolikums](#) pārbaudījumu nolikums[1], [Studiju nolikums](#), [Nolikums par studiju darbu pieteikšanu un aizstāvēšanu](#), [Nolikums par patstāvīgo pētniecisko darbu izstrādāšanu un noformēšanu](#) (studējošiem un docētajiem šie nolikumi pieejami BATIS sistēmā sadaļā reglamentējošie dokumenti).

Studiju kursa docētājs atbilstoši kursa apguvē sagaidāmajiem studiju rezultātiem var izstrādāt savus kritērijus, par pamatu izmantojot studiju nolikumā ietvertos vērtēšanas vispārīgos kritērijus.

Vērtējot sasniegumus, tiek ievēroti šādi pamatprincipi:

- Zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātība – atbilstoši izvirzītajiem Programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju kursa mērķiem un uzdevumiem, ir noteikts prasību kopums pozitīvai izglītības sasniegumu vērtēšanai;
- Vērtējuma obligātuma princips - nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas saturu apguvi.

Lai padarītu vērtēšanas sistēmu „caurspīdīgāku” un studentiem saprotamāku, katrā studiju kursu programmā ir norādīts kontroldarbu un patstāvīgo darbu skaits un to procentuālais īpatsvars gala atzīmes iegūšanai, procentuālais svars ir norādīts arī eksāmenam. Attiecīgi šis atzīmes students var redzēt arī savā BATIS, un tādejādi sekot līdzi savām sekmēm.

Viens no nozīmīgākajiem augstskolas darbības rādītājiem ir valsts pārbaudījumu rezultāti (reglamentē [Valsts pārbaudījuma nolikums](#)). Valsts pārbaudījumu komisijas veido, pie aicinot jomas profesionāļus, augstskolas docētājus, komisijas priekšsēdētājs ir zinātņu doktors no kāds citas augstskolas vai zinātniska institūta.

Vērtējot pārbaudījuma rezultātus, iespējams izvērtēt kvalitātes līmeni augstskolā realizētajam studiju procesam, izdarīt secinājumus.

Valsts pārbaudījumu vidējie vērtējumi

Studiju programma	2013./2014.st.g	2014./2015.st.g.	2015./2016.st.g.	2016./2017.st.g.	2017./2018.st.g.	2018./2019.st.g.
KF	6,94	7,06	6,98	7,70	7,73	8,05
KM	6,91	7,28	6,96	6,89	7,44	6,96
TV	7,86	7,63	7,13	7,87	8,56	8,50
Kopā	7,24	7,32	7,02	7,38	7,33	7,54

KF -Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Finanses un grāmatvedība”

KM- Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Mārketinga un tirdzniecība”

TV- Profesionālā bakalaura studiju programma „Mārketinga un tirdzniecības vadība”

Vidējie rādītāji virzienā kopumā ir uzlabojušies, bakalaura līmeņa studentu darbi ir saņēmuši vidēji augstāku vērtējumu, nekā pirmā līmeņa izglītības programmās studējošie.

UVF metodiskajos semināros, katedras sēdēs tiek veikts metodiskais darbs, vērtējot studējošo sasniegumus, sasniegumu vērtēšanas metodiku, nepieciešamības gadījumā meklēti risinājumi. Docētāji tiek iedrošināti dalīties pieredzē un sniegt ietekamus, jaunu metožu pielietošanā.

Būtiska loma novērtēšanas metožu atbilstībai programmas mērķu sasniegšanā un atbilstībai studējošo vajadzībām ir studējošo aptaujām, kas tiek veiktas, katra studiju kursa noslēgumā, kā arī reizi gadā par visu studiju procesu kopumā. Rezultāti tiek izvērtēti, un meklēti risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Absolventu aptaujas, kas tiek realizētas ik pēc diviem gadiem, sniedz iespēju izvērtēt, cik labi absolventi jūtas darba tirgū, kā tiek vērtētas iegūtās zināšanas un kompetences.

Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un saistošajām procedūrām BAT mājas lapā: <http://nodarbibas.turiba.lv/regdok.asp>.

Arī BATIS (Studiju informācija sadaļā reglamentējošie dokumenti) ir pieejama šī informācija <https://batis.turiba.lv/b3.dll/BAT/1/98AEEF128E78ED04FE62E54020191130223051971> (pieslēgšanās ar studējošā paroli).

[1]

http://inet.turiba.lv/dok_adreses/?nr=&psearch=p%E2rbaud%E2jumu+&Process=&st_search=&am_search=

https://batis.turiba.lv/pasn/b_pasn.dll/BAT/2/C874A0451C77716DF162E54020191130130414284

1.7. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

BAT pievērš pastiprinātu uzmanību akadēmiskā godīguma principiem un to ievērošanai, izstrādājot

normatīvo bāzi, organizējot informatīvus seminārus docētājiem, organizējot informatīvo darbu ar studentiem, izmantojot pretplaģiāta rīkus.

Ir izstrādāta virkne iekšējo normatīvo aktu cīņai ar plaģiātismu:

Nolikums par studējošo patstāvīgo darbu izstrādāšanu nosaka secību un kārtību, kā jāraksta patstāvīgie darbi, īpašu uzmanību veltot atsauču noformēšanai.

Nolikums par akadēmisko godīgumu un plaģiātismu konstatē atsevišķus plaģiāta veidus, raksturojot katru no tiem:

- absolūts plaģiātisms jeb viltvārdība - darba autors savā vārdā iesniedz cita autora/u sarakstītu darbu;
- burtisks plaģiātisms - darba autors savā darbā kopē lielus fragmentus, vienu vai vairākas rindkopas vai to daļas no cita teksta, uzdodot to par savu un nedodot atsauces uz oriģinālajiem avotiem;
- neētisks plaģiātisms - darba autors savā vārdā iesniedz darbu, kura izstrādes gaitā piedalījās vēl cits/i autors/i un viņi netiek minēti kā darba līdzautori;
- maldināšana - darba autors kā darba izstrādātāju norāda citu studējošo/os, kuri nav piedalījušies darba izstrādē;
- kopēšana - darba vairākkārtēja iesniegšana, lai gan autors/i garantē, ka darbs nav nekur citur iesniegts publicēšanai vai vērtēšanai;
- pārfrazēšana - darba autors ņem cita autora darbu, saglabā oriģinālo saturu, nedaudz to pārfrazē, izmaina atslēgas vārdus vai pat tos neizmaina un uzdod to par savu darbu;
- nepareizi avoti - darbā tiek dotas atsauces uz neeksistējošiem avotiem vai mākslīgi palielināts izmantoto avotu un literatūras saraksts, neiekļaujot atsauces tekstā;
- sekundārie avoti - darba autors savā darbā kopē lielus fragmentus, vienu vai vairākas rindkopas vai to daļas no sekundāriem avotiem, uzdod tos par primāriem avotiem.

Studiju nolikums nosaka studējošajiem pienākumu godprātīgi studēt attiecīgās studiju programmas ietvaros, un, veicot pētījumus, izmantot citu autoru darbus tikai izmantošanas mērķim atbilstošā apjomā, obligāti norādot izmantotā darba autoru un nosaukumu. Ir noteikts, ka katram pārbaudījumam jāiesniedz atbilstoši prasībām veidots darbs un nav tiesību iesniegt vienu darbu vairākas reizes, ja tajā nav veikti būtiski papildinājumi. Studiju nolikums paredz gadījumus, kad studējošais nav bijis godprātīgs un iesniedzis darbu, kas ir plaģiāts, vai atkārtoti iesniedzis vienu un to pašu darbu bez būtiskiem papildinājumiem. Šādos gadījumos studējošajam darbs ir jāveic atkārtoti, bet atkārtota pārkāpuma gadījumā studējošais tiek eksmatrikulēts. Valsts pārbaudījuma nolikums regulē gadījumus, kad studējošais ir iesniedzis plaģiātu noslēguma darba (kvalifikācijas darbā, diplomdarba vai maģistra darba) aizstāvēšanai. Studiju nolikums šādā situācijā attiecīgi nosaka, ka studējošais tiek eksmatrikulēts ar tiesībām triju gadu laikā atkārtoti izstrādāt un iesniegt darbu aizstāvēšanai, bet, ja darbā tiek konstatētas plaģiātisma pazīmes atkārtoti, tad studējošais tiek eksmatrikulēts bez tiesībām aizstāvēt darbu.

Viens no plaģiāta atklāšanas rīkiem, par kura izcelsmi un darbu likumīgu izmantošanu nav šaubu, ir Latvijas augstskolu kopīgiem spēkiem izveidotā vienotā datorizētā plaģiātisma kontroles sistēma (VDPKS)[1], kurā darbus iespējams salīdzināt ar 16 Latvijas augstskolās[2] studējošo izstrādātajiem darbiem, kā arī ar tīmeklī atrastiem dokumentiem. BAT ir pievienojusies šai sistēmai, un pārbauda tajā katru iesniegto kvalifikācijas, bakalaura, maģistra un doktora darbu.

No šā gada 15. novembra BAT sāk izmantot plaģiāta sistēmu Turnitin[3], kas ir papildus rīks

plaģiātisma apkarošanai, ko var izmantot studējošu patstāvīgo pētījumu vadītāji.

Ja tiek konstatēts plaģiāts, studējošie netiek pielaisti pie darba aizstāvēšanas un ir spiesti atkārtoti izstrādāt un iesniegt savu darbu un par aizstāvēšanu maksāt papildu maksu.

Saskaņā ar BAT noteikumiem, ja darbā tiek konstatētas sakritības ar kādu no VDPKS ievietotajiem darbiem no 15% līdz 30% apjomā, darbs tiek vērtēts fakultātes dekāna organizētā komisijā trīs personāla sastāvā. Taču, ja darbā tiek konstatētas sakritības vairāk nekā 30% apmērā, tas tiek uzskatīts par plaģiātu bez turpmākām pārbaudēm.

UVF studentu darbus, kam konstatētas plaģiātisma pazīmes, izvērtē komisija, kas izveidota saskaņā ar rektora rīkojumu, darbs tiek atzīts par plaģiātu, ja fiksēta:

- sakritība izteiktajā viedoklī, komentāros, secinājumos vai priekšlikumos;
- sakritība avotu izmantošanas secībā, atsaucēs, citātos un faktos;
- darbā ir atrodamas vienādas drukas kļūdas vai raksturīgas frāzes;
- sakritība darba nosaukumā un darba plānā, struktūrā.

Ekonomikas virzienam laika posmā no 2015. gada līdz 2019. gadam tika konstatēti 5 plaģiāti, no tiem – pirmā līmeņa studiju programmās – trīs, bakalaura studiju programmās divi.

Galvenokārt studenti izmantoja Latvijas Universitātes studentu darbus. Ir novērojama pārkāpumu samazināšanās tendence, 2016. gadā trīs, bet 2017. un 2018. gadā pa vienam gadījumam, bet 2019. ne viena.

Akadēmiskā godīguma principi, kā arī konstatēties plaģiātisma gadījumi, tiek izvērtēti metodiskajos semināros.

Lai mazinātu pārkāpumus, tiek organizēts darbs ar studentiem, kas tiek iepazīstināti ar akadēmiskā godīguma principiem dažādu studiju kursu ietvaros un patstāvīgo pētniecisko darbu vadītāju organizētajos semināros.

[1] Pieejama šeit (ja ir zināma parole): <https://plag3.lu.lv/cgi-bin/ul>

[2] Latvijas Universitāte, Banku augstskola, Biznesa augstskola Turība, Daugavpils Universitāte, Ekonomikas un kultūras augstskola, Jēkabpils Agrobiznesa koledža, Liepājas Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA", Rīgas Stradiņa universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Starptautiskā kosmetoloģijas koledža, Transporta un sakaru institūts, Ventspils Augstskola, Vidzemes Augstskola

[3] <https://www.turnitin.com/>

1.8. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai.

BAT īstenotās studiju programmas pieejamas augstskolas mājaslapā internetā:
<http://www.turiba.lv/lv/studijas/studiju-programmas/184/>

Atbildīgais par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai ir katras studiju programmas direktors, par virzienu dekāns, bet par pieejamo informāciju kopumā – Attīstības daļa.

II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)

2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

BAT [Kvalitātes politika](#) nosaka, ka:

Kvalitātes pārvaldība BAT tiek organizēta, izmantojot sistēmisku pieeju, efektivitāti un nepārtrauktu pilnveidi, tā veidota atbilstoši „Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā” un BAT stratēģiskajām pamatnostādnēm.

- BAT tiek identificēti procesi, kā arī uzturēta, mērķtiecīgi izmantota un pilnveidota procesu mērījumu sistēma.
  1. Fakultātes, katedras un citas struktūrvienības, vadība, ikviens darbinieks un studējošie ir atbildīgi par BAT darbības uzlabošanu.
  2. Ieinteresētās puses iesaistās BAT darbības pilnveidē.
  3. BAT personāls (tai skaitā studējošie) iesaistās kvalitātes politikas ieviešanā, kvalitātes pārvaldības sistēmas uzturēšanā un pilnveidošanā.
- Studiju programmas
  1. Studiju programmu izstrāde un apstiprināšana tiek organizēta pēc BAT Senātā apstiprinātām iekšējām procedūrām.
  2. Studiju programmas izstrādātas atbilstoši BAT stratēģijai ar skaidri formulētiem mērķiem un sagaidāmajiem mācīšanās rezultātiem.
  3. Studiju programmu veidošanā iesaistās gan BAT studējošie un docētāji, gan darba devēji un sabiedriskās organizācijas.
- Studējošie
  1. Studiju process BAT ir fokusēts uz studējošajiem, uzsverot individuālu pieeju studējošajiem studiju procesā.
  2. Studējošie tiek iedrošināti iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā.
  3. Regulāri tiek pārskatīta mācīšanās metodika un pedagoģiskās metodes, ieviestas inovācijas un jaunu tehnoloģiju izmantošana.
  4. Mācību procesa laikā tiek veicināta iesaiste darba tirgū un jaunu uzņēmumu veidošana.
  5. Vērtēšana ir konsekventa un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātām BAT procedūrām. Vērtēšanas kritēriji un metodes ir zināmi gan studējošajiem, gan vērtētājiem.
  6. Pretenzijas, ierosinājumi un apelācijas BAT tiek izskatītas saskaņā ar apstiprinātām procedūrām.
- Studiju process
  1. Studiju process BAT notiek saskaņā ar mērķiem atbilstošiem, konsekventiem, apstiprinātiem un publicētiem noteikumiem, kas apraksta visu studiju gaitu, sākot ar studentu uzņemšanu līdz absolvēšanai.

2. BAT tiek īstenots studējošo studiju gaitas monitorings.

- Personāls

1. Kompetenta personāla piesaiste tiek īstenota ar skaidrām, atklātām un taisnīgām darbā pieņemšanas procedūrām.
2. Studiju procesu nodrošina augsti kvalificēti Latvijas un ārvalstu docētāji, kuriem raksturīgs akadēmiskais profesionālisms un godīgums, kā arī neiecietība pret akadēmisko krāpšanu.
3. BAT sniedz iespējas un motivē personālu pilnveidot savu profesionalitāti, veikt zinātnisko darbību.
4. Tiek veicināta studentu un docētāju apmaiņa un sadarbība ar ārvalstu augstskolām.

- Resursi

1. BAT nodrošina studentiem un BAT darbībai nepieciešamos finanšu, personāla un materiāltehniskos resursus.
2. Studiju procesa atbalstam tiek piedāvāta augsta līmeņa, moderna materiāli-tehniskā bāze, mūsdienīga infrastruktūra un komfortabla, droša un sakopta vide.
3. Tiek piedāvāts ērts un studijas atbalstošs klientu serviss.

- Informācija

1. BAT sistematizē un analizē informāciju par savu darbību un izmanto to studiju programmu un iekšējās kvalitātes pārvaldības sistēmas pilnveidei.
2. Tiek īstenota BAT darbības sistemātiska pašnovērtēšana.
3. BAT sadarbojas ar studējošajiem, darba devējiem un citu ieinteresēto pušu pārstāvjiem atgriezeniskās saites nodrošināšanai.

- Sabiedrības informēšana

1. BAT publicē skaidru, precīzu, objektīvu, aktuālu un viegli pieejamu informāciju par savu darbību BAT mājas lapā, sociālajos tīklos un informatīvajos bukletos.
2. BAT personāls aktīvi līdzdarbojas sabiedriskās domas veidošanā ar publikāciju, lekciju, semināru, konferenču palīdzību, kā arī iesaisti sabiedriskajās organizācijās.

- Pārskatīšana

1. BAT regulāri izvērtē savu studiju programmu atbilstību studentu gaidām un vajadzībām un sabiedrības mainīgajām vajadzībām, kā arī tām nosprausto mērķu sasniegšanu.
2. Studiju programmu pārskatīšana notiek ar mērķi nodrošināt programmas aktualitāti un nepārtrauktu pilnveidi un tiek īstenota, iesaistot studējošos, darbiniekus, darba devējus, sabiedriskās organizācijas.

Virziena programmu īstenojuma kvalitatīvie rādītāji tiek mērīti izmantojot dažādus instrumentus, no augstskolas iekšējās datu sistēmas tiek atlasīti statistiskie rādītāji kā, piemēram, imatrikulēto, studējošo, absolventu un studentu skaits. Izmantojot dažādu mērķauditoriju aptaujas u.c. tiek iegūta informācija par studentu, darba devēju, absolventu un darbinieku apmierinātības līmeni, pedagoģiskā snieguma līmeni, absolventu profesionālās karjeras parametriem, kā, piemēram, darba atlīdzība, karjeras izaugsme utt

Kvalitātes vadības rokasgrāmata (dokuments v 139, apstiprināts 22.05.2019. senāta sēdē, protokols nr.5) detalizēti regulē gan Kvalitātes vadības sistēmas mērķi un standartus, gan dažādu procesu un mērījumu sistēmu, gan citus būtiskus kvalitātes nodrošināšanas pasākumus. Dokumenti elektroniski pieejami šeit:

http://inet.turiba.lv/dok_adreses/?nr=&psearch=kvalit%E2tes&Process=&st_search=&am_search=

2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus jaunu studiju programmu izveides procesam studiju virzienā (t.sk. studiju programmu apstiprināšanai), studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

28.10.2019. BAT Senātā tika apstiprināts jauns dokuments "Studiju programmu izstrādāšanas, maiņas un apstiprināšanas nolikums. Tomēr arī pirms šī iekšējā tiesību akta pieņemšanas, studiju programmas tika izstrādātas un pārskatītas saskaņā ar BAT eksistējošo kārtību.

Programmu izstrādes procesa kārtība:

- Jaunas studiju programmas izstrādi var ierosināt fakultātes Dome, dekāns, nodaļas vadītājs, studējošo pašpārvalde.
- Ierosinājums veidot jaunu studiju programmu tiek izskatīts fakultātes Domes sēdē, kas pieņem lēmumu.
- Pēc Domes sēdes lēmuma veidot jaunu studiju programmu dekāns vai nodaļas vadītājs organizē studiju programmas izveides pieteikuma sagatavošanu, kas sastāv no:
  1. studiju programmas aktualitātes pamatojuma valsts un starptautiskā kontekstā;
  2. studiju programmas lietderības pamatojuma, norādot būtiskās atšķirības no līdzīgām BAT īstenotām studiju programmām;
  3. atbilstības pamatojuma BAT stratēģijai un BAT resursiem;
  4. potenciālā programmas direktora izvērtējuma;
  5. izmaksu un rentabilitātes novērtējuma.
- Studiju programmas izveides pieteikumu izskata komisija, kuras sastāvā ir rektors, prorektors zinātniskajā un akadēmiskajā darbā, Studiju attīstības un starptautiskās sadarbības prorektors, Finanšu daļas vadītājs, dekāns vai nodaļas vadītājs, kurš rosina studiju programmas izveidi, potenciālais programmas direktors un studējošo pašpārvaldes pārstāvis.
- Pēc komisijas pozitīva lēmuma saņemšanas, dekāns vai nodaļas vadītājs organizē darba grupu studiju programmas studiju satura un realizācijas apraksta sagatavošanu, kas sastāv no potenciālajiem studiju programmas īstenošanā iesaistītajiem BAT pārstāvjiem, docētājiem, darba devēju un sociālo partneru pārstāvjiem.
- Studiju satura un realizācijas apraksta tiek izstrādāts, atbilstoši kritērijiem Augstskolu likuma 55² panta piektajā daļā noteikto prasību novērtēšanai un Ministru kabineta noteikumiem Nr.795 "Studiju programmu licencēšanas noteikumi".
- Dekāns vai nodaļas vadītājs organizē neatkarīgu studiju programmas ekspertīzi, ko pievieno studiju satura un realizācijas aprakstam.
- Fakultātes Dome izskata studiju satura un realizācijas aprakstu un lemj par studiju programmas virzīšanu apstiprināšanai Senātā.
- Studiju satura un realizācijas dokumenti tiek iesniegti senatoriem saskaņošanai ne vēlāk kā divas nedēļas pirms Senāta sēdes.
- Senāts dod lēmumu par studiju programmas ieviešanu un programmas direktora apstiprināšanu.
- Studiju programmas direktors sagatavo iesniegšanai Akadēmiskam Informācijas Centram (AIC) studiju programmas licencēšanas iesniegumu, ko paraksta rektors, studiju programmas raksturojumu un iesniedz tos AIC studiju programmas licences saņemšanai.

Ja nepieciešams veikt izmaiņu licencētā studiju programmā, tad ir noteikta šāda izmaiņu

veikšanas kārtība:

- Izmaiņas studiju programmā var rosināt programmas direktors, dekāns, nodaļas vadītājs, fakultātes Dome, studējošo pašpārvalde.
- Izmaiņas studiju programmā, kas ir apstiprināmas BAT Senātā:
  1. izmaiņas prasībās, kas noteiktas, uzsākot studiju programmas apguvi;
  2. īstenošanas vietas, formas, studiju programmas īstenošanas valodas, izmaiņas;
  3. izmaiņas studiju programmas atbilstībā studiju virzienam;
  4. izdarītās izmaiņas studiju virziena akreditācijas periodā šim studiju virzienam atbilstošās studiju programmas ilgumā vai apjomā pārsniedz 20 procentu no studiju virziena akreditācijas iesniegumā noteiktās studiju virzienam atbilstošās studiju programmas apjoma kredītpunktus;
  5. BAT attiecīgajā studiju virzienā vai studiju virzienam atbilstošajā studiju programmā strādājošā akadēmiskā personāla kvalifikācijas pazemināšanās kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas, ja tā attiecas uz vismaz 20 procentiem no attiecīgajā studiju virzienā strādājošā akadēmiskā personāla kopskaita, vai ja vismaz 50 procentu no kopīgā akadēmiskā darba apjoma BAT attiecīgajā studiju virzienā (neietverot studiju programmas brīvās izvēles daļas, prakšu un gala pārbaudījumu īstenošanu) izpildi vairs nenodrošina akadēmiskais personāls, kura ievēlēšanas vieta ir BAT.
- Vēlamās izmaiņas studiju programmā programmas direktors virza izskatīšanai fakultātes Domē, kas lemj par izmaiņu veikšanu un izmaiņu virzīšanu apstiprināšanai Senātā.
- Pēc izmaiņu apstiprināšanas Senātā programmas direktors gatavo iesniegumu, ko paraksta rektors, par izmaiņām studiju programmā un iesniedz AIC.

Studiju programmu slēgšana attiecīgi norit šādā kārtībā:

- Studiju virziena studiju programmu slēgt rosina programmas direktors, dekāns, nodaļas vadītājs fakultātes Dome, prorektors zinātniskajā un akadēmiskajā darbā vai rektors.
- Fakultātes Dome izskata rosinājumu slēgt studiju programmu un virza Senātam lēmuma pieņemšanai.

Dokumenti par studiju programmu izveides un pārskatīšanas procesu pieejami šeit: http://inet.turiba.lv/dok_adreses/?nr=&psearch=programmu+izstr&Process=&st_search=&am_search=

Studiju programmu pārskatīšana atbilstoši sasniedzamajiem mērķiem un tirgus prasībām, notiek regulāri gatavojot programmas plānojumu jaunajam studiju gadam. Nepieciešamās izmaiņas, rosina programmas direktors, tiek ņemtas vērā darba tirgus prasības, UVF domes ieteikumi, kā arī studējošo ieteikumi. Veiktās izmaiņas, piemēram aktuāli jauni izvēles kursi, obligātā satura kursu aktualizācija, mainoties normatīvā regulējuma prasībām, tiek izvērtētas un apstiprinātas UVF Domē un BAT Senātā.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Finanses un grāmatvedība”: Pārsaukts studiju kurss „Vadība” par „Vadība un lietvedība”. Pārsaukts studiju kurss „Komerctiesības” par „Uzņēmējdarbības normatīvais regulējums”. Pārsaukts studiju kurss „Civilā aizsardzība” par „Civilā un vides aizsardzība”. Ietverts jauns izvēles kurss „Lietišķā terminoloģija”.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Mārketinga un tirdzniecības vadība”: Pārsaukts studiju kurss „Komerctiesības” par „Uzņēmējdarbības normatīvais regulējums”. Pārsaukts studiju kurss „Civilā aizsardzība” par „Civilā un vides aizsardzība”. Ietverts jauns izvēles kurss „Lietišķā terminoloģija”.

Profesionālā bakalaura studiju programma „Mārketinga un tirdzniecības vadība”: Pārsaukts studiju kurss „Komerctiesības” par „Uzņēmējdarbības normatīvais regulējums”. Pārsaukts studiju kurss

„ Civilā aizsardzība” par „ Civilā un vides aizsardzība”. Pārsaukts studiju kurss „Globalizācijas un integrācijas procesi” par „Starptautiskā tirdzniecība”. Aizstāts kurss „ Politoloģija” ar „Darba tiesības un darba drošība”. Ietverts jauns izvēles kurss „Iepirkumu procesu organizēšana”

Atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānisms:

- ar studējošajiem - katra studiju kursa un studiju gada noslēgumā studējošie aizpilda aptauju, kurā norāda savus iebildes vai ieteikumus studiju programmas attīstībai. Studējošo aptauju rezultātus apkopo Attīstības daļa un nodot fakultātēm. Fakultātes šos studējošo ieteikumus ņem vērā, grozot vai papildinot studiju programmu saturu.;
- ar absolventiem - vienu reizi divos gados Attīstības daļa organizē studējošo aptaujas. Šo aptauju rezultātos strādājošie absolventi nereti sniedz informāciju par to, kas pietrūka kāda studiju kursa saturā, lai nodrošinātu nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetenci;
- ar darba devējiem – katras prakses noslēgumā prakses vieta sniedz informāciju par studējošā zināšanām un prasmēm, atbildot uz tādiem jautājumiem, kā: pamatiemaņu prasme, profesionālo iemaņu prasme, iniciatīvas parādīšana u.c. UVF fakultātes domē iekļauta virkne darba devēju pārstāvju, kuru viedokļi tiek rūpīgi uzklauti, izdiskutēti un analizēti. Iegūtā informācija tiek apkopota un izmantota, grozot vai papildinot studiju programmu saturu.

2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

Studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus šeit:

http://inet.turiba.lv/dok_adreses/?nr=&psearch=iesniegumu+izs&Process=&st_search=&am_search=

Visas pretenzijas un priekšlikumi ir iesniedzami Studiju informācijas centrā (SIC), kas tālāk tiek adresēti atbildīgajai struktūrvienībai. Struktūrvienība sniedz atbildi par izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem (termiņi tiek kontrolēti). Šo kārtību nosaka Studiju informācijas centrā saņemto studentu iesniegumu izskatīšanas kārtība, kas apstiprināta ar Senāta 24.04.2019. sēdes lēmumu un Valdes 26.04.2019. lēmumu.

Savukārt dokuments „Pretenziju pieņemšanas un izskatīšanas procedūra” kas apstiprināta ar Valdes priekšsēdētāja vietnieka 14.09.2011. rīkojumu Nr.55, nosaka, ka 2.2. BAT pieņem ikvienu fiziskas vai juridiskas personas tai adresētu pretenziju un sniedz tās autoram atbildi pēc būtības Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Pretenzijas pieņemšana

Pretenzijas no fiziskām vai juridiskām personām rakstiska iesnieguma veidā pieņem struktūrvienību vadītāji, katedrās un fakultātēs – arī laboranti un sekretāri, Sekretariātā – sekretāre, Studiju informācijas centrā – Studiju informācijas centra darbinieki.

Rakstveidā iesniegtās pretenzijas atbilstīgi tās saturam iesniedz un reģistrē Sekretariātā vai SIC.

Atbildi uz rakstveida pretenzijām sniedz rakstveidā.

Mutvārdos izteiktu pretenziju uzklausa jebkurš BAT darbinieks un informē par to savas struktūrvienības vadītāju. Atbildes uz mutvārdos izteiktu pretenziju sniegšanas veidu saskaņo ar pretenzijas iesniedzēju.

Ja pretenzijas iesniedzējs vēlas risināt jautājumu ar BAT vadību (BAT Valdes priekšsēdētāju vai viņa vietnieku) personīgi, Valdes referente saskaņo tikšanās laiku.

Mutvārdu pretenzijas izskatīšana un lēmuma pieņemšana

Ja mutvārdos izteiktā pretenzija papildus nav jāpārbauda, struktūrvienības vadītājs pieņem lēmumu, paziņojot to pretenzijas iesniedzējam.

Ja pretenzijas izskatīšanai nepieciešama papildu informācija, tad par to paziņo pretenzijas iesniedzējam.

Ja pretenzija jānodod izskatīšanai citai struktūrvienībai, kuras kompetencē ir pretenzijā minētā jautājuma risināšana, tad to izdara, nosūtot e-pasta vēstuli konkrētās struktūrvienības vadītājam vai arī mutvārdos viņu informējot, un par to paziņo pretenzijas iesniedzējam.

Rakstveida pretenzijas izskatīšana, lēmuma pieņemšana un atbildes sniegšana

Saņemot rakstveida pretenziju, Sekretariāta sekretāre vai SIC darbinieks to ne vēlāk kā nākamajā darba dienā nodod atbildīgās struktūrvienības vadītājam rezolūcijas sniegšanai, pirms tam pārlicinoties, vai saņemtā pretenzija nav atkārtota.

Gadījumā, ja pretenzija ir atkārtota, to nodod rezolūcijas sniegšanai, pievienojot ar iepriekšējām pretenzijām saistītos dokumentus.

Saskaņā ar atbildīgās struktūrvienības vadītāja rezolūciju, Sekretariāta sekretāre vai SIC darbinieks nodod pretenzijas kopiju izpildītājam, kurš sagatavo nepieciešamo informāciju situācijas izvērtēšanai.

Atbildīgās struktūrvienības vadītājs izskata sagatavoto informāciju un pieņem lēmumu.

Sekretariāta sekretāre vai SIC darbinieks kontrolē atbildes sniegšanas termiņu ievērošanu.

Sekretariāta sekretārei vai SIC darbiniekam ir tiesības pieprasīt no izpildītājiem informāciju par pretenzijas izskatīšanas gaitu.

Pēc lēmuma pieņemšanas izpildītājs atbilstīgi iepriekš noteiktajam sagatavo rakstveida atbildi pretenzijas iesniedzējam par pieņemto lēmumu un iesniedz to atbildīgās struktūrvienības vadītājam parakstīšanai.

Pēc atbildes uz rakstveida pretenziju sniegšanas, SIC vai Sekretariāta reģistrā atzīmē atbildes sniegšanas veidu un laiku.

Visu pretenzijas izskatīšanas laikā fiksēto informāciju Sekretariātā vai SIC ievieto lietvedības lietā.

Uzskaitē un preventīvās darbības

Struktūrvienību vadītāji nodrošina mutvārdos izteikto pretenziju uzskaiti struktūrvienībās un reizi gadā (jūnijā) sagatavo kopsavilkumu par struktūrvienībā saņemtajām pretenzijām un iesniedz to

Sekretariāta vadītājam rakstiski vai e-pasta veidā.

Sekretariāta sekretāre un SIC darbinieks sagatavo kopsavilkumu par saņemtajām rakstiskajām pretenzijām un iesniedz to Sekretariāta vadītājam.

Kopsavilkumu sagatavo, nosaucot saņemto pretenziju tēmas un skaitu, kā arī veiktās darbības un ieteikumus sistēmas uzlabošanai.

Sekretariāta vadītāja sagatavo saņemto pretenziju kopsavilkumu apkopojumu un sagatavo ieteikumus to funkciju un procesu pilnveidošanai, par ko pretenzijas ir iesniegtas vai izteiktas vairākkārt vai atkārtoti.

2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei.

Statistikas dati tiek apkopoti saskaņā ar Personas datu apstrādes uz aizsardzības politiku (apstiprināta ar Valdes 08.05.2018. lēmumu Nr.21).

Saskaņā ar politiku personas dati tiek glabāti veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju, ne ilgāk kā nepieciešams nolūkiem, kādos attiecīgos personas datus apstrādā; personas datus var glabāt ilgāk, ciktāl personas datus apstrādās tikai arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēstures pētniecības nolūkos, vai statistikas nolūkos saskaņā ar Regulas 89. panta 1. punktu, ar noteikumu, ka tiek īstenoti atbilstoši tehniski un organizatoriski pasākumi, kas šajā regulā paredzēti, lai aizsargātu datu subjekta tiesības un brīvības.

BAT izveidota iekšēja datu apstrādes sistēma, kura tiek ievadīti un uzglabāti nepieciešamie dati, piekļuve ar paroli.

Regulāri tiek apkopoti dati par studējošo skaitu un statusu (atjaunoti katru mēnesi, sniegtas ārējās atskaites), mobilitāti (atjaunoti nepārtraukti, 2 reizes gadā atskaites), sekmēm, prakses vietām, kā arī par noslēgumu darbu tēmām (pēc nepieciešamības) un valsts pārbaudījumu rezultātiem (2 reizes gadā). Nepieciešamības gadījuma dati var tikt pieprasīti (Studiju daļā, Starptautiskajā sadarbības nodaļā, Fakultātē) un apkopoti padziļinātai analīzei. Dati tiek izmantoti studiju virziena pilnveidei, tai skaitā – atsevišķu studiju kursu kredītpunktu izmaiņām, jaunu studiju kursu pievienošanai (it sevišķi – B un C daļās), aktualitāti zaudējušu studiju kursu pārveidei vai izņemšanai no studiju programmas.

2.5. ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums. Norādīt, kurš/-i no ESG 1. daļas standartiem tiek uzskatīti kā izaicinājums un, kuriem tiek pievērsta pastiprināta vērība.

1. Kvalitātes nodrošināšanas politika

Šim standartam tiek pievērsta pastiprināta vērība.

BAT ir izstrādāta Kvalitātes nodrošināšanas politika, kas atbalsta:

- kvalitātes nodrošināšanas sistēmas organizēšanu ([Kvalitātes politika](#), Kvalitātes vadības rokas grāmata);
- nodaļu, katedru, fakultāšu un citu struktūrvienību, kā arī augstskolas vadības, atsevišķu personāla locekļu un studentu atbildību par kvalitātes nodrošināšanu (Fakultāšu nolikums, [Studējošo pašpārvaldes nolikums](#), Ētikas politika);
- akadēmisko godīgumu un brīvību, un ir neiecietīga pret akadēmisko krāpšanu ([Nolikums par akadēmisko godīgumu un plaģiātismu](#); [Akadēmiskās šķīrējtiesas nolikums](#));
- cīņu pret visa veida tolerances trūkumu un studentu vai personāla diskrimināciju – multikulturāla vide, tiek dota iespēja studēt ikvienam nešķirojot pēc dzimuma, rases veselības stāvokļa (Biznesa augstskola Turība iekšējie kārtības noteikumi);
- ārējo iesaistīto pušu iesaistīšanu kvalitātes nodrošināšanā, līdzdarbojas darba devēji, sadarbības partneri un Fakultātes Dome sniedzot savus pilnveides ieteikumus;

Visi publiski pieejamie dokumenti skatāmi šeit: <http://nodarbibas.turiba.lv/regdok.asp>

2. Programmu izstrāde un apstiprināšana

Šim standartam tiek pievērsta pastiprināta vērība

Programmas:

- studiju programmas tiek izstrādātas atbilstoši izglītību un profesiju standartiem, sniedzot studentiem gan akadēmiskās/profesionālās zināšanas, skaidri formulējot gan prasmes, gan kompetences, lai pilnvērtīgi spētu sagatavot studentus darba tirgum atbilstoši aktuālajām nozares tendencēm.
- tie veidotas atbilstoši ievērojot standartu prasības – ievērojot obligāto un izvēles studiju kursu proporciju un to apjomu kredītpunktos. Studiju programmas līmeņos tiek veidotas tā, lai veidotu pēctecību.
- tiek veidotas ietverot rūpīgi izplānotas prakses iespējas,
- ir pakļautas augstskolas noteiktajām apstiprināšanas procedūrām, tiek izstrādātas ņemot vērā arī Augstskolas Satversmē noteikto , programmas un plāni pēdējā posmā tiek apstiprināti BAT Senātā.

3. Studentcentrēta mācīšanās, pasniegšana un novērtēšana

Šim standartam tiek pievērsta pastiprināta vērība

- ņemot vērā un respektē studentu kontingentu un viņu vajadzību daudzveidību, – docētājs lemj par piemērotāko mācīšanas metodi katrai grupai atsevišķi – pielāgojot to grupas individuālajām īpatnībām un spējām.
- ņemot vērā un izmanto dažādus programmu īstenošanas veidus, atbilstoši iespējām- tēmas tiek pasniegtas interaktīvā veidā, uzdodot jautājumus studējošajiem un rosinot uz diskusiju, kā arī izmantojot prezentācijas, seminārus, grupu darbus;
- regulāri novērtē pasniegšanas veidus un pedagoģiskās metodes – metodiskos semināros, diskusijās, katedras sēdēs, veicot hospitācijas ;
- veicinot studējošā tieksmi uz patstāvīgumu -mācībspēka vadībā – patstāvīgās studijas , patstāvīgie darbi, pētījumi, prakse ir studiju procesa obligāta sastāvdaļa. ;
- veicinot abpusēju cieņu studējošā un mācībspēka attiecībās –veidojot dekān stundas, ievad seminārus, individuālas un grupveida pārrunas ar studentiem; diskutējot metodiskajos semināros par problēmsituācijām;
- pastāv atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai - ir izstrādāta „*Pretenziju pieņemšanas un izskatīšanas procedūra*”, studiju kursa rezultātu apstrīdēšanas kārtība ir noteikta *Studiju nolikumā*, Valsts pārbaudījuma rezultātu apstrīdēšana notiek atbilstoši Valsts pārbaudījuma nolikumam. Biznesa augstskolas Turība studiju maksas atlaizū rotācijas

noteikumi 2019./2020. studiju gadā nosaka atrunā rezultātu (stipendijas, atlaides) apstrīdēšanas kārtību.

Studentu vērtēšanai ņem vērā sekojošo:

- vērtētāji pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā – docētāji strādā saskaņā ar *Studiju nolikumu, Pārbaudījumu nolikumu*, tiek diskutēts semināros un katedras sēdēs. Atbalstu sniedz dekāns, prodekāns, katedras vadītājs;
- vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti - *Studiju nolikums, Pārbaudījumu nolikums, studiju kursu apraksti un noteikumi ir pieejami Batis sistēmā katram studējošam un docētājam*;
- vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus – kārtējie un gala pārbaudījumiem noteikti vērtēšanas kritēriji;
- Studenti saņem atgriezenisko saiti- diskusiju veidā notiek paveiktā analīze, kur studējošais spēs noteikt savas un citu studējošo stiprās un vājās puses, pieļautās
- Prakses un studiju darbu vērtēšanu veic divu docētāju komisija, valsts pārbaudījuma vērtēšana notiek piecu (tai skaitā nozares profesionālu) komisijas locekļu sastāvā;

4. Studentu imatrikulācija, studiju gaita, kvalifikāciju atzīšana un sertifikācija

Šim standartam tiek pievērsta pastiprināta vērība.

- Gan Biznesa augstskolas Turība Iekšējā informācijas sistēmā (Batis), gan augstskolas mājaslapā ir pieejami uzņemšanas noteikumi, kas nosaka uzņemšanas prasības, imatrikulācijas kārtību ([/2020.studiju gada uzņemšanas noteikumi](#));
- Pirms dokumentu iesniegšanas augstskolā topošajiem studentiem Turības mājaslapā ir iespējams iepazīties ar sev saistošu informāciju, tai skaitā studiju programmas saturu, studiju maksām, stipendiju un budžeta vietu iegūšanas un rotācijas kārtību u.c. <http://www.turiba.lv/lv/studijas/viss-par-iestasanos/294/>
- Gan mājaslapā, gan reglamentējošajos dokumentos ir iespējams iepazīties ar studējošo mobilitātes iespējām un kritērijiem <http://www.turiba.lv/lv/studijas/studijas-arzemes/104/> (arī [Erasmus+ mobilitātes programmas nolikums](#))
- Studiju gaita – imatrikulācija, studiju saturs, studiju procesa organizācija noteikti Studiju nolikumā. ([Studiju nolikums](#))
- Augstskola realizē arī iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto rezultātu atzīšanu ([Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanas nolikums](#))
- Tiek realizētas studentu studiju gaitu monitorēšana – aptaujas, pārbaudījumu rezultātu apkopošana, studējošo statistikas apkopošana.

5. Mācībspēki

Šim standartam tiek pievērsta vērība, bet daļēji tas tiek uztverts kā izaicinājums, nepieciešamā finansējuma dēļ

- Akadēmiskais personāla pieņemšana pamatdarbā notiek atbilstoši [Akadēmiskā personāla vēlēšanu nolikums](#)
- Regulāri tiek veiktas nodarbību hospitācijas, vērtējot pasniedzēju profesionālo kvalifikāciju ikdienas darbā. Pēc studiju kursa eksāmena nokārtošanas studējošajiem ir iespējas paust savu viedokli par visiem pasniedzējiem. Aptaujas notiek anonīmi, studējošie savu viedokli par pasniedzējiem tiek mudināti paust atklāti, norādot gan to pozitīvās, gan negatīvās iezīmes. Sniedz iespējas un mudina mācībspēkus pilnveidot savu profesionālismu;
- Notiek regulāra akadēmiskā personāla attīstības politikas plānošana un īstenošana, tiek

plānots atbalstīt kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumus arī finansiāli – apmaksāt mācību maksu, kā arī ceļa un uzturēšanās izdevumus, ja nepieciešams. Akadēmiskais personāls ir iesaistīts zinātniskās pētniecības (radošajā) darbā. Tiks noteikti atvieglojumi akadēmiskajam personālam un studējošajiem vairāk publicēt savus pētījumus, iespēju robežās apmaksājot tulkošanu un publicēšanu. Pētniecības darba rezultātu publicēšana notiek starptautiski pieejamos un recenzējamos izdevumos..

Studiju programmā iesaistītais akadēmiskais personāls ir augsti kvalificēts un kompetents, un nodrošina studējošajiem nepieciešamo pētniecības iemaņu, teorētisko zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi.

6. Mācību resursi un atbalsts studentiem

Šim standartam tiek pievērsta pastiprināta vērība.

Regulāri tiek papildināts, atjaunots un modernizēts materiāli tehniskais nodrošinājums augstskolā.

Regulāri bibliotēkā tiek iegādāta jauna literatūra, kā drukātā, tā elektroniskā formātā.

Studējošajiem tiek nodrošināta brīva pieeja gan bibliotēkai, gan citiem resursiem visu nodaļu studējošajiem pieejamā laikā.

Studējošajiem tiek nodrošinātas docētāju konsultācijas. Studējošais ar sev interesējošajiem jautājumiem par studiju procesu var vērsties gan Studiju informācijas centrā, gan katedrā vai fakultātē vai par starptautiskās mobilitātes jautājumiem – Starptautiskajā sadarbības nodaļā.

7. Informācijas vadība

Šim standartam tiek pievērsta pastiprināta vērība:

1) Programmas īstenojuma kvalitatīvie rādītāji tiek mērīti izmantojot dažādus instrumentus, no augstskolas iekšējās datu sistēmas tiek atlasīti statistiskie rādītāji, piemēram, imatrikulēto, studējošo, absolventu un studējošo skaits. Izmantojot dažādu mērķauditoriju aptaujas u.c. tiek iegūta informācija par studējošo, darba devēju, absolventu un darbinieku apmierinātības līmeni, pedagoģiskā snieguma līmeni, absolventu profesionālās karjeras parametriem, kā piemēram darba atbildība, karjeras izaugsme utt.

2) Ikgadējās studējošo aptaujās tiek noskaidrota apmierinātība ar esošo sistēmu nodrošinājumu un nepieciešamības gadījumā veikti uzlabojumi, tai skaitā pilnveidota iekšējā studējošo informācijas sistēma, uzlabots datorsavienojums auditorijās, kā arī bezvada interneta kvalitāte.

3) Šo kvalitatīvo datu rezultātu dinamika tiek analizēta gan vadības līmenī, gan arī katras struktūrvienības ietvaros, tādējādi nodrošinot operatīvu un adekvātu lēmumu pieņemšanu saistībā ar nepieciešamajām darbībām, kas jāveic lai nodrošinātu pakalpojuma vispārējās kvalitātes un klientu apmierinātības līmeņa paaugstināšanu vai saglabāšanu.

4) Augstskola savas kompetences ietvaros vāc un apkopo studentu studiju gaitas, sekmju un atbiruma rādītājus.

5) BATIS sistēmā studentiem regulāri tiek publicēta jaunākā informācija par tiem saistošajiem termiņiem, normatīvo dokumentu izmaiņām u.tml. sistēmā studentiem ir pieeja arī studiju kursu aprakstiem, studiju materiāliem.

6) Regulāri tiek veiktas absolventu aptaujas, tādējādi noskaidrojot to karjeras gaitas.

8. Sabiedrības informēšana

Šim standartam tiek pievērsta pastiprināta vērība

Regulāri tiek publicēta informācija par studējošo, absolventu aktivitātēm un veiksmes stāstiem.

Docētāji sabiedriskajā telpā darbojas kā viedokļu līderi, izstrādājot ne tikai zinātniskās publikācijas, bet arī sniedzot atzinumus, viedokļus masu medijos.

Augstskolas aktualitātes tiek publicētas mājaslapā www.turiba.lv, augstskolas profilos dažādos sociālajos tīklos, piemēram *facebook.com* un *Instagram*. Kā arī medijos.

9. Programmu apsekošana un regulāra pārbaude

Šim standartam tiek pievērsta pastiprināta vērība.

Izvērtēšanas un pārskatīšanas procesos tiek novērtēts:

- programmas saturs, ņemot vērā jaunāko pētījumu rezultātus konkrētajā nozarē, tādējādi nodrošinot programmas aktualitāti;
- sabiedrības mainīgās vajadzības;
- studentu mācību noslodze, studiju virzība un absolvēšana;
- studentu sekmju vērtēšanas procedūru efektivitāte;
- studentu gaidas, vajadzības un viņu apmierinātība ar programmu;
- studiju vide, atbalsta dienesti un to atbilstība programmas mērķim.

Programmas tiek regulāri izvērtētas un pārskatītas, iesaistot studentus un citas iesaistītās puses. Apkopotā informācija tiek analizēta, un programma tiek pilnveidota, nodrošinot tās aktualitāti. Programmas izvērtēšanas rezultāti tiek publiskoti BAT mājas lapā ikgadējo PNZ ziņojumu veidā, kas pieejami šeit:

<http://www.turiba.lv/lv/studijas/studiju-programmas/studiju-virzienu-pasnovertejuma-zinojumi-un-parskati/346/>

10. Cikliska ārējā kvalitātes nodrošināšana

Šim standartam tiek pievērsta vērība, bet daļēji tas tiek uztverts kā izaicinājums, jo ne visu ir iespējams izpildīt ierobežotā finansējuma dēļ.

Cikliska ārējā kvalitātes nodrošināšana tiek īstenota studiju programmu licencēšanas un studiju virzienu akreditācijas procesā.

Licencēšana un akreditācija nenoslēdzas ar pēc novērtējuma darbībām augstskolā, BAT nodrošina, ka progress pēc iepriekšējās ārējās kvalitātes nodrošināšanas ir ņemts vērā, gatavojoties nākamajai.

[1] Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG). Pieejams: http://www.aic.lv/portal/content/files/AIC%20ESG2015%20int-1_2.pdf

II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)

3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajām studiju programmām, kā arī pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju virziena attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo (katrai nostudiju virziena studiju programmām), norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma

procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām.

Studiju nodrošināšanai BAT izmanto tikai privātos līdzekļus. BAT finansiālais stāvoklis ir izteikti stabils. Katrs finanšu gads, sākot no augstskolas dibināšanas, ir noslēdzies ar peļņu. Tam iemesls ir gan augstskolas veiksmīgā saimnieciskā darbība, gan arī pārdomāta un mērķtiecīga darbība izglītības jomā. Finansēšanas plānu katram gadam nosaka augstskolas budžets. Ieņēmumus veido studiju maksas augstskolā, dalības maksas semināros, viesnīcas pakalpojumi, un citi saimnieciskās darbības ieņēmumi. Proporcionāli ieņēmumiem budžetā tiek plānoti izdevumi, kuru galvenās pozīcijas ir personāla darba samaksa, sociālās apdrošināšanas maksājumi, telpu uzturēšanas izdevumi un komunālie maksājumi, mācību procesa materiālie izdevumi, jaunu iekārtu iegāde, kā arī telpu pārbūve un remonts. Finanšu resursi studiju virzienam studiju programmas īstenošanas nodrošināšanai:

2018./2019. finanšu gada neto apgrozījums ir EUR 5 564 614, bruto peļņa EUR 1 488 422, bet pārskata gada peļņa pēc nodokļu nomaksas EUR 375 967.

BAT studiju ieņēmumi ir palielinājušies par 9.1 % (par 382 549 EUR). Kopējais neto apgrozījums ir palielinājies par 8.1 % (par 415 606 EUR).

Peļņa, pēc nodokļu nomaksas, pārskata gadā ir EUR 375 967 salīdzinājumā ar 2017./ 2018. finanšu gadu tā samazinājās par 18.8%, jo ir palielinājušās saimnieciskās darbības izmaksas.

Pamatkapitāla summa pārskata gada bilancē uz 30.06.2019. norādīta EUR 2 134 300, nesadalītās peļņas summa - EUR 2 248 501, pašu kapitāla summa kopā - EUR 5 975 502.

Pētniecības finansēšanas avoti ir BAT finansējums, kā arī atsevišķi projekti, kuros piedalās BAT vai atsevišķi docētāji. Šis finansējums tiek izmantots gan dalībai konferencēs ar referātiem, gan publikāciju tulkošanai. Par publikācijas indeksēšanu Scopus vai WoS datu bāzēs tiek piešķirta papildus atlīdzība docētājiem. Gan konferenču referāti, gan publikācijas tiek rakstītas par studiju programmās iekļautajiem jautājumiem, un izpētītais materiāls tiek izmantots studiju procesā, iekļaujot to attiecīgajos studijuursos.

Kā vēl vienu no augstskolas stabilitāti noteicošajiem faktoriem noteikti ir jāatzīmē diversificētā un sazarotā studiju programmu un studiju formu struktūra, kas, kādā sektorā tirgum sašaurinoties, ļauj to kompensēt ar pietiekami lieliem ieņēmumiem citā. Apvienojumā ar pārdomātu, taupīgu un efektīvu resursu izlietojumu stabila ieņēmumu bāze ir nepieciešams faktors stabilai augstskolas darbībai arī turpmāk.

Investīcijas augstskolas attīstībā tiek veiktas, prognozējot izmaiņas gan demogrāfiskajā situācijā, gan Eiropas augstākās izglītības telpā un Latvijas normatīvo aktu sistēmā, šādu pieeju, ļaus nodrošināt augstskolas izaugsmi nākotnē

Izmaksas uz vienu studējošo 2018.2019. studiju gadā pievienotas Pielikumā.

3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem (specifisku aprīkojumu, kas paredzēts konkrētai studiju programmai, norādīt III. daļas 3. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas).

Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamais nodrošinājums ir BAT rīcībā:

1. Studijām izveidoti visi nepieciešamie apstākļi – jaunas konferenču zāles, auditorijas, datorklases, moderna bibliotēka ar plašu lasītavu. Auditorijās atrodas kvalitatīvas vizuālās iekārtas - baltās tāfeles, kodoskopi un ekrāni, multimediju projektori, audio un video aparātūra. Studējošajiem pieejamas datorizētas darba vietas. Stacionāri uzstādīti multimediju projektori, pieejami arī pārnēsājami multimediju projektori. Studiju procesā var izmantot arī sporta zāli.
2. Praktiskajām nodarbībām studenti var izmantot visu BAT teritoriju (izņemot vietas, kuras ir iznomātas vai kā citādi tur atrasties ir aizliegtas), tajā skaitā autostāvvietas un ēkas.
3. Studējošo speciālajai apmācībai BAT izveidots Biznesa inkubators vide, kurā studenti praktiski var apgūt profesionālās iemaņas biznesa vadības procesos.
4. Regulāri tiek papildināts, atjaunots un modernizēts materiāli tehniskais nodrošinājums augstskolā.
5. Regulāri bibliotēkā tiek iegādāta jauna literatūra, kā drukātā, tā elektroniskā formātā.
6. Studējošajiem tiek nodrošināta brīva pieeja gan bibliotēkai, gan citiem resursiem visu nodaļu studējošajiem pieejamā laikā.
7. Studējošajiem tiek nodrošinātas docētāju konsultācijas. Studējošais ar sev interesējošajiem jautājumiem par studiju procesu var vērsties gan Studiju informācijas centrā, gan katedrā vai fakultātē vai par starptautiskās mobilitātes jautājumiem – Starptautiskajā sadarbības nodaļā.
8. BAT nodrošina nepilna laika neklātienes tālmācība studijas (e-studiju), pielietojot INTERNET tehnoloģijas. Informācijas sistēmu daļa sniedz studiju procesa tehnoloģisko atbalstu, nodrošināšanai informatīvās sistēmas uzturēšanu un pilnveidošanai

2018/2019 gada laikā BAT ir radīta vide (Moodle platforma) e-studiju attīstībai un piesaistot ļoti labu un savā darbā ieinteresētu konsultantu. E- studiju darbību koordinē fakultate un katedru vadītājs, docētāju pienākums pilnveidot savus studiju kursus un izstrādāt jaunus.

Situācijā, kad krītas pilna laika studentu skaits, kad pieaug strādājošo darba intensitāte un aizņemtība, tālmācība ir viena no studiju formām, kas ļauj viņiem turpināt studijas, bet augstskolai saglabāt stabilu ieņēmumu bāzi un sekmēt augstskolas attīstību kopumā.

3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei. Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāžu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datu bāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datu bāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

Informācijas sistēmu daļa ir BAT struktūrtūrvienība, kas nodrošina studiju procesu, piedāvājot studējošajiem un docētājiem BATIS, kur ir informācija par visu studiju procesu kalendārā plāna aspektā, par studiju kursiem un to docētājiem, par prasībām un tiesībām studiju procesā, par kārtējiem, noslēguma un gala pārbaudījumiem, par studiju un studējošo kredītiem, par akadēmiskajiem atvaļinājumiem, par vieslekcijām, konferencēm, diskusijām, kā arī par citām aktualitātēm BAT.

Studiju virziena visās studiju programmas studējošajiem studiju kursu aprakstos tiek ievietota informācija par iespējām studiju procesā izmantot BAT bibliotēkas pakalpojumus.

Bibliotēkas pamatzdevums ir studiju, pēc diploma apmācības un zinātniskā darba nodrošināšana ar jaunāko mācību un zinātnisko literatūru atbilstoši studiju programmām un pētījumu virzieniem, dodot iespēju izmantot ne tikai plašo grāmatu un periodisko izdevumu krājumu, bet arī bibliotēkā pieejamās on-line un lokālās datu bāzes, interneta informācijas avotus.

BAT bibliotēka piedāvā izmantot brīvpieejas bibliotēku ar literatūras izsniegšanas un saņemšanas elektronisku reģistrāciju, grāmatu un periodisko izdevumu, studentu darbu elektronisko katalogu bibliotēku informācijas sistēmā ALISE: (pieejams <https://w3i.turiba.lv/Alise/lv/home.aspx>). Ja lietotājam ir dators ar interneta pieeju, *Turības* bibliotēkas elektronisko katalogu var izmantot no jebkuras vietas pasaulē.

Bibliotēkā pieejamo ar uzņēmējdarbību saistīto grāmatu saraksts ir atbilstošs sekmīga studiju procesa nodrošināšanai gan latviešu studentu plūsmā, gan arī ārvalstu studentiem. Bibliotēka abonē periodiskos izdevumus drukātā veidā un elektroniskā formātā. Fonds pārsvarā latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. Katedru vadītāji, programmu direktori sadarbībā ar bibliotēkas darbiniekiem izstrādā nepieciešamo grāmatu iegādes un abonējamo elektronisko datu bāzu sarakstu jaunajam studiju gadam.

Augstskola abonē tiešsaistes elektroniskās datu bāzes: LETA, Nozare.lv., Letonika, Lursoft, Scopus, ScienceDirect, EBSCO Academic Search Complete, EBSCO eBooks Academic Subscription Collection, EBSCO Business Source Complete, pastāvīgi tiek izmantotas arī izmēģinājuma datu bāzes: <https://www.turiba.lv/lv/biblioteka/tiessaistes-datubazes>

Studējošiem tiešsaistes datu bāzes ir pieejamas ne BAT bibliotēkas telpās, bet arī attālināti, pieslēdzoties ar savu paroli BATIS vidē.

Bibliotēkā lietotājiem nodrošināta ērta un darbam piemērota vide. Bibliotēkas kopējā platība ir 1532 m². Plašs brīvpieejas grāmatu krājums- abonements ar lietotājiem pieejamo elektronisko katalogu (708,40 m²) , bibliotēkas lasītava ar jaunākajiem preses izdevumiem (772,90 m²). Šobrīd studentiem pieejamas 182 darba vietas, no tām 59 datorizētas, ir izveidota arī klusā lasītava, un specializētas vietas grupu darbiem. (Tehniskās telpas 51,10 m²).

Bibliotēkā studējošajiem un citiem bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvāti daudzveidīgi bibliotēkas pakalpojumi: <https://www.turiba.lv/lv/biblioteka>

Bibliotēkas darba laiks :

- abonents pirmdien- ceturtdien 10.30 līdz 18.30, piektdien 11- 18.30, sestdien 8.30 – 16;
- lasītava pirmdien –sestdien 00-24.

Tiek piedāvāts arī papildus pakalpojums - nakts abonements, kas paredz iespēju patapināt Bibliotēkas uz vietas izmantojamās informācijas resursus (iespieddarbus: grāmatas, periodiskos izdevumus u.c.) ārpus Bibliotēkas darba laika.

BAT bibliotēka ir LATABA (Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācija) locekle.

Ierosinājums par nepieciešamību papildināt informatīvos resursus var sniegt programmu direktori, katedru vadītāji, dekāni. Ierosinājumu izskata Rektora padomē, pozitīva lēmuma gadījumā, resursus uzturošā struktūrvienība (piemēram, Bibliotēka, Informācijas sistēmu daļa) izvērtē informācijas resursu piedāvājumi, tiek izstrādāta tāme un veikts saskaņojums.

BAT katru gadu iegulda līdzekļus bibliotēkas informācijas resursu papildināšanai (gan literatūras iegādei, gan elektronisko datu bāžu abonēšanai).

3.4. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

Studiju process norisinās jomas ekspertu vadībā, docētāji ir praktiķi: uzņēmēji, uzņēmumu vadītāji, grāmatveži, mārketinga, tirdzniecības e-komercijas, kuri sniedz ne tikai teorētiskās zināšanas, bet praktisko pieredzi sagatavo studējošos praktisku uzdevumu risināšanai reālajās dzīves situācijās. Arī vēlētais akadēmiskais personāls aktīvi iesaistās, dažādos projektos un asociāciju darbā.

Mācībspēku piesaistes un nodarbinātības procesus augstskolā nosaka vairāki nolikumi:

Akadēmiskā personāla vēlēšanu nolikums apstiprināts Senāta 28.09.2016. sēdē. nosaka kārtību, kādā:

- tiek ievēlēti asistenti, lektori, docenti,
- tiek virzīti ievēlēšanai asociētie profesori un profesori citu augstskolu attiecīgo zinātņu profesoru padomēs.

Vakantās akadēmiskā personāla amata vietas BAT katedrās nosaka rektors pēc fakultātes dekāna, studiju programmas direktora vai katedras vadītāja priekšlikuma. Konkursā uz akadēmiskā personāla vakantajiem amatiem var piedalīties pretendents, gan rezidents, gan nerezidents, kura izglītība un/vai profesionālā darba pieredze atbilst Augstskolu likumā un BAT amatu aprakstos noteiktām prasībām. Process ir atklāts, tajā kā novērotāji piedalās BAT administratīvā personāla pārstāvji, citu fakultāšu pārstāvji.

Katrā studiju gadā divas reizes BAT izsludina konkursu uz vakancēm akadēmiskajos amatos. Tā ir ilgtermiņa stratēģija, kas ļauj katru gadu par 1-2 docētājiem palielināt akadēmiskā personāla īpatsvaru, kuri ir ievēlēti BAT un kam augstskola ir pamatdarba vieta. Taču šādu docētāju ievēlēšana saistīta ar finansiāliem ieguldījumiem, tāpēc nav īstenojama strauji, it sevišķi periodā, kad vidusskolu absolventu un augstskolā studējošo skaitam ir tieksme samazināties.

Pieteikšanās kārtība konkursam:

- Konkursu pēc rektora ieteikuma un Valdes akcepta izsludina BAT Personāla daļa masu informācijas līdzekļos, ievērojot Latvijas Republikas normatīvos aktus.
- Pretendentiem jāiesniedz pieteikums BAT Sekretariātā viena mēneša laikā no vakanču publiskošanas datuma.
- Pieteikumam jāpievieno CV, izglītības, akadēmisko un zinātnisko grādu apliecināšu dokumentu kopijas, pēdējo sešu gadu publikāciju un/vai ievērojami sasniegumu specialitātē (nozārē) saraksts un amata īstenošanas projekts, kā arī jāveic citas publikācijā norādītās darbības.
- Pieteikumu iesniedzot, pretendents tiek iepazīstināts ar šo nolikumu. Ja pretendents iesniedz dokumentus, atsūtot pa pastu, tad pēc pretendenta lūguma nolikums tiks nosūtīts viņam pa

elektronisko pastu.

- Pretendentu dokumentus ievēlēšanai asociēto profesoru un profesoru amatā citu augstskolu zinātņu profesoru padomēs BAT Personāla daļa iesniedz BAT Zinātņu daļai izvērtēšanai.
- BAT Zinātņu daļas Zinātņu padome izvērtē pretendentu atbilstību ievēlēšanai asociēto profesoru un profesoru amatos, un ziņo par tās lēmumu BAT Senātam.
- BAT Senāta sēdē atklāti balsojot, tiek pieņemts lēmums par rekomendēšanu citas augstskolas zinātņu profesoru padomē ievēlēšanai.
- Saņemot pozitīvu BAT Senāta apstiprinājumu, rektors sagatavo vēstuli citas augstskolas profesoru padomei, lūdzot izvērtēt un ievēlēt pretendentu attiecīgā amatā (vienlaikus garantējot samaksu par attiecīgās profesoru padomes darbu).

Konkurss notiek trīs (3) kārtās:

- Konkursa pirmajā kārtā tiek pārbaudīti pretendentu iesniegtie dokumenti, to atbilstība izsludinātajām prasībām.
- Konkursa otrajā kārtā iesniegtie dokumenti tiek izskatīti katedrās, pieaicinot pretendētus,
- Konkursa trešajā kārtā akadēmiskā personāla amatu kandidātus novērtē un ievēl amatos fakultātes paplašinātā Dome Fakultāšu nolikumā noteiktajā kārtībā.

Pēc pretendentu ievēlēšanas akadēmiskajos amatos BAT slēdz ar viņiem darba līgumus uz Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteikto ievēlēšanas periodu.

Ja noteiktā ievēlēšanas perioda laikā darba attiecības tiek pārtrauktas, tad jauns darba līgums tiek slēgts tikai pēc atkārtotas ievēlēšanas akadēmiskajā amatā.

Studiju virziena pasniedzēji katru gadu tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā nomainīti.

Kārtību, kādā tiek ievēlēti asociētie profesori un profesori, nosaka Nolikums par BAT Ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātņu apvienoto profesoru padomi, apstiprināts Senāta 0210.2019.sēdē

Kārtību, kādā tiek ievēlēti zinātniskie asistenti, pētnieki un vadošie pētnieki BAT Biznesa tehnoloģiju institūtā, nosaka Biznesa tehnoloģiju institūta nolikums.

BAT personāls, kas ir ieguvis LZP eksperta tiesības Ekonomikas nozarē:

Nr.p.k.	Struktūrvienība	Uzvārds, vārds	Grāds	Darbības laiks
1	KDK	I. Liniņa	Dr. oec.	21.02.2021
2	KDK	R.Zvirgzdiņa	Dr. oec.	15.11.2020.
3	VK	I.Lūka	Dr.paed.	22.12.2019.
4	TVK	T. Grizāne	Dr. oec.	16.08.2020.
5	KDK	A. Ābeltiņa	Dr.oec.	16.03.2020.

Tabulā lietotie apzīmējumi: KDK - komercdarbības katedra, VK - valodu katedra, TVK - tūrisma viesmīlības katedra.

Akadēmiskā personāla vēlēšanu nolikums pieejami šeit:

http://inet.turiba.lv/dok_adreses/?nr=&psearch=%E2la+v%E7l%E7%F0anu&Process=&st_search=&am_search=

Studiju process norisinās jomas ekspertu vadībā, docētāji ir praktiķi: uzņēmēji, uzņēmumu vadītāji, grāmatveži, mārketinga, tirdzniecības e-komercijas, kuri sniedz ne tikai teorētiskās zināšanas, bet praktisko pieredzi sagatavo studējošos praktisku uzdevumu risināšanai reālajās dzīves situācijās. Viesdocētāju piesaiste, notiek ar UVF domes un sadarbības partneru, uzņēmēju, jomas asociāciju starpniecību. Viesdocētāju kandidatūrā tiek vērtēta fakultātē un personāla daļā, vērtējot profesionālo pieredzi un iegūto izglītību. Viesdocētājiem līgums tiek slēgts uz konkrētā darba izpildes laiku.

3.5. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

Akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai ir izveidota stimulējoša darba samaksas sistēma, kas aprakstīta „Augstskolas personāla darba samaksas organizācijas nolikumā” (apstiprināts 2019.gada 23.oktobrī Senāta sēdē):

- Akadēmiskais personāls, kuram ir noteikta laika algas sistēma, ne retāk kā divas reizes studiju gadā, decembra un jūnija mēneša beigās, sagatavo individuālā darba plāna elektronisko atskaiti.
- Akadēmiskajam personālam, kuram tiek noteikta akorda algas sistēma (akadēmiskās stundas likme), mēneša darba samaksa tiek aprēķināta, reizinot ieplānoto akadēmisko stundu summu, kas fiksēta individuālā darba plānā, ar akadēmiskās stundas likmi un dalīts ar desmit.
- Maksas pakalpojumu un neieplānotās vadāmās slodzes samaksu veic piemaksu veidā papildus amatalgai katra semestra beigās, bet ne vēlāk kā janvārī par 1.semestri un jūlijā par 2.semestri vai attiecīgajā mēnesī.
- Fakultātes kopējais finansējums akadēmiskā personāla un akadēmisko amatu pienākumu izpildītājiem darba samaksai ir 19% no kopējiem studiju maksas ieņēmumiem attiecīgajā programmā.
- Ja fakultātēm finanšu gada beigās veidojas kopējais pozitīvais naudas atlikums, tad 15% no tā tiek ieskaitīti katras fakultātes prēmiju fondā proporcionāli katras fakultātes atlikumam, bet 85% tiek ieskaitīta rezervē fakultātes attīstībai.
- Akadēmiskā personāla un viesdocētāju finansējumu fakultāšu dekāni sadala katedrām, proporcionāli katedrā īstenojamo studiju kursu programmu kredītpunktu apjomam un akadēmisko grupu skaitam, paredzot finansējuma apjomu vidēji 12 stundām vienam kredītpunktam uz vienu akadēmisko grupu. Dekānam vienojoties ar katedru vadītājiem, studentu skaits akadēmiskajā grupā var tikt mainīts.
- Attiecīgās katedras akadēmiskā personāla amatalgas, nosaka katedras vadītājs, saskaņojot ar dekānu un prorektoru akadēmiskajā darbā, bet tās nedrīkst būt mazākas par Ministru kabineta noteiktajām likmēm.

- Pasniedzējiem, kuriem ir paredzēta akadēmiskā slodze studentu grupās, kas lielākas par 30 studentiem (neatkarīgi no saplūsmoto grupu skaita), likme tiek palielināta par 0,67% par katru papildus studentu, sākot no 31.studenta konkrētajā grupā. Tiek ņemti vērā visi studējošie, kas ir aktīva studenta statusā, un kam nav maksājumu parādu, lekciju faktiskais apmeklējums netiek uzskaitīts un ņemts vērā. Aprēķins par papildus izmaksājamo summu tiek veikts katru mēnesi, un izmaksa tiek veikta kopā ar konkrētā mēneša darba algas izmaksu.
- Darba samaksa viesdocētājiem
  - Viesdocētājiem līgums tiek slēgts uz konkrētā darba izpildes laiku.
  - Viesdocētājiem noteiktās akadēmiskās stundas likme ir ne mazāka par Ministru kabineta noteiktajām likmēm.
  - Darba samaksa tiek veikta atbilstoši faktiski izpildītajai pedagoģiskajai slodzei, kas fiksēta pieņemšanas - nodošanas aktā.
  - Ārvalstu viesprofesoriem vienu reizi studiju gadā tiek apmaksāti ceļa un uzturēšanās izdevumi Latvijā.
  - Atbildīgā fakultāte, kura uzaicina ārvalstu viesdocētāju, sagatavo plānoto izmaksu tāmi. Kopējās izmaksas tiek dalītas uz visām fakultātēm proporcionāli fakultāšu ieņēmumiem.
  - Programmas direktors, atbilstoši izpildītajiem kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem kritērijiem saņem darba piemaksu.
  - Programmas direktora piemaksas kvantitatīvie kritēriji ir šādi:
    - Piemaksa tiek attiecināta un izmaksāta par katru studiju gadā ietilpstošo kalendāro mēnesi pie darba algas.
    - Piemaksas aprēķins tiek attiecināts par studiju gada diviem periodiem I semestri un II semestri, pamatojoties uz Studiju daļas iesniegto informāciju par imatrikulēto Latvijas studējošo skaitu uz 15.septembri un uz 15.janvāri Finanšu daļai.
    - No 2019.gada 1.septembra noteiktas piemaksas programmu direktoriem par katru konkrētajā programmā studējošo un maksājošo studentu. Piemaksas tiek izmaksātas divas reizes gadā, katra studiju semestra beigās. Šīs piemaksas netiek attiecinātas uz doktorantūras studiju programmām, kā arī organizācijas drošības koledžas un bakalaura līmeņa programmām, jo šīm programmām ir spēkā citi alternatīvi piemaksu aprēķināšanas principi.
  - Programmas direktora piemaksas kvalitatīvie kritēriji ir šādi:
    - Pašnovērtējumu ziņojumu izstrāde.
    - Darba devēju aptauju organizēšana.
    - Ārējā finansējuma piesaiste.
    - Darbs ar studentiem un to noturēšana.
    - Darbs ar docētājiem, hospitācija.
    - Publicitātes veicināšana.
    - Sadarbība ar filiālēm.
    - Programmas kvalitātes pilnveidošana.
  - Programmas direktora piemaksas kvalitatīvo kritēriju sasniegšanu izvērtē dekāns. Gadījumā, ka Programmas direktoram paredzēto darbu veic cita persona, dekānam ir tiesības daļu no Programmas direktoram paredzētās samaksas izmaksāt citai personai.

Docētāju kvalifikācijas celšana ir BAT akadēmiskā personāla motivācija un pieredzes un zinātniskā potenciāla paaugstināšana.

Kvalifikācijas celšana notiek docētājiem piedaloties konferencēs, publicējot rakstus, monogrāfijas, apmainoties ar pieredzi vai docējot studiju kursus Erasmus+ ietvaros. Piem., R.Zvirgziņas, L.Liniņas,

dalība starptautiskajās konferencēs (Žilina, Porto, Madride), Z. Driņķes, I. Bruksles dalība pieredzes apmaiņā, kur iegūtā pieredze tiek izmantota studiju procesā, to pilnveidojot.

Studiju gadā virziena docētāji iesaistīti BAT organizētajos projektos, kuros docētāji papildus apgūst profesionālās kompetences un svešvalodu. Iegūtais tiek izmantots studiju procesā darbā ar studējošajiem.

Lai pastiprinātu docētāju ieinteresētību pilnveidot savu kvalifikāciju, katedras sēdēs UVF rīkoti semināri tiek veidotas diskusijas un pieredzes apmaiņa. Docētājiem tiek piešķirts finansējums dalībai starptautiskās zinātniskās konferencēs, monogrāfiju izdošanai.

3.6. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu. Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/ koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Virziena īstenošana iesaistīti docētāji, kas ir velētais akadēmiskais personāls, kā arī grāmatvedības, mārketinga un tirdzniecības jomas profesionāļi, kā viesdocētāji. Pārskata periodā tikuši piesaistīti no 101 – 71 docētājiem. Docētāji piedalās pētniecībā, ņem dalību projektu realizēšanā, dodas mobilitātē uz partneru augstskolām. Viesdocētāji dalās praktiskajā pieredzē, piedalās praktiskos semināros.

Studiju programmās iesaistītie docētāji atbilstoši amatam izpilda noteikto akadēmisko slodzi, kas ietver ne tikai lekcijas, praktisko darbus, bet arī gatavošanos lekcijām, izpildīto kārtējo pārbaudījumu vērtēšanu, kas ir pietiekami darbietilpīgs process. Neskatoties uz to, katrs docētājs turpina pašizglītoties, pašpilnveidoties, apgūstot aktuālo informāciju savā docējamajā studiju kursā un turpinot zinātniski pētniecisko darbu izvēlētajā tiesību problemātikā. Tas notiek gan pašmācības ceļā, gan piedaloties konferencēs, gan, apgūstot pieredzi studiju procesa kvalitātes paaugstināšanā citās augstskolās, gan, lasot lekcijas Erasmus+ mobilitātes ietvaros. Erasmus+ mobilitātes programma ir vērtīga studiju procesa pilnveidei BAT. Docētāji izrāda aktīvu interesi un dodas apmaiņā uz partneraugstskolām (Piemēram, I. Bruksle., I. Liniņa, Z.Driņķe, O. Onževs, R. Zvirgzdiņe). Pakāpeniski palielinās arī ienākošā mobilitāte, kas vērtējams, kā būtisks ieguvums, gan docētājiem, gan studējošajiem.

Diemžēl, Eiropas komisijas noteiktās normas (10% personāla mobilitāte no studējošo mobilitēs) nav pietiekamas, lai ikviens docētājs varētu izmantot Erasmus+ sniegtās iespējas. Citas būtiskas problēmas Erasmus mobilitātes realizēšanā docētājiem nav novērotas.

Informācija pievienota pielikumos:

- *tabula (Excel formā), kurā sniegta pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem, norādot to grādu/ kvalifikāciju, ievēlēšanas statusu augstskolā, studiju programmas un studiju kursus, kuru īstenošanā tie piedalās un valsts valodas un svešvalodas (ja piemērojams) zināšanu apliecinājumu.*
- *mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā).*
- *statistikas dati par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā.*

3.7. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

Studējošajiem pieejamo atbalstu nosaka STUDĒJOŠO PAŠPĀRVALDES NOLIKUMS (apstiprināts Senāta 2016. gada 28. septembra sēdē).

BAT SP uzdevumi, cita starpā, ir reprezentēt studējošos valsts un starptautiskajā vidē, izziņāt studējošo vajadzības, intereses un vēlmes akadēmiskā procesa uzlabošanai un sniegt priekšlikumus šo uzlabojumu īstenošanai, kā arī izstrādāt SP budžeta projektu un uzraudzīt tā izlietojumu.

BAT SP tiesības pieprasīt un saņemt informāciju un paskaidrojumus no jebkuras augstskolas struktūrvienības pilnvarotajiem pārstāvjiem visos jautājumos, kas skar studējošo intereses.

Atbalstu studiju procesā sniedz, programmu direktori, katedras vadītāja, filiāļu vadītāji, prodekāns, dekāns, palīdzot studentiem integrēties studiju procesā un sniedzot atbildot uz neskaidriem jautājumiem, konsultējot par studiju procesa norisi. Saziņa var notikt, gan klātienē, gan izmantojot telefona sakarus, kā arī izmantojot saziņu digitālajā vidē (E- pasts, Skype).

Tālmācība studējošie var izmantot arī Moddle vidē esošos saziņas rīkus.

Atbalstu studējošiem nodrošina arī Studiju informācijas centrs, konsultējot līgumu slēgšana, studiju turpināšanas, pārtraukšanas, studiju formas maiņas jautājumos.

Atbalstu studējošajiem no ārvalstīm, tai skaitā psiholoģisko nodrošina Starptautiskās sadarbības nodaļa.

Saskaņā ar BIZNESA INKUBATORA NOLIKUMU (apstiprināts ar Senāta 23.01.2019. lēmumu) tā pakalpojumi ir pieejami augstākās izglītības iestādēs studējošiem, absolventiem, mācībspēkiem, citiem darbiniekiem, kā arī ikvienam biznesa uzsācējam vai uzņēmējam. Studējošie plāsi izmanto tā sniegtās iespējas:

Pakalpojums "Juridiskā adrese" ietver atļauju reģistrēt uzņēmuma juridisko adresi Biznesa augstskolas Turība adresē: Graudu iela 68 A, Rīga, LV-1058, kā arī slēdzamu nodalījumu metāla skapī korespondences saņemšanai un dokumentu uzglabāšanai.

Pakalpojums "Mainīgā darba vieta" (Hot desk) nozīmē brīvu darba vietu Biznesa inkubatora telpās, kas nav speciāli fiksēta konkrētam klientam. Darba vieta ir aprīkota ar interneta pieslēgumu un pieslēgumu printerim. Ja nepieciešams, darba vietu par papildu samaksu var aprīkot ar datoru. Pakalpojums ietver pakalpojumu "Juridiskā adrese". Pakalpojums ietver pieeju visām telpām, virtuves aprīkojuma izmantošanai, kā arī elektronisko durvju karti iekļūšanai telpās.

Pakalpojums "Pastāvīgā darba vieta" (Dedicated desk) nozīmē fiksētu darba vietu Biznesa inkubatora telpās, kas ir rezervēta tikai un vienīgi konkrētajam klientam. Darba vieta ir aprīkota ar interneta pieslēgumu un pieslēgumu printerim. Ja nepieciešams, darba vietu par papildu samaksu var aprīkot ar datoru. Pakalpojums ietver pakalpojumu "Juridiskā adrese". Pakalpojums ietver pieeju

visām telpām, virtuves aprīkojuma izmantošanai, kā arī elektronisko durvju karti iekļūšanai telpās.

Pakalpojums “Telpas pasākumiem” (Room for events) ietver iespēju konkrētam pasākumam nomāt kādu no Biznesa inkubatora telpām. Pakalpojums ietver pieeju attiecīgo telpu aprīkojumam (internets, WiFi, projektors, ekrāns, dators, TV, tāfele, mēbeles), kā arī virtuves aprīkojuma izmantošanai.

Pakalpojums “Pasākuma organizēšana” ietver klienta pasākuma plānošanu, organizēšanu un vadīšanu, ko veic Biznesa inkubatora komanda.

II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)

4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

Studiju virziena zinātniskās pētniecības aktivitātes atbilst BAT nostādītajām prioritātēm, kas īpašu uzmanību pievērš kvalitatīvas augstākās izglītības sniegšanai, jaunu zināšanu attīstībai un to piemērošanu Latvijas tautsaimniecībai un sabiedrībai svarīgu jautājumu risināšanai.

Pētniecība tiek realizēta saskaņā ar ekonomikas virzienam izvirzīto uzdevumu - veikt profesionālus praksē balstītus pētījumus ekonomikā un tirdzniecībā.

Virziena docētāju pētījumu virzieni un tēmas:

- 1) Dz. Arbidāns – ekonomika un tirdzniecība, jaunuzņēmumu uzņēmējdarbības vadības pilnveides sistēma inovāciju radīšanai Latvijā.
- 2) I. Bruksle- ekonomika, cenu veidošanas specifika, biznesa vide, tās konkurētspēja.
- 3) A. Bulis – ekonomika, konkurētspējas faktori, ekonomiskā kooperācija Latvijas –Ķīnas kontekstā.
- 4) J. Derkēvica-Pilskunga – ekonomika un tirdzniecība, komunikācija riska un krīzes situācijās – ietekme uz Latvijas uzņēmumiem.
- 5) Z. Driņķe – ekonomika un tirdzniecība, kvalitātes vadības sistēmas efektivitāte organizācijās, uzņēmējdarbības problēmas.
- 6) N. Kozlovskis –tirdzniecība, piegādes ķēdes.
- 7) I. Liniņa – tirdzniecība, attiecību ar pircējiem vadības sistēmas mazumtirdzniecības uzņēmumos Baltijā.
- 8) A. Medne – ekonomika un tirdzniecība, nodokļu likmju harmonizēšanas problēmas, grāmatvedības praktiskie aspekti.
- 9) O. Onževs- ekonomika un tirdzniecība, sarežģītu ekonomisku un tehnisku sistēmu identifikācija, optimizācija un prognozēšana, informācijas tehnoloģiju iespējas uzņēmējdarbībā.
- 10) D. Šuškovnika –tirdzniecība– cilvēku uzvedības psiholoģiskie aspekti.

11) R. Zvirgzdiņa – ekonomika, MVU attīstība Latvijā.

Zinātniskās pētniecības, kuras norisinās virziena ietvaros: dalība zinātniskos un praktiskos pētījumā, projektos, konferencēs, monogrāfiju izdošana. Vērtējot pārskata periodu virziena zinātniski pētnieciskā darbība ir uzlabojusies, docētāji aktīvāk iesaistās pētniecībā.

Studiju virzienā iesaistīto docētāju zinātniskās monogrāfijas:

1) I. Liniņa, "Kā piesaistīt un noturēt pircēju", Rīga, SIA Biznesa augstskola Turība, 2018.g.

2) Z. Driņķe, "Kvalitātes vadības sistēmas Latvijas mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas paaugstināšanai", Rīga, SIA Biznesa augstskola Turība, 2019.g.

3) G.Zemītis Nodaļa: „ Aspects of security in the history of Latvia.” Organizational and individual security (monogrāfija). Rīga, SIA Biznesa augstskola Turība, 2019.g.

4) A. Pētersons, "Latvijas iedzīvotāju atvērtība starpkultūru komunikācijai", Rīga, SIA Biznesa augstskola Turība, 2019.g.

5) Zvirgzdiņa R., Vanags J., Jirģena H. „Globalizācija un piena ražošanas intensifikācijas ekonomiskie aspekti Latvijas piensaimniecībā. Rīga, Biznesa augstskola Turība, 2014.g.

6) I. Bruksle, A. Medne, O. Onževs, Z. Driņķe, R. Zvirgzdiņa u.c., kolektīvā monogrāfija "Uzņēmējdarbības vide un tās attīstības aspekti", Biznesa augstskola Turība, Rīga, 2013.

Darbība zinātnisko izdevumu redakcijās:

R. Zvirgzdiņa - Kauņas Tehniskās Universitātes zinātnisko konferenču rakstu krājuma redakcijā, BAT Žurnāla Acta Prosperitatis redakcijā.

Plašāka informācija pielikumos pievienotajos mācībspēku publikāciju piemēros un docētāju CV.

4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Zinātniskā pētniecība un ar studiju process ir cieši saistīti un viens otru savstarpēji papildina. Šī savstarpējā mijiedarbība izpaužas sekojoši:

- docētāju zinātniskās pētniecības gala rezultāti, kas atspoguļoti zinātniskās monogrāfijās, zinātniskajās publikācijās u.tml. tiek pielietoti studiju procesā, aprobējot pētījumu rezultātus, izmantojot pētījumos iegūtos praktiskos piemēros, veicinot studentus iepazīties ar pētījumiem sekmējot studiju kursa apguvi;
- studiju procesa ietvaros docētājiem rodas jaunas idejas zinātniskajai pētniecībai, jo studiju procesā iezīmējas jauni ;līdz šim nepētīta tematikas un problemātika;
- studiju kursa ietvaros studējošajiem ir jāizstrādā dažādi pētniecības darbi vai referāti. Katru gadu studējošajiem ir jāizstrādā studiju darbi, kas ir sasaistīti ar studiju gadā apgūstamajiem studiju kursiem un pēdējo semestru laikā - attiecīgi kvalifikācijas vai bakalaura darbi, studenti veic reālu ar uzņēmumu darbību vai ekonomisko vidi saistītu problēmu izpēti, savas iegūstamās kvalifikācijas ietvaros.

Docētāji sniedz padomus gan savu studiju kursu ietvaros, gan organizējot seminārus saviem studentiem, kā sekmīgi izstrādāt patstāvīgos pētījumus, kā strādāt ar bibliotēku datu bāzēm u.tml..

- ik gadu BAT tik rīkota starptautiska zinātniskā konference, īpašu uzmanību veltot studentu sekcijai. Studenti tiek aicināti piedalīties konferencē ar saviem pētījumiem, ko izstrādā ciešā sasaistē ar studiju procesu un apgūstamiem studiju kursiem (marketingu, tirdzniecību, grāmatvedību un nodokļiem u.c.).

Ir novērojama aizvien aktīvāka pētījumu izmantošana studējošo diploma darbos.

4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai

Sadarbība zinātniskajā pētniecībā tiek realizēta docētājiem piedaloties starptautiskajās konferencēs, tai skaitā ārvalstīs, veicot pētījums sadarbībā ar ārvalstu pētniekiem, realizējot starptautiskus sadarbības projektus.

BAT ik gadu rīko starptautiskās zinātniskās konferences, kurās savos pētījumos dalās BAT docētāju un kolēģi no citām valstīm informācija pieejama Bat mājas lapā: <http://www.turiba.lv/lv/bizness-zinatne/petnieciba/zinatnisko-konferencu-vesture/162/>

Virziena docētāji regulāri dodas uz ārvalstis notiekošajām starptautiskajām zinātniskajām konferencēm, kā piemēru veiksmīgai un atkārtotai sadarbībai varam minēt, University of Zilina (Slovākija), Lower Silesia University Wroclow, (Polija), Porto Polytechnic University (Portugāle), Vilnius Gediminas Technical University(Lietuva), Kaunas University of Technologya (Lietuvā). Docētāji arī regulāri piedalās citu Latvijas augstskolu organizētajās starptautiskajās konferencēs, piemēram, Rēzeknē- RTI, Jelgava- LLU ESAF, Liepājas Universitātes, RISEBA.

BAT ik gadu izdot **zinātnisko žurnālu** "*Acta Prosperitatis*". Žurnāls ir indeksēts starptautiskajā EBSCO

datu bāzē, un šajā žurnālā tiek publicēti Latvijas un ārvalstu universitāšu zinātņu doktoru un doktorantu zinātniskie pētījumi.

Žurnāla elektroniskās versijas pieejamas BAT mājas lapā: <http://www.turiba.lv/lv/bizness-zinatne/petnieciba/publikacijas/acta-prosperitatis/165/>

Virziena docētāji iesaistās pētījumos un izstrādā zinātniskus rakstus sadarbībā ar ārvalstu pētniekiem, piemēram Aldis Bulis, Andris Pētersons, Ligita Āzena, Ivars Linde.

UVF 2019. gadā tika realizēts starptautisks sadarbības projekts:

Intensive Course Green Logistic NPHE-2019/10314., NordPluss, sadarbības partneri - Mikolas Romeris Universitāte (Lietuva), Turku Ekonomikas skolu / Turku Universitāte (Somija) un Dānijas Dienvidu Universitāte (Dānija).Ieva Bruksle projekta vadītāja akadēmiskajā jomā, projektā iesaistījās virziena docētāji. Informācija par projektu pieejama BAT mājas lapā: <http://www.turiba.lv/en/sadarbiba/international-projects/intensive-course-green-logistics-2019/601//>

Kopumā projekts sniedza daudzveidīgas iespējas sadarbībai, idejas jaunām iniciatīvām un projektiem. Tiek plānots šo projektu turpināt.

Ir uzsākta sadarbība ar Somijas **Lapland University of Applied Sciences** pie jauna projekta

realizācijas.

Visas augstskolas ietvaros docētāji darbojas divos ES finansētajos projektos ar tēmām “Pārvaldības uzlabošana Biznesa augstskolā Turība” un “Biznesa augstskolas Turība akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās”. Projekti ļauj stiprināt docētāju kompetences, stiprināt sadarbību projektu ietvaros piesaistītajiem ārvalstu docētājiem.

Studiju virziena sadarbību zinātniskajā pētniecībā var uzskatīt par veiksmīgu un ko plānots attīstīt, iesaistoties jaunu projektu realizēšanā, kā arī turpināt jau uzsāktu zinātnisko sadarbību. No sadarbības iegūst visas virzienā iekļautās studiju, programmas, jo virziena realizācijā iesaistītie docētāji var izmantot savu jauniegūto pieredzi un kompetences, darbam ar studentiem.

4.4. Norādīt, kā tiek veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskāspētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā -akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c., sakārtojot pēc nozīmīguma.

BAT stratēģijā ir mērķis, kas vērsts uz akadēmiskā personāla attīstību: “Akadēmiskais personāls ir zinošs, pieredzējis un veic praksē noderīgu zinātniski pētniecisko darbu”. Šo gadu laikā ir izveidojies stabils kolektīvs ar relatīvi nelielu mainību, spējīgs realizēt studiju procesu, balstītu kā uz teoriju, tā uz praksi. Augstskola nodrošina iespējas gan akadēmiskās izglītības turpināšanai, gan iespējas piedalīties dažādos tālākizglītībasursos. Prognozējot ārvalstu studentu skaita pieaugumu par pašu resursiem tika organizēti arī angļu valodas kursi darbinieku grupām ar dažādu iepriekšējo sagatavotību. Vairāki pasniedzēji bija iesaistīti dažādos ERASMUS+ projektos.

2019.gadā līdzdalība ES finansētajā projektā “Biznesa augstskolas Turība akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās” šādas iespējas piedāvā vēl vairāk. Šeit līdz nākošā gada februārim ir paredzēti četri profesionālās pilnveides semināri par dažādām ļoti aktuālām tēmām.

Tāpat gan pagājušajā, gan šajā gadā finansējam vairāku zinātnisko monogrāfiju izdošanu, kā arī līdzdalību konferencēs, uzstājoties ar starptautiski citējamam līmenim atbilstošiem zinātniskiem pētījumiem. Kopējais paredzētais finansējums, ko augstskola no sava budžeta atvēlēja zinātnei un akadēmiskā personāla izaugsmei pagājušajā gadā pārsniedza simts tūkstošus eiro. BAT ir izstrādāta kārtība, par vienreizēju atlīdzību izmaksu zinātniskās publikācijas autoram vai autoru kolektīvam, kas ir publicēta un indeksēta SCI, SSCI vai SCOPUS, Web of Science un Engineering Village zinātniskās datu bāzēs.

Zinātnes budžetā paredzētais pilnībā netika apgūts., tas galvenokārt bija saistīts ar lēnāku, kā paredzēts publikāciju sagatavošanu, kā arī salīdzinoši ilgstošu šo publikāciju reģistrāciju starptautiski citējamo rakstu datu bāzēs. Arī šajā gadā paredzētais finansējums ir pietiekams akadēmiskā personāla profesionālās izaugsmes nodrošināšanai

Lai uzsvērtu, ka BAT mācībspēki ir nozaru profesionāļi un eksperti, ik mēnesi tiek gatavoti viedokļa

raksti par dažādām sabiedrībā un biznesa vidē aktuālām tēmām. Katru mēnesi savu viedokli medijiem pauž vairāki pasniedzēji, komentējot tādas jomas kā ekonomika, politika, enerģētika, IKT nozare, veselības aprūpe, mediji un komunikācija, tieslietas, tūrisms un viesmīlība, kā arī citas. Mācībspēku-ekspertu tēls pakāpeniski nostiprinās mediju vidē, kas liek žurnālistiem aizvien biežāk vērsties pēc padoma un komentāra tieši pie BAT pasniedzējiem.

Akadēmiskā personāla pētniecība tiek realizēta saskaņā ar ekonomikas virzienam izvirzīto uzdevumu - veikt profesionālus praksē balstītus pētījumus ekonomikā un tirdzniecībā. Realizētā zinātniskā pētniecība atbilst ekonomikas virzienam un aptver dažādas ekonomikas disciplīnas un pastāvošas problēmas. Pētījumu tēmas (attēlotas 4.1. punktā), atbilst docētāju realizētajiem kursiem un ekonomikas virzienam kopumā. Zinātniski pētnieciskā darbība novērtējama kā aktīva, pārskata periodā dalība dažādos pētījumos: dalība starptautiskās konferencēs, rakstu publicēšana (SCOPUS, Web of Science, EBSCO, u.c.), monogrāfiju izdošana ir palielinājusies. Docētāju zinātniskajiem pētījumiem un to aktivitātēm ir zinātnisks un praktisks ieguldījums.

Pielikumā:

1) piemēri datu apkopo jumumam par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm.

2) mācībspēku nozīmīgāko publikāciju saraksts.

4.5. Norādīt, kā tiek veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Virziena ietvaros, tiek veicināta studentu iesaiste zinātniskajā pētniecībā.

Jau pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma patstāvīgo pētījumu izstrādē, studējošie realizē praksē balstītus pētījumus studiju darba un kvalifikācijas darba ietvaros, ko prezentē aizstāvēt savus studiju un kvalifikācijas darbus, kas dod iespēju realizēt diskusiju par pētījuma rezultātiem un to pielietošanu praksē.

Bakalaura programmas studējošie sākot no pirmā studiju gada tiek iesaistīti dažāda veida un sarežģītības pakāpes zinātniskajā pētniecībā, Sastudējošo interese par pētniecību tiek veicināta ar tādu studiju kursu starpniecību, kā Pētījumu metodes un prezentācijas māksla, Pētījuma metodes tirdzniecībā. Patstāvīgie pētniecības darbus – studiju darbi, tiek izstrādāti, katra studiju gada ietvaros, bet pēdējā studiju gadā arī diplomdarba pētījums kursu

Ik gadu rīkotajās BAT zinātniskajās konferencēs īpaša uzmanība tiek veltīta studentu līdzdalībai, studenti tiek motivēti dalībai tajās. Labākie studentu pētījumi tiek publiskoti BAT mājas lapā (saite <http://www.turiba.lv/lv/bizness-zinatne/petnieciba/studentu-petijumi/427/>). Atsevišķi studentu konferencei izstrādāto pētījumu rezultāti ir tikuši publicēti, žurnālos un masu mēdijos, piemēram bakalaura programmas „Mārketinga un tirdzniecības vadības „ studentes pētījums „ Par pašapkalpošanās kasēm”, žurnāla mājas lapas saite. <http://www.tirgotajs.lv/category/2017/2017-marts-aprilis/page/3/>, un pētījums „ Pārtikas preču iepakojuma dizains un tā ietekme uz pircēja izvēli.” <http://www.tirgotajs.lv/category/2017/2017-maijs-junijs/page/2/>.

Studentu aktivitāte dalībai konferencē ik gadu palielinās. Ir novērojama tendence studentu atkārtotai dalībai arī nākamajos gados, kas liecina par studentu ieinteresētību un gatavību realizēt praktiskus uzņēmējdarbības vidē balstītus pētījumus.

4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Studiju procesā tiek pielietotas dažādas studiju procesa inovācijas un inovatīvās metodes. BAT docētājiem ir tikusi nodrošināta iespēja apgūt dažādas prasmes un zināšanas vairākos semināros:

1. Inovācijas augstskolu didaktikā - Mācību mērķi, mācīšanās rezultāti, patstāvīgās studijas 2017.novembris.
2. Inovācijas izglītības darba vadībā - Augstākās izglītības mūsdienu tendences Latvijā, Eiropā un pasaulē. 2017. decembris.
3. Inovācijas augstskolu didaktikā Vietējās kultūras un vēstures ietekme uz sabiedrības un indivīdu atvērtību multikulturālismam. 2018.marts
4. Inovācijas augstskolu didaktikā - Kultūru atšķirības studiju process. 2018. aprīlis.
5. Docētāju valodu kompetences pilnveide- Svešvalodu apguves iespējas interaktīvā kompleksās mācīšanās valodu kursā. 2018.maijs.
6. Inovācijas augstskolu didaktikā- Konstruktīvisma pieejas izmantošana neklātienē studiju procesā. 2018.maijs.
7. Inovācijas augstskolu didaktikā -"Design Thinking Lab" darbseminārs. 2018. jūnijs.
8. Augstskolas docētāju profesionālā kompetence- Plaģiātisms un akadēmiskais godīgums studiju procesā. 2018.novembris.
9. Augstskolas docētāju profesionālā kompetence- E-studiju materiālu tehnoloģiskais nodrošinājums. 2018.decembris.
10. Inovācijas augstskolu didaktikā- Jaunākais psiholoģijā - no apzinātības prakses līdz Nobela prēmijas vērtiem pētījumiem. 2019.jānvaris.
11. Docētāju valodu kompetences pilnveide - Academic English Writing. 2019.marts.
12. Augstskolas docētāju profesionālā kompetence - Application of Contemporary Teaching/Learning Methods and Strategies at HEI. 2019.aprīlis.
13. Inovācijas informāciju tehnoloģijās un to pielietojums studiju procesā- E-studiju mācību materiālu pilnveidošanas iespējas. 2019. jūnijs.
14. Augstskolas docētāju profesionālā kompetence - Akadēmiskais godīgums", 2019.gada oktobris.
15. Augstskolas docētāju profesionālā kompetence- Getting Started with Originality Checker.2019. novembris.
16. Augstskolas docētāju profesionālā kompetence- Administratīvā efektivitāte, kvalitātes un finanšu vadības aspekti. 2019.gada novembris.
17. „Augstākās izglītības satura inovācijas”, 2020.gada Janvāris / Februāris.
18. „Tiešsaistes mācību metodika”, 2020.gada Janvāris / Februāris.

Docētāji ir atvērti dažādu inovatīvu rīku izmantošanai organizējot studiju procesu, tā piemēram UVF tika organizēts metodiskais seminārs mobilo aplikāciju izmantošanai docētāju darbā, kas guva lielu atsaucību, tika saņemtas pozitīvas atsauksmes no docētājiem, kas pielietoja iegūtās zināšanas praksē.

Tālmācības studijuursos docētāji izmanto e-studiju platformu Moodle gan materiālu izveidei, gan pašpārbaudes jautājumu izveidei.

UVF lepojas ar augstskolas telpās izveidotu biznesa inkubatoru, vidi, kas pielāgota biznesa ideju un inovatīvu risinājuma attīstīšanai. Studenti var darboties individuāli, komandās, iegūt padomus.

UVF paspārnē ir izveidota Turības Mentoru asociācija, kuras mērķis ir veicināt biznesa inovācijas, konsultējot un atbalstot jaunos uzņēmējus. Informācija BAT mājas lapā: <http://www.turiba.lv/lv/dzive-augstskola/turibas-biznesa-inkubators/mentoru-asociacija/584/>.

Biznesa inovāciju atbalstam „Biznesa nakts” ir biznesa ideju konkurss, kura ietvaros dalībnieku komandas 24 stundu laikā rada biznesa idejas plānu, kas vienlaikus būtu arī risinājums vienai no konkursa organizatoru piedāvātajai problēmsituācijai, virziena docētāji līdzdarbojas konkursā, gan konsultējot dalībniekus, gan vērtējot rezultātus.

Jāatzīmē, ka 5 virziena docētāji atskaites periodā ir darbojušies kā Latvijas Zinātnes padomes eksperti, kas ir svarīgs pētniecības kvalitātes radītājs un priekšnosacījums zinātnisko inovāciju attīstībai.

Uzvārds, vārds	Zinātnes nozare	Zinātnes apakš nozare	Darbības laiks
I. Liniņa	Sociālās zinātnes	Ekonomika un uzņēmējdarbība	21.02.2021
R. Zvirgzdiņa	Sociālās zinātnes	Ekonomika un uzņēmējdarbība	15.11.2020.
D. Škuškovnika	Sociālās zinātnes	Psiholoģija	22.10.2018.
A. Ābeltiņa	Sociālās zinātnes	Ekonomika un uzņēmējdarbība	16.03.2020.
A. Pētersons	Sociālās zinātnes	Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija	21.06.2020.

Inovatīvo risinājumu pielietošana veicina lielāku studentu iesaisti un ieinteresētību studiju un pētnieciskajā procesā.

II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)

5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri un kā sadarbība tiek organizēta, raksturojot sadarbību ar darba devējiem, papildus norādīt mehānismu darba devēju piesaistei.

Lai pilnvērtīgi realizētu virziena mērķus un studiju rezultātu sasniegšanu, virziena iestaros tiek realizēta sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām, darba devējiem un darba devēju organizācijām.

Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām

Sadarbība tiek realizēta sekojoši:

- 1) studentiem ir iespēja doties mācību vizītē uz uzņēmumiem un uzņēmēju organizācijām, piemēram uz Latvijas Tirdzniecības un Rūpniecības kameru, „SIA Poligrāfijas grupu Mūkusalā”, SIA „Hotel Janne”, „A/S Madara Cosmetics”, „SIA Sakret”, „SIA Silja”, SIA „Gemoss” u.c. ;
- 2) docētāji aicina vieslektorus, kas ir jomas profesionāļi un uzņēmumu pārstāvji, grāmatveži, finansisti, tirdzniecības un mārketinga speciālisti;
- 3) uzņēmēji sadarbības partneri nodrošina nepieciešamības gadījuma prakses vietas, prakses vietas nereti piedāvā arī absolventi, kas vēlas uzturēt saikni ar savu augstskolu;
- 4) Valsts pārbaudījumu komisijās, tiek aicināti piedalīties un studentu pētījumus izvērtēt, uzņēmēji - darba devēji .
- 5) virziena pārstāvji regulāri piedalās Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas Tirdzniecības un Rūpniecības kameras organizētās diskusijās un semināros par nozarei un tautsaimniecībai aktuālām tēmām, docētāji ir biedri arī vairākās citās nozares asociācijās, kā: Latvijas Ekonomistu asociācija; Latvijas Republikas grāmatvežu asociācija;; Latvijas Tiešā mārketinga asociācija; Latvijas Tirgotāju asociācija.
- 6) Sadarbība ar darba devējiem tiek nodrošināta, organizējot UVF domes sēdes. UVF domē darbojas uzņēmēji un darba devēju pārstāvji - informācija BAT mājaslapā: <http://www.turiba.lv/lv/studijas/fakultates/uznemejdarbibas-vadibas-fakultate/fakultates-dome/50/> Fakultātes domē tiek apspiesti visi fakultātei un virzienam būtiskākie jautājumi, kā studiju programmu saturs, tiek veikta satura aktualizācija atbilstoši darba tirgus prasībām.

Sadarbība tiek realizēta gan uz līgumu, gan balstoties UVF vadības un virzienu docētāju ilglaicīgo sadarbības ar jomas organizācijām un darba devējiem, absolventiem.

Sadarbība ar Latvijas augstskolām/ koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas

Augstskola ir noslēgusi vairākus sadarbības līgumus ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm. Sadarbības līgumi noslēgti atbilstoši realizētajām studiju programmām, sadarbība attiecas, gan uz studiju procesu nodrošināšanu, programmu likvidācijas gadījumā, gan uz iespējam turpināt studijas augstākā studiju posmā, sadarbību pētījumu realizēšanā, piemēram, ‘Alberta Koledža’, ‘Grāmatvedības un finanšu koledža’, ‘Ekonomikas un kultūras augstskola’ .

Virziena docētāji apmeklē citu augstskolu zinātniskās konferences, uzņem pie sevis citu augstskolu docētāju savās konferencēs. , kas norisinās ir gadu, un katru gadu par organizāciju ir atbildīga viena no BAT Fakultātē, 2020. gada konferences organizēšana ir uzticēta UVF, tajā aktīvi iesaistīsies. Virziena docētāji, aicinot arī kolēģus no citām augstskolām.

Sadarbība ar ārvalstu augstskolām

BAT ir sadarbība ar vairāk nekā 100 augstskolām pasaulē, sadarbības līgumi ar šiem partneriem dod iespēju kvalitatīvāk un plašāk organizēt zinātniskus forumus, veikt studējošo apmaiņu, kā arī

pasniedzēju stažēšanos ārvalstīs. Tiek realizēta sadarbība Erasmus+ mobilitātes, dubultā diploma, divpusējās apmaiņas programmu ietvaros. Informācija par iespējām un partneru skolām BAT mājas lapā : <http://www.turiba.lv/lv/studijas/studijas-arzemes/erasmus-mobilitates-programma/105/>

Norisinās sadarbībā dažādu starptautisku projektu ietvaros. Virziena docētāji 2019. gadā iesaistījās NordPluss projektā, sadarbības partneri - Mikolas Romeris Universitāte (Lietuva), Turku Ekonomikas skolu / Turku Universitāte (Somija) un Dānijas Dienvidu Universitāte (Dānija).

Uzsāks sadarbības projekts ar Somijas partneraugstskolu.

Virziena ietvaros turpinās veiksmīga sadarbība ar citām augstskolām Latvijā un ārzemēs. Norit sadarbība, ko ir plānots palielināt ar vairākām ārvalstu augstskolām, gan veidojot kopīgus projektus, gan īstenojot docētāju un studējošo mobilitāti.

Arī sadarbībā darba devējiem un darba devēju organizācijām ir veiksmīga.

Sadarbības realizēšanas galvenais nosacījums ir studentu centrēta pieeja un darba tirgum atbilstošu kompetenču veidošana, un docētāju kompetenču pilnveide.

Pielikumā informācija par sadarbības līgumiem.

5.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei, raksturot piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamiku.

Ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaiste notiek galvenokārt Erasmus+ mobilitātes programmas ietvaros un tās kārtība noteikta „Erasmus+ mobilitātes programmas nolikumā” (apstiprināts Senāta 22.05.2019. sēdē).

Ārvalstu studentu studijas Augstskolā

Ārvalstu students līdz Augstskolas noteiktajam datumam tiešsaistes pieteikuma formā www.turiba.lv piesakās studijām Erasmus apmaiņas programmā, pievienojot tam personu apliecinoša dokumenta kopiju, fotogrāfiju, Curriculum Vitae un Studiju līgumu, kurā ir iekļauti studiju kursi, no Augstskolas piedāvātā studiju kursu saraksta. Studiju līgumam jābūt parakstītam no Ārvalstu studenta un Partneraugstskolas puses.

Pēc Ārvalstu studenta pieteikuma saņemšanas Augstskola pārbauda iespējamību nodrošināt Ārvalstu studentam apgūt visus studiju līgumā iekļautos studiju kursus. Ja tas ir iespējams, tad attiecīgās fakultātes dekāns un Studiju attīstības un starptautiskās sadarbības prorektors paraksta studiju līgumu. Ja ir nepieciešamas izmaiņas studiju līgumā, tad parakstītam studiju līgumam tiek pievienotas izmaiņas, kas tiek nosūtītas partneraugstskolai.

Pēc studiju līguma parakstīšanas Ārvalstu students ar rektora rīkojumu tiek iekļauts apmaiņas studentu studiju grupā. Ārvalstu studentam tiek izveidota atsevišķa studējošā lieta.

Pēc studijām Augstskolā Ārvalstu studentam tiek izsniegta akadēmiskā izziņa par apgūtajiem studiju kursiem un sertifikāts par Erasmus studijās pavadīto laiku.

Divpusējās apmaiņas programmās 2018./19.studiju gadā Turībā studēja 27 studenti no Dienvidkorejas, Ukrainas, Kazahstānas, Gruzijas, Krievijas, Moldovas un Baltkrievijas.

Augstskolas docētāju un darbinieku mobilitāte

-

Augstskolas docētāju skaitu vieslekcijām nākamajam studiju gadam, to sadalījumu pa augstskolas fakultātēm nosaka Studiju attīstības un starptautiskās sadarbības prorektors līdz kārtējā gada 1. augustam.

Augstskolas fakultātes ar dekāna rīkojumu nosaka docētāju atlases procedūru dalībai mobilitātes programmā, ievērojot nosacījumus, ka prioritāte piedalīties mobilitātes programmā kārtējā studiju gadā ir docētājiem, kas visilgāk nav piedalījušies mobilitātes programmā un kas īsteno studiju kursu programmās angļu valodā.

Augstskolas fakultātes līdz kārtējā gada 1. oktobrim iesniedz Starptautiskās sadarbības nodaļā docētāju sarakstu, kas ir nominēti dalībai mobilitātes programmā.

Augstskolas darbinieku skaitu pieredzes apmaiņas vizītēm nākamajam studiju gadam, to sadalījumu pa augstskolas struktūrvienībām nosaka Studiju attīstības un starptautiskās sadarbības prorektors līdz kārtējā gada 1. augustam.

Augstskolas struktūrvienības līdz kārtējā gada 1. oktobrim iesniedz Starptautiskās sadarbības nodaļā personāla sarakstu, kas ir nominēti dalībai mobilitātes programmā.

Pirms mobilitātes uzsākšanas Augstskolas docētājs noslēdz trīspusēju Docēšanas līgumu ar uzņemošo augstskolu un Augstskolu.

Pirms mobilitātes uzsākšanas Augstskolas darbinieks noslēdz trīspusēju Pieredzes apmaiņas līgumu, ar uzņemošo augstskolu vai uzņēmumu un Augstskolu.

Pēc mobilitātes Augstskolas docētājs un Augstskolas darbinieks tiešsaistē iesniedz Erasmus mobilitātes atskaiti interneta vietnē <https://webgate.ec.europa.eu> un sertifikātu par dalību mobilitāte.

Ik gadu docētāji dodas Erasmus programmā gan pieredzes apmaiņas, gan mācīšanas īstenošanai. Piemēram, virziena docētāji (I.Bruksle, I. Liniņa, R. Zvirgzdiņa, O.Onževs, Z. Driņķe) .

Aizvien biežāk BAT ierodas docētāji Erasmus apmaiņas programmas ietvaros.

Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 8.2.2.0/18/A/019 "Biznesa augstskolas Turība akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās" sākot no 2019. gada UVF ieradīsies vies docētājs, pirmajā gadā Maria Kovacova no Slovākijas.

UVF ir veiksmīga sadarbība ar vies docētājiem no Singapūras un Lielbritānijas, kas divas reizes gadā nedēļas garumā docē dažādus studiju kursus. Ir uzsākta arī sadarbība ar Francis Harman ASV bāzēta uzņēmuma "InC Blue" vadītāju un Inessa Shundeeva kas ir atbildīgā par Baltijas reģionu, par vies lekciju organizēšanu finanšu un grāmatvedības studiju kursus.

-

BAT studējošie, kas studējuši ārvalstīs studējošo apmaiņas programmu ietvaros

Virziena studenti izmanto iespēju doties apmaiņā uz ārvalstī, tā pārskatā periodā pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Finanses un grāmatvedība” un programma „Mārketinga un tirdzniecība” studējošie „ ir izmantojuši iespēju doties Erasmus praksēs, bet

profesionālā bakalaura studiju programma „Mārketinga un tirdzniecības vadība” studējušie, izmanto gan prakses iespējas, gan studiju mobilitāti. Jāatzīmē, ka pārskata periodā viena bakalaura studiju programmas absolventi izmantoja iespēju iegūt dubulto, gadu studējot partneraugstskolā Somijā.

Pielikumā dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem pārskata periodā, par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti pārskata periodā pa studiju programmām.

5.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju. Norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietas.

Gan UVF, gan virziena ietvaros ir noslēgti līgumi par sadarbību prakses nodrošināšanā.

Studentiem ir arī iespējas pieteikties uz praksēm, ko nodrošina BAT, prakses vietas tiek reģistrētas iekšēja datu bāzē, un studenti pieteikšanos veic savā BATIS sistēmā.

UVF uztur ciešu sadarbību ar absolventiem un to pārstāvētiem uzņēmumiem, kas regulāri izsaka prakses vietu piedāvājumus.

Prakses vietu piedāvājumi no dažādiem Latvijas un arī ārvalstu uzņēmumiem tiek iesūtīti UVF e-pastā.

Informācija tiek publiskota, novietojot uz ziņojumu dēļa, ievietojot informāciju BATIS sistēmā, kā arī ievietojot Turības mājas lapā: <http://www.turiba.lv/lv/dzive-augstskola/karjeras-iespejas/prakse-latvija/319/>

Taču UVF ir novērota situācija, ka studējošie paši atrod savas prakses vietas, neprasot BAT starpniecību. BAT tikai izvērtē, vai attiecīgajā prakses vietā iespējams izpildīt prakses uzdevumus, kas norādīti konkrētajā aprakstā, un atbilstības gadījumā paraksta tipveida trīspusējo prakses līgumu (BAT – studējošais- prakses vieta)

Prakses organizēšana detalizēti aprakstīta BAT Prakses nolikumā, sniedzot arī ilustratīvu skaidrojumu.

Pielikumā pievienots prakses nolikums, un informācija par līgumiem prakses nodrošināšanai.

5.4. Ja studiju virzienā tiek īstenotas kopīgās studiju programmas, kopīgo studiju programmu izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgo studiju programmu veidošanas un īstenošanas principiem un procesu. Ja studiju virzienā netiek īstenotas kopīgās studiju programmas, raksturot un novērtēt augstskolas/ koledžas plānus šādu studiju programmu izveidei studiju virziena ietvaros.

(Nav attiecināms:)

II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas

procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)

6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Studiju virzienu akreditācijas komisijas 18.06.2013. Ekspertīzes tabulā par studiju virziena novērtējumu, studiju virzienam saņemts sekojošs novērtējums:

Akreditācijas lēmums	Kvalitāte	Resursi	Ilgspēja	Sadarbība
Akreditēt uz 6 gadiem + obligātās rekomendācijas	Labi	Labi	Labi	Trūkumi novēršami divu gadu laikā

Akreditācijas komisijas rekomendācijas, neizdalot konkrētas programmas:

- Attīstīt augstākā līmeņa sadarbību ar citām All saistībā ar kopīgām studiju programmām un moduļus studentu apmaiņai;
- Palielināt kvantitatīvo un kvalitatīvo pētniecisko publikāciju skaitu;
- Iesaistīt vairāk cilvēkus no nozares mācību procesā, īpaši pirmā līmeņa programmās;
- Uzlabot atgriezeniskās saites komunikāciju ar visām iesaistītajām pusēm;
- Pārskatīt stratēģiju ar mērķi saglabāt studentu skaitu, īpaši finanšu un grāmatvedības studiju programmās.

Rekomendācijas ir ņemtas vērā un strādāts pie to novēršanas, veicinot sadarbību, palielinot iesaisti pētījumos, iesaistot nozares profesionāļus studiju procesa realizēšanā, sastrādājot pie atgriezeniskās saites uzlabošanas. Viens no BAT mērķiem ir - darbības centrā ir students, ērts studiju process un komfortabla vide, ka arī ir ticis izvirzīts uzdevums mazināt studentu skaita atbirumu un realizēti pasākumi, tā sasniegšanai.

Veiktās darbības, rekomendāciju ieviešanai, ļāvušas pilnveidot virziena realizāciju.

Pielikumā pārskats par rekomendāciju izpildi.

6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja piemērojams).

(Nav attiecināms:)

Pielikumi

I. Informācija par augstskolu/ koledžu		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	normatīvie dokumenti_akreditacijai_11.2019_LV.docx	regulations_11.2019_EN.docx
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja piemērojams)	Filiales.docx	Branch.docx
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	BAT_organizatoriskas_strukturas_schema_D1_38.vers.pdf	BAT_organizatoriskas_strukturas_schema_D1_38.vers_ENG.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns (ja piemērojams)	1_Studiju virziena attīstības plāns.docx	1_Studiju virziena attīstības plāns_en.docx
Studiju virziena pārvaldības struktūra	2_Pārvaldības struktūra.docx	2_Pārvaldības struktūra_en.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	4_1_Ekonomikas_virziena_docetāji.xlsx	4_1_Ekonomikas_virziena_docetāji_en.xlsx
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	4_2_CV_Ekonomika.pdf	4_2_CV_Ekonomika_en.pdf
Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā	4_3_Mācībspēku_mobilitāte.docx	4_3_Mācībspēku_mobilitāte_en.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	6_Mācībspēku_publicāciju_saraksts.docx	6_Mācībspēku_publicāciju_saraksts_en.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 5. Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts	7_Sadarbības_līgumu_saraksts.docx	7_Sadarbības_līgumu_saraksts_en.docx
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	8_Ārvalstu_studējošie_un_mācību_spēki.docx	8_Ārvalstu_studējošie_un_mācību_spēki_en.docx
Statistikas dati par studējošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	9_Studējošo_mobilitāte.docx	9_Studējošo_mobilitāte_en.docx
Studējošo prakses organizācijas apraksts	10_Prakses_organizācijas_apraksts.docx	10_Prakses_organizācijas_apraksts_eng.docx
Informācija par līgumiem u.c. apliecinājumi par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos	11_Informācija_par_prakses_nodrošināšanu.pdf	11_Informācija_par_prakses_nodrošināšanu_EN.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats	12_Rekomendāciju_izpildes_pārskats.docx	12_Rekomendāciju_izpildes_pārskats_en.docx
Studiju virziena raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstīts apliecinājums, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	13_Apliecinajums_par_valsts_valodas_zinasanam.pdf	13_Apliecinajums_par_valsts_valodas_zinasanam_en.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.		
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		

Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	14_BAT Iesniegums Par studiju virziena akreditāciju.edoc	14_BAT Iesniegums Par studiju virziena akreditāciju_en.edoc

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
Izmaksas uz vienu studējošo	3_EK virziena_izmaksas_.xlsx
Costs per student	3_EK virziena_izmaksas_en.xlsx
Kvalifikācijas_darbu_tēmas_KF	2_Kvalifikācijas_darbu_tēmas_KF.docx
Topics of Qualification Papers KF	2_Kvalifikācijas_darbu_tēmas_KF_en.docx
Kvalifikācijas_darbu_tēmas_KM	2_Kvalifikācijas_darbu_tēmas_KM.docx
Diplomdarbu tēmas TV	2_Diplomdarbu_tēmas_TV.docx
Diploma Paper Topics TV	2_Diplomadarbu_tēmas_TV_en.docx
Comparision with higeher education institusions_TV	10_Salīdzinājums_ar_augstskolām_TV_en.docx
Salīdzinājums_ar_augstskolām_TV	10_Salīdzinājums_ar_augstskolām_TV.docx
Comparision with higeher education institusions_KM	10_Salīdzinājums_ar_augstskolām_KM_en.docx
Salīdzinājums ar augstskolām_KM	10_Salīdzinājums_ar_augstskolām_KM.docx
Comparision with higeher education institusions_KF	10_Salīdzinājums_ar_augstskolām_KF_en.docx
Salīdzinājums ar augstskolām KF	10_Salīdzinājums_ar_augstskolām_KF.docx

Mārketingu un tirdzniecība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Ekonomika</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Mārketingu un tirdzniecība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>41342</i>
Studiju programmas veids	<i>1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Iveta</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Linīna</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>iveta.linina@turiba.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.oec.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>67618746</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot studējošo darbībai tirgvedības speciālista profesijā, veicinot viņa pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību; veicināt zināšanu un prasmju (arī patstāvīgās mācīšanās prasmju) apguvi, kas nodrošina ceturtā līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvu un sekmē konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos; radīt motivāciju tālākizglītībai un sniegt iespēju sagatavoties, lai iegūtu otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju ; dod iespēju iegūt zināšanas un attīsta prasmes, kādas nepieciešamas tirgvedības speciālistiem, lai veicinātu uzņēmumu attīstību, sekmētu to konkurētspēju aktīvajā biznesa vidē Latvijas un starptautiskajā tirgū.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1. Nodrošināt iespēju profesijā nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvi. 2. Veicināt studenta pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu atbildīgu un radošu personību. 3. Radīt studentiem motivāciju tālākizglītībai. 4. Organizēt un pilnveidot sakārtotu, precīzu studiju sistēmu. 5. Veicināt pašizglītību, attīstīt spējas un prasmi iegūt informāciju. 6. Radīt iespēju studējošiem iegūt kvalifikāciju ciešā saistībā ar viņu nākotnes darbu. 7. Rosināt teorētisko zināšanu un prasmju apguves iespējas, kas ļautu absolventiem pēc programmas pagūšanas strādāt uzņēmumā par mārketinga vai pārdošanas speciālistiem, vai turpināt studijas augstskolā. 8. Attīstīt ekonomisko domāšanu, rosināt patstāvīgi papildināt savas zināšanas un paaugstināt savu kvalifikāciju 9. Veicināt studējošo analītiskās spējas, attīstīt iemaņas profesionālo problēmu izvirzīšanā un ar to saistīto uzdevumu risināšanā, projektu izstrādāšanā. 10. Efektīvi izmantot augstskolas telpas, studiju bāzi un akadēmisko personālu studiju kvalitātes paaugstināšanā. 11.Paaugstināt dažāda līmeņa tirdzniecības uzņēmumu darbinieku kvalifikāciju.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spēja atbildīgi un patstāvīgi veikt tirgvedības un tirdzniecības speciālista pienākumus atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un Eiropas savienības tiesību normām; 2. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās 3. Spēja patstāvīgi plānot un organizēt savu darbu un darba izpildi 4. Spēja sniegt operatīvu informāciju par daba rezultātiem 5. Spēja strādāt komandā un organizēt komandas darbu 6. Spēja risināt problēmsituācijas savas kompetences ietvaros 7. Spēja izmantot informācijas tehnoloģijas atbilstoši darba specifikai 8. Spēja ievērot profesionālās ētikas principus 9. Spēja formulēt tirdzniecības mērķus, uzdevumus un pielietojamās metodes dažādām klientu grupām 10. Spēja noteikt reklāmas mērķus, funkcijas, veidus un līdzekļus atbilstoši tirdzniecības mērķiem un uzdevumiem nodefinēt uzņēmumu saimnieciskās darbības finansiālos mērķus; spēja novērtēt reklāmas kampaņas izmantošanas efektivitāti 11. Spēja izziņāt tirdzniecības iekšējo un ārējo vidi, veikt stipro un vājo pušu, iespēju un draudu (SVID) analīzi 12. Spēj veikt tirgus izpēti, pielietojot vienkāršas statistikās metodes 13. Spēja sastādīt tirdzniecības plāna budžetu, analizēt iegūtos rezultātus un izstrādāt tirdzniecības plānu 14. Spēja pielietot pārdošanas veicināšanas līdzekļus 15. Spēja informēt uzņēmuma vadību par sasniegtajiem tirdzniecības mērķiem un uzdevumiem 16. Spēja lietot praksē iegūtās zināšanas un prasmes 17. Spēja pieņemt lēmumus savas kompetences ietvaros un uzņemties atbildību par sekām 18. Spēja noteikt ietekmējošos faktorus uzvedībai tirgū 19. Spēja noteikt produkta pieprasījuma un piedāvājuma ietekmējošos faktorus 20. Spēja noteikt cenu politiku un metodes 21. Spēja noteikt produkta marķējumu, dzīves ciklu un plānot jauna produkta ieviešanu tirgū 22. Spēja radīt idejas un pielietot tās tirdzniecības mērķu sasniegšanā 23. Spēja radīt idejas un pielietot tās tirdzniecības mērķu sasniegšanā 24. Spēja pielāgoties tirgus apstākļiem 25. Spēja nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu 26. Spēja nodrošināt darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Kvalifikācijas darbs

Studiju programmas varianti

Nepilna laika neklātiene - 2 gadi, 3 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	3
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iepriekšējā izglītība - vidējā izglītība. Uzņemšana notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu valoda) rezultātiem, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personas ar īpašām vajadzībām. Personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, un personas ar īpašām vajadzībām tiek uzņemtas, pamatojoties uz vērtējumu vidējo izglītību apliecinošos dokumentos mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu). Vērtējumi tiek pielīdzināti centralizēto eksāmenu vērtējumiem.</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	—
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Tirgvedības speciālists</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Biznesa augstskolas Turība Cēsu filiāle	CĒSIS	LEONA PAEGLES IELA 1, CĒSIS, CĒSU NOVADS, LV-4101
Biznesa augstskolas Turība Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RĪGAS IELA 50, LIEPĀJA, LV-3401
Biznesa augstskolas Turība Talsu filiāle	TALSI	BRĪVĪBAS IELA 29, TALSI, TALSU NOVADS, LV-3201
Biznesa augstskola Turība	RĪGA	GRAUDU IELA 68, ZEMGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1058

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Studiju programmas nosaukums	Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Mārketinga un tirdzniecība”;
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	First Level Professional Higher Education Study Programme “Marketing and Sales,”
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	41342
Studiju programmas veids un līmenis	Pirmā līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	5
Profesijas kods profesiju klasifikatorā	<i>Tirgvedības speciālists (kods 3339 21)</i>
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	80 KP (120 ECTS)
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda	
nepilna laika neklātene	Divi gadi un trīs mēneši Latviešu
Īstenošanas vieta	Biznesa augstskola Turība, Graudu iela 68, Rīga, LV-1058; filiāle Cēsīs, L. Paegles ielā 1, LV – 4101; filiāle Talsos; Brīvības ielā 29, LV-3201; filiāle Liepājā, Rīgas iela 50, LV-3401
Studiju programmas direktore	Iveta Liniņa , Dr.oec , 67618746, iveta.linina@turiba.lv

Uzņemšanas prasības	Iepriekšējā izglītība - vidējā izglītība. Uzņemšana notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu valoda) rezultātiem, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personas ar īpašām vajadzībām. Personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, un personas ar īpašām vajadzībām tiek uzņemtas, pamatojoties uz vērtējumu vidējo izglītību apliecinošos dokumentos mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu). Vērtējumi tiek pielīdzināti centralizēto eksāmenu vērtējumiem
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Piešķiramais grāds – nav Profesionālā kvalifikācija – Tirdzniecības speciālists
Studiju programmas mērķis	Sagatavot studējošo darbībai tirdzniecības speciālista profesijā, veicinot viņa pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību; veicināt zināšanu un prasmju (arī patstāvīgās mācīšanās prasmju) apguvi, kas nodrošina ceturta līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvu un sekmē konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos; radīt motivāciju tālākizglītbai un sniegt iespēju sagatavoties, lai iegūtu otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju[1]; dod iespēju iegūt zināšanas un attīsta prasmes, kādas nepieciešamas tirdzniecības speciālistiem, lai veicinātu uzņēmumu attīstību, sekmētu to konkurētspēju aktīvajā biznesa vidē Latvijas un starptautiskajā tirgū.

1. Nodrošināt iespēju profesijā nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvei.
2. Veicināt studenta pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu atbildīgu un radošu personību.
3. Radīt studentiem motivāciju tālākizglītībai.
4. Organizēt un pilnveidot sakārtotu, precīzu studiju sistēmu.
5. Veicināt pašizglītību, attīstīt spējas un prasmi iegūt informāciju.
6. Radīt iespēju studējošiem iegūt kvalifikāciju ciešā saistībā ar viņu nākotnes darbu.
7. Rosināt teorētisko zināšanu un prasmju apguves iespējas, kas ļautu absolventiem pēc programmas pagūšanas strādāt uzņēmumā par mārketinga vai pārdošanas speciālistiem, vai turpināt studijas augstskolā.
8. Attīstīt ekonomisko domāšanu, rosināt patstāvīgi papildināt savas zināšanas un paaugstināt savu kvalifikāciju
9. Veicināt studējošo analītiskās spējas, attīstīt iemaņas profesionālo problēmu izvirzīšanā un ar to saistīto uzdevumu risināšanā, projektu izstrādāšanā.
10. Efektīvi izmantot augstskolas telpas, studiju bāzi un akadēmisko personālu studiju kvalitātes paaugstināšanā.
11. Paaugstināt dažāda līmeņa tirdzniecības uzņēmumu darbinieku kvalifikāciju.[\[2\]](#)

Sasniedzamie studiju rezultāti

1. Spēja atbildīgi un patstāvīgi veikt tirgvedības un tirdzniecības speciālista pienākumus atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un Eiropas savienības tiesību normām;
2. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās
3. Spēja patstāvīgi plānot un organizēt savu darbu un darba izpildi
4. Spēja sniegt operatīvu informāciju par daba rezultātiem
5. Spēja strādāt komandā un organizēt komandas darbu
6. Spēja risināt problēmsituācijas savas kompetences ietvaros
7. Spēja izmantot informācijas tehnoloģijas atbilstoši darba specifikai
8. Spēja ievērot profesionālās ētikas principus
9. Spēja formulēt tirdzniecības mērķus, uzdevumus un pielietojamās metodes dažādām klientu grupām
10. Spēja noteikt reklāmas mērķus, funkcijas, veidus un līdzekļus atbilstoši tirdzniecības mērķiem un uzdevumiem nodefinēt uzņēmumu saimnieciskās darbības finansiālos mērķus; spēja novērtēt reklāmas kampaņas izmantošanas efektivitāti
11. Spēja izzināt tirdzniecības iekšējo un ārējo vidi, veikt stipro un vājo pušu. Iespēju un draudu (SVID) analīzi
12. Spēj veikt tirgus izpēti, pielietojot vienkāršas statistiskās metodes
13. Spēja sastādīt tirdzniecības plāna budžetu, analizēt iegūtos rezultātus un izstrādāt tirdzniecības plānu
14. Spēja pielietot pārdošanas veicināšanas līdzekļus
15. Spēja informēt uzņēmuma vadību par sasniežamajiem tirdzniecības mērķiem un uzdevumiem
16. Spēja lietot praksē iegūtās zināšanas un prasmes
17. Spēja pieņemt lēmumus savas kompetences ietvaros un uzņemties atbildību par sekām
18. Spēja noteikt ietekmējošos faktorus uzvedībai tirgū
19. Spēja noteikt produkta pieprasījuma un piedāvājuma ietekmējošos faktorus
20. Spēja noteikt cenu politiku un metodes
21. Spēja noteikt produkta marķējumu, dzīves ciklu un plānot jauna produkta ieviešanu tirgū
22. Spēja radīt idejas un pielietot tās tirdzniecības mērķu sasniegšanā
23. Spēja radīt idejas un pielietot tās tirdzniecības mērķu sasniegšanā
24. Spēja pielāgoties tirgus apstākļiem
25. Spēja nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu
26. Spēja nodrošināt darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības

---

Studiju programmas noslēgumā paredzētais
noslēguma pārbaudījums

Kvalifikācijas darbs

[1] Ministru kabineta noteikumi Nr.141, Rīgā 2001.gada 20.martā (prot. Nr. 12 5.§) „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=6397>

[2] Akadēmiskās informācijas centrs. Augstākās izglītības pakāpe (LKI 5.-8. līmenis). Pieejams: <https://www.latvijaskvalifikācijas.lv/izglitibas-sistema/>

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Studējošu kopējais skaits pārskata periodā ir bijis mainīgs, novērojama interese reģionos. Ik gadu darba tirgum pievienojas jauni speciālisti. Lai gan ir studējošie, kas ir tikuši eksmatrīkulēti, iemesli visbiežāk ir personiska rakstura.

Statistikas dati par studējošajiem pārskata periodā pievienoti 1. pielikumā.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Pirmā līmeņa profesionālās studiju programmas “ Mārketinga un tirdzniecība” (turpmāk KM)realizācija beidzas ar ceturto profesionālā kvalifikācijas līmeņa, pirmā līmeņa augstākās profesionālās izglītības diplomu un profesionālās *Tirgvedības speciālists* kvalifikācijas piešķiršanu.

Programmas mērķis, uzdevumi un sasniegtie rezultāti ir noteikti saskaņā ar iegūstamo profesionālo kvalifikāciju –tirgvedības speciālists.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas mērķis ir sagatavot studējošo darbībai tirgvedības speciālista profesijā, veicinot viņa pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību; veicināt zināšanu un prasmju (arī patstāvīgās mācīšanās prasmju) apguvi, kas nodrošina ceturto līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvu un sekmē konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos; radīt motivāciju tālākizglītībai un sniegt iespēju sagatavoties, lai iegūtu otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju, dod iespēju iegūt zināšanas un attīsta prasmes, kādas nepieciešamas tirgvedības speciālistiem, lai veicinātu uzņēmumu attīstību, sekmētu to konkurētspēju aktīvajā biznesa vidē Latvijas un starptautiskajā tirgū.

Programmas uzdevumi ir sagatavot studentus darbībai noteiktā profesijā un atbilstoši izvirzītajam mērķim, tie ir :

1. Nodrošināt iespēju profesijā nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvi.

2. Veicināt studenta pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu atbildīgu un radošu personību.
3. Radīt studentiem motivāciju tālākizglītībai.
4. Organizēt un pilnveidot sakārtotu, precīzu studiju sistēmu.
5. Veicināt pašizglītību, attīstīt spējas un prasmi iegūt informāciju.
6. Radīt iespēju studējošiem iegūt kvalifikāciju ciešā saistībā ar viņu nākotnes darbu.
7. Rosināt teorētisko zināšanu un prasmju apguves iespējas, kas ļautu absolventiem pēc programmas pagūšanas strādāt uzņēmumā par mārketinga vai pārdošanas speciālistiem, vai turpināt studijas augstskolā.
8. Attīstīt ekonomisko domāšanu, rosināt patstāvīgi papildināt savas zināšanas un paaugstināt savu kvalifikāciju
9. Veicināt studējošo analītiskās spējas, attīstīt iemaņas profesionālo problēmu izvirzīšanā un ar to saistīto uzdevumu risināšanā, projektu izstrādāšanā.
10. Efektīvi izmantot augstskolas telpas, studiju bāzi un akadēmisko personālu studiju kvalitātes paaugstināšanā.
11. Paaugstināt dažāda līmeņa tirdzniecības uzņēmumu darbinieku kvalifikāciju

Programmas paredzētie studiju rezultāti atbilst izvirzītajam mērķim un ļaus attīstīt spējas organizēt un/vai veikt tirgus izpēti, analizēt tirgus izpētes rezultātus, izstrādāt tirdzniecības plānu un organizēt tā īstenošanu, veikt pasākumus produktu virzīšanai tirgū, sagatavot un sniegt informāciju pircējam par pārdodamo preci vai pakalpojumu, veikt sarunas par līguma slēgšanu pārdevēja vai pircēja vārdā, pirkt un pārdot produktus, veidot kontaktus starp pircējiem un pārdevējiem, noteikt preču cenu, palīdz nodrošināt organizācijas tirdzniecības darbību, ievērojot Latvijas Republikas normatīvo aktu, kā arī Eiropas Savienības saistošo starptautisko dokumentu prasības, kā arī veikt līdzīga satura pienākumus.

Programma ir veidota, lai veidotu studentos tirgvedības speciālista darbam atbilstošās kompetences, kuras tiek iegūtas uz studējošā attīstību bāzētā studiju procesā ar iespējām apvienot studijas ar darbu. Lai attīstītu prasmes tirgvedības speciālista profesionālai darbībai, programmā tiek ietverti studiju kursi, kas veido vispārējas un caurviju prasmes, īpašu uzmanību veltot zināšanām, kas veido profesionālās prasmes un kompetences.

No studējošā imatrikulācijas brīža, līdz eksmatrikulācijai, students atbilstoši izvirzītajam programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, iegūst prasmes un kompetences, kas atbilstošas iegūstamajai kvalifikācijai - tirgvedības speciālists.

Izvirzītās uzņemšanas prasības - vidējā izglītība, ir atbilstoša izvirzītajam programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, lai studējošais varētu sākt studiju procesu un iegūtu sev vēlamo izglītību.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju

kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Studiju programma "Mārketinga un tirdzniecība" atbilst darba tirgus vajadzībām, programmā iekļaujot studiju kursus, kas nepieciešami profesionālās kvalifikācijas attīstībai un pilnveidošanai. Studiju kursu saturs ir veidots tā, lai sniegtu studējošajiem nepieciešamās zināšanas par tirgvedību un vispārējiem studiju kursiem, palīdzot apgūt prasmes un sasniegt kompetenci, kas nepieciešami tirgvedības speciālista profesijas apguvē un, lai studējošais būtu konkurētspējīgs darba tirgū. Programmā ietvertie studiju kursi tiek aktualizēti, iekļaujot tajā aktualitātes nozarē, papildinot gan ar jaunām teorētiskām nostādnēm, gan ar tirgvedības un tirdzniecības jomu aktualitātēm, kā arī ņemot vērā izmaiņas normatīvajā regulējumā.

Programma periodiski tiek pārskatīta iesaistot studentus un citas ieinteresētās puses.

Aktualizācijas priekšlikumus izvirza studiju kursu docētāji, programmu direktors, tiek vērtēti darba devēju ieteikumi.

Aktualizācija tiek izvērtēta katedras sēdēs un UVF metodiskajos semināros, UVF domē, kur tiekas gan akadēmiskais personāls, gan darba devēju un jomas pārstāvji, gan studējošo pārstāvji.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās saasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu saasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Katra studiju kursa mērķis un uzdevumi, tiek izvirzīti sasaistē ar visas programmas izvirzīto mērķi (sagatavot studējošo darbam tirgvedības speciālista profesijā, veicinot viņa pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību, dod iespēju iegūt zināšanas un attīsta prasmes kādas nepieciešamas tirgvedības speciālistam, lai veicinātu uzņēmumu attīstību, sekmētu to konkurētspēju aktīvajā biznesa vidē Latvijas un starptautiskajā tirgū), uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, sniedzot studējošajiem zināšanas, prasmes un kompetences, lai profesionāli varētu strādāt savas kompetences ietvaros, atbilstoši darba pienākumos noteiktajam.

Ikvienu studiju kursa mērķi ir dot atbilstošu pienesumu, lai tiktu sasniegts studiju programmas mērķis. Gan obligāto, gan izvēles studiju kursu mērķi ir pakārtoti programmas mērķim - sagatavot studējošo darbam tirgvedības speciālista profesijā - veidojot zināšanas, prasmes un kompetences. Varam secināt, ka studiju kursu plānotie rezultāti atbilst studiju programmas plānotajiem rezultātiem un ļauj attīstīt tirgvedības speciālista profesijas standartā definētās kompetences un veidot zināšanu bāzi. To apliecina arī salīdzinājums, kas ietverts 4. un 5. pielikumos.

Studijuursos tiek iekļauta aktuālākā informācija nozarē. Studijuursos iekļautā informācija nepārklājas, bet viena otru papildina visu studiju periodu.

Studijuursos tiek ietverta informācija, kas veicina vispārējās, profesionālās un caurviju prasmes studējošiem no imatrikulācijas brīža līdz eksmatrikulācijai, atbilstoši izvirzītajam programmas

mērķim, uzdevumiem un sasniegtajiem rezultātiem. Ļauj iegūst prasmes un kompetences, kas atbilstošas iegūstamajai kvalifikācijai - tirgvedības speciālists.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursus/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju kursu ietvaros tiek pievērsta uzmanība dažādo darba spēju attīstībai, kuru sekmē tādu metožu, kā lekcijas, demonstrējumu, pāru darbu, diskusiju, uzdevumu risināšanu, paškontroles jautājumu un patstāvīgu studiju projektu un iniciatīvu pielietošana. Tādējādi veicinot spēju aktīvi iesaistīties darba procesā, ne tikai individuāli, bet arī grupu darbos, kas balstās uz praktisku zināšanu iegūvi, ņemot vērā teorētisko bāzi, kas iegūta lekciju laikā un no uzskates, datubāžu materiāliem. Lekcijas, kā mācību metodi pielieto proporcionāli vairāk tādos priekšmetos, kuros ir iespēja sniegt vairāk teorētisku zināšanu un nav nepieciešamas grupu darbs vai diskusijas. Semināri, kā mācību metode, tiek izmantota mācību priekšmetos, kuros studējošajam ir lielāka iespēja veikt patstāvīgus pētījumus. Semināru laikā ir iespēja prezentēt savu viedokli, kā arī to aizstāvēt. Grupu darbs, tiek pielietots tādos priekšmetos, kuros ir nepieciešams komandu darbs, lai izprastu teorijas būtību. Uzdevumu risināšanas metode, ļauj attīstīt praktiskās iemaņas, kā piemēru var minēt uzņēmuma darbības finanšu analīzes veikšanu, nodokļu aprēķinus.

Katrā studiju kursā docētājs izvēlas vispiemērotāko mācību metodi, kas vislabāk veicina studiju kursa un visas kopējās studiju programmas rezultātu sasniegšanu. Viena studiju kursa ietvaros vari tikt izmantotas visas mācību metodes.

Atbilstoši studentcentrētas izglītības pamatprincipiem, tiek skaidri definētas studiju kursu apgūšanai nepieciešamās prasības, to rezultāti, kas veido gala vērtējumu, procentuālais sadalījums, kā arī docētāji regulāri novērtē un uzlabo studiju kursa pasniegšanas metodes, veicina studējošo patstāvību, vienlaicīgi nodrošinot pasniedzēju vadību un atbalstu.

Pasniedzēji darba procesā ievēro studentcentrētās mācīšanas un mācīšanās ieviešanu ņemot vērā un respektējot studentu kontingentu un viņu vajadzību daudzveidību, veidojot piemērotus mācīšanās ceļus, sniedzot iespējas darbus un uzdevumus veidot attiecīgi saviem ieskatiem izmantojot iegūtās zināšanas, izmanto dažādus programmu īstenošanas veidus, kas ir atbilstoši studējošo iespējām. Papildus atbilstoši apstākļiem izmanto daudzveidīgas pedagoģiskās metode, kas aizgūtas no semināriem un aktīvās izglītības veidojot zinātniskos darbus un piedaloties zinātniskajās konferencēs. Pasniedzēji veicina studējošā tieksmi uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošināt mācībspēka vadību un atbalstu, kā arī veicina abpusēju cieņu studējošā un mācībspēka attiecībā.

Jautājumu nepieciešamības gadījumā BAT pastāv atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai (aprakstīta Studiju nolikumā). Ņemot vērā vērtēšanas nozīmīgumu studentu virzīšanās uz priekšu studijās un nākotnes karjerā, kvalitātes nodrošināšanas procedūras studentu vērtēšanai ņem vērā sekojošo:

Vērtētāji pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā;

- Vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti;
- Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus. Studenti saņem atgriezenisko saiti, kura, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar mācīšanās procesu;
- Ja vien ir iespējams, vērtēšanu veic vairāk nekā viens eksaminētājs;
- Vērtēšanas noteikumi ņem vērā dažādus studentu atvieglojošus apstākļus
- Vērtēšana ir konsekventa, taisnīga piemērota visiem studentiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām;
- Darbojas procedūra studentu apelāciju izskatīšanai.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Lai sasniegtu studiju programmā plānotos rezultātus un veicinātu studentiem apgūt prasmes un veidot kompetenci, kas nepieciešami tirgvedības speciālista profesijā, programmas saturā tiek paredzēta prakse 16 KP apjomā, ko veido Prakse un Pirmskvalifikācijas darba prakse.

Prakses uzdevums ir nostiprināt teorētiskās un praktiskās zināšanas mārketinga un pārdošanas darba organizēšanā uzņēmumā. Prakse ļauj attīstīt prasmes novērtēt uzņēmuma darbības rezultātus, tos ietekmējošos faktorus, patstāvīgi analizēt informāciju un organizēt pircēju apkalpošanas procesu (prakses vietā), apgūt jaunas zināšanas par mārketinga un pārdošanas procesu vadīšanas funkcijām uzņēmumā.

Prakse ļauj attīstīt kompetences: izvērtēt pārdošanas darba organizāciju, vadību, pircēju apkalpošanas procesu, vērtēt uzņēmuma darbību mārketinga jomā, mārketinga plānošanu, tirgus pētījumu veikšanu, sortimenta un cenu veidošanu, preču izplatīšanu un virzīšanu, izstrādāt pamatotus ieteikumus par pārdošanas un mārketinga procesu organizēšanu uzņēmumā. Kas atbilst programmas mērķim un uzdevumiem, un ļauj veidot kompetences, kas nepieciešamas tirgvedības speciālista profesijā.

Studējošais, izejot praksi, padziļināti apgūst un nostiprina studijuursos iegūtās teorētiskās zināšanas. Ar praktiskā darba palīdzību tiek sistematizētas, nostiprinātas un paplašinātas arī teorētiskās zināšanas. Students spēs uz pieņemt lēmumus, kas balstīti uz zināšanām. Students būs radošs un inovatīvs, spēs definēt problēmas un piedāvāt konkrētu darbības modeli to atrisināšanai.

Augstskola savu kompetenču ietvaros atbalsta studējošo studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai, nozīmējot individuālu prakses vadītāju no augstskolas puses, kas sniedz studentam atbalstu prakses uzdevumu veikšanā.

Studentiem iespēja veikt praksi pašizvēlētajā prakses vietā, taču skola arī ir noslēgusi sadarbības līgumus ar uzņēmumiem par prakses nodrošināšanu. Studenti var vērsties pie programmas direktores, kas aktīvi darbojas Tirgotāju asociācijā, Tiešā mārketinga asociācijā un uztur sadarbību ar darba devējiem, kā arī UVF, kas uztur sadarbību ar darba devējiem un darba devēju organizācijām.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Noslēguma darbu studējošie izstrādā aktuālās, praksē nozīmīgās jomās un tēmās. Izvērtējot pārkast periodā studējošo studentu noslēguma darba tēmas, jāsecina, ka tās ir aktuālas un atbilstošas mārketinga (tirgvedības) aktualitātēm un problemātikai. Noslēguma tēmas izvēlētas, lai risinātu kādu mārketinga vai tirdzniecības organizēšanas problēmu uzņēmumā vai organizācijā, kā biežāk analizētie jautājumi ir: mārketinga pasākumu invertējums un plānošana, sortimenta invertējums, klientu piesaiste, pārdošanas apjomu palielināšana, mārketinga komunikācija, zīmola veidošana.

Pielikumā pievienojam KM programmā izstrādātos labākos kvalifikācijas darbu (vērtējums no 7) tēmas par pēdējiem trim gadiem.

Analizējot noslēguma darba vērtējumus, tie pārskata periodā ir nedaudz zem septiņi, bet divos studiju gados pat virs septiņi.

Valsts pārbaudījuma vidējie vērtējumi

Studiju programma	2013./2014.st.g	2014./2015.st.g.	2015./2016.st.g.	2016./2017.st.g.	2017./2018.st.g.	2018./2019.st.g.
KM	6,91	7,28	6,96	6,89	7,44	6,96

Noslēguma darbu pētījumi studentiem dod iespēju iegūtos datus integrēt darba tirgū, kas ir arī viens no galvenajiem virsmērķiem, plānojot darba tēmu, pētāmos objektus un pētāmo organizāciju, par ko plānošanas procesā atbalstu sniedz arī darbu vadītāji.

Pielikumā pievienoti:

- noslēguma darbu tēmu saraksts (2.pielikums)
  - tabulu par studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam (3.pielikums)
  - tabulu par Studiju programmā "Mārketinga un tirdzniecība" iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (4.pielikums);
  - studiju kursu kartējumu studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai (5. pielikums);
  - studiju programmas plānu (6. pielikumā);
  - studiju programmas studiju kursu aprakstus (7.pielikums).

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Lai pilnveidotu studiju procesu un vidi, un novērtētu studiju saturu, BAT regulāri tiek veiktas studējošo aptaujas, ik pēc diviem gadiem absolventu aptaujas, bet UVF apkopo darba devēju atsauksmes par realizēto programmu studentu zināšanām un prasmēm un piemērotību darba tirgus prasībām.

Vērtējot studējošo aptaujas rezultātus, ir redzams novērtējuma uzlabošanās tādos būtiskos jautājumos, kā programmas docētāju darbs novērtējumu ir sasniedzis pat maksimālo līmeni, tas ir

robežās no 4,91 līdz 5 (iepriekšējā studiju gados 4,34 līdz 4,81), apliecinot to profesionalitāti vadāmajos studijuursos un prasme strādāt ar auditoriju. Visaugstāko vērtējumu 5 balles ir saņēmuši kritēriji „Vērtēšana”, „ Sagatavošanās”, „ Izklāsts par patstāvīgajām studijām un vērtēšanu”, kas apliecina docētāju augsta līmeņa prasmes studiju kursu vadīšanā.

Kā arī vērtējot studiju kursus, studējoši piešķīrusi vērtējumu robežās no 4,75 līdz 4,88. Visaugstāk ar 4.88 ballēm tiek vērtēta īstenotā studiju kursā iegūtās zināšanas un attīstītās prasmes, kā arī aktualitāšu atspoguļojums. Kas liecina, ka docētāju izstrādātas un katedras sēdē apstiprinātās programmas tiek sekmīgi īstenotas mācību procesā.

Jāatzīmē, ka kritēriji „Studiju procesa organizācija” un „ Materiāli tehniskais nodrošinājums” , „ Studiju informācijas centrs” saņem vērtējumu virs četri (robežās no 4 – 4,75), vērtējums ir uzlabojies, kas liecina par iepriekšējos periodos veikto uzlabojumu lietderību. Tika veikta uzlabojumu materiāli tehniskajai bāzei, papildināts mācību literatūras klāsts tika

Studējošo aptaujas rezultāti tiek ik periodu izvērtēti, un ņemot vērā vērtējumu strādāts pie nepieciešamajiem uzlabojumiem.

2017.gadā veiktajā absolventu aptaujā piedalījās 522 absolventi, 211 UVF. Absolventi apliecina, ka, ka profesija darba tirgū ir pieprasīta, jo 84% no respondentiem studiju laikā jau strādāja. Kā liecina aptauja 35% (36% nevelējas atbildēt) respondentu augstskolas absolvēšana ir paaugstinājusi ienākumus. Pēc atbildēm uz jautājumu – Kā augstskolas absolvēšana ietekmējusi profesionālo karjeru? – 46% respondentu apliecina, ka ir pilnveidojuši savu profesionālo kompetenci sava amata ietvaros. Ir jāatzīmē, ka 19% atbild, ka augstskolas absolvēšana profesionālo karjeru nav ietekmējusi, iespējams tādēļ, ka jau studiju laikā ir strādājuši profesijā. To pierāda atbildes uz jautājumu – Vai Jūs strādājat ar izglītību saistītā specialitātē? – kur 65% atbildējuši apstiprinoši. Analizējot atbildi par pašreizējā amata līmeņa kategoriju 44% respondentu atzīmējuši, ka ir speciālisti, izpildītāji. 46% respondentu norāda, ka strādā par dažāda līmeņa vadītājiem.

Darba devēju atsauksmēs par programmā studējošo profesionalitāti – Zināšanas mārketinga/ pārdošanas organizēšanas jomā” 5 ballu sistēmā vidējais vērtējums 4,7, augstāko vidējo vērtējumu 4,9 balles ieguva kritērijs „Veicamā darba patstāvīga plānošana” „Profesionālās ētikas ievērošana” , kritērijs vidējais vērtējums programmā studējošajiem ir 4,7. Jāpiezīmē, ka kritērijus „Profesionālā viedokļa argumentēšana” un „ Profesionālo problēmsituāciju risināšana” darba devēju vērtējumā tika atzīmēta ar vidējo vērtību 4,2 tas nozīmē ka studiju procesā šīs problēmas ir jāaktualizē un jāattīsta studentos minētās prasmes. Studējošie tiek vērtēti , kā apzinīgi un ieinteresēti un saņem no darba devējiem par veikumu prakses laikā vidēji 9, balles no 10.

Kopsummā no studējošo, absolventu un darba devēju puses tiek sniegts labs novērtējums augstskolas organizētajam studiju procesam un kompetenču attīstīšanai.

Aptauju apkopotā informācija tiek izmantota studiju satura un kvalitātes pilnveidē. Tiešs piemērs ir studiju kursa un tā materiālu attīstīšana, balstoties uz progresējošiem darba kvalifikācijas standartiem. Papildus tiek aktīvi piesaistīts darbs ar elektroniskajām datubāzēm, tādējādi sagatavojot studentus dažādo kursu ietvaros pamatot un argumentēt pētniecisko un praktisko darbu rezultātu, balstoties uz akadēmiski precīziem un korektiem avotiem. Turklāt, balstoties uz studentu atziņām, kursu un studiju ietvaros tiek arī pielāgota pieeja mācību pasniegšanai, pievēršot uzmanību lielākai studentu-docētāju sadarbībai.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Katru studiju gadu UVF saņem informāciju no Starptautiskās sadarbības nodaļas par studējošo un docētāju iespējām izmantot Erasmus + mobilitātes programmas piedāvājumu atbilstošajam studiju gadam.

Programmas studentu mobilitāte vērtējama, kā neliela, turklāt norisinās tikai izejošā mobilitāte, un studenti izmanto tieši iespēju doties Erasmus+ praksēs, studenti devās uz Čehiju, Spāniju, Horvātiju, Franciju, Lielbritāniju, Lietuvu.

Izejošā studentu mobilitāte

	Studiju programmas nosaukums	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
41342	Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Mārketinga un tirdzniecība”						
	Erasmus+ studijās	0	0	0	0	1	0
	Erasmus+ praksē	5	3	5	4	1	1
	Citās mobilitātes programmās	0	0	0	0	0	0

Kā galvenos iemeslus nelielai mobilitātei, ir jāmin:

- līmeņa – koledžas izglītība ir tikai nedaudzās valstīs, kas būtiski ierobežo mobilitātes;
- studijas tiek realizētas neklātienē studijās un lielākā daļa studējošo ir strādājošie, kas apgrūtina mobilitāti;
- studiju programma tiek realizēta tikai latviešu valodā, kas ierobežo ienākošo mobilitāti.

Mobilitāte un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšana notiek saskaņā ar Erasmus+ mobilitātes programmas nolikumu[1]. Ir atrunāta kārtība, ka pirms došanās mobilitātē students saskaņo ar partneraugstskolu un fakultāti apgūstamos studiju kursus (ņemot vērā programmā realizējamajiem studiju kursiem), izveido studiju vienošanos. Pēc mobilitātes beigām students iesniedz partneraugstskolas izsniegto sekmju izraksts par apgūtajiem studiju kursiem, sekmīgi apgūtie studiju kursi, pilnā apmērā, tiek pārskaitīti ar vērtējumu “ieskaitīts” uz dekāna rīkojuma pamata.

[1] Erasmus+ mobilitātes programmas nolikums (APSTIPRINĀTS Biznesa augstskola Turība

Senāta 22.05.2019. sēdē, protokols Nr. 5)

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Esošā mācību materiāli tehniskā bāze ļauj pilnībā nodrošināt studiju virzienu studiju programmā iekļauto studiju kursu apguvi, balstoties uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju. Lekcijas notiek konferenču zālēs, auditorijās, datorklasēs, studentiem ir pieejama moderna bibliotēka ar plašu lasītavu. Auditorijās atrodas kvalitatīvas vizuālās iekārtas – baltās tāfeles, ekrāni, multimediju projektori, audio un video aparatūra. Studentiem pieejamas datorizētas darba vietas. Stacionāri uzstādīti stacionārie un pārnēsājamie multimediju projektori. Par kārtību auditorijās un koplietošanas telpās rūpējas augstskolas apkalpošanas dienests, kura darbinieki regulāri veic telpu uzkopšanu un vēdināšanu.

BAT katru gadu proporcionāli studentu skaita pieaugumam iegulda līdzekļus bibliotēkas tehnoloģiju attīstībā, datu bāzu iegādē un fonda komplektēšanā ar jaunāko literatūru. Nepieciešamās literatūras saraksts katru gadu tiek aktualizēts pēc akadēmiskā personāla un studentu vēlmēm.

Bibliotēkā pieejamo grāmatu par mārketingu, pārdošanas vadību, klientu piesaisti, komunikāciju, saraksts ir atbilstošs sekmīga studiju procesa nodrošināšanai gan latviešu, gan ārvalstu studentiem, jo grāmatas ir latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. Bibliotēka abonē vairāk par 100 nosaukumu periodiskos izdevumus drukātā veidā un vairākus tūkstošus nosaukumu periodiskos izdevumus elektroniskā formātā.

Virziena studentiem ir pieejamas Biznesa inkubatora telpas un resursi, datorklases ar „Microsoft Office” programmu nodrošinājumu., „ Microsoft Office” programmas pieejamas arī bibliotēkas lasītavā. Ir uzsāktas sarunas par sadarbības iespēju CRM sistēmas uzstādīšanai un lietošanai programmas studentu vajadzībā

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Ik gadu kopš 2013. gada vērojams docētāju skaita pieaugums:

13/14.st. g. – klāt nākuši 16%

14/15.st. g. – klāt nākuši 4 %

15/16.st. g. – klāt nākuši 2%

16/17.st. g. – klāt nākuši 5 %

17/18.st. g. – klāt nākuši 9 %

18/19.st. g. – klāt nākuši 6 %

Kas galveno kārt ir saistīts ar jaunu viesdocētāju, profesionāļu piesaisti.

Savukārt pamatdarbā ievēlēto docētāju skaits ir bijis stabils pārskata periodā, divi vēlētie docētāji ir pārtraukuši darba attiecības, bet to vietā ir ievēlēti divi jauni docētāji, no kuriem viens ir iepriekš ticis piesaistīts viesdocētāja statusā.

Balstoties uz ikgadējajiem novērtējumiem, kā arī atziņām no darba tirgus pārstāvjiem un studentiem, mācību kvalitāte ir uzlabojusies. Stabilitāte docētāju pamat stāva un jaunu profesionāļu piesaiste ir ļāvusi attīstīt atgriezenisko saiti docētāju un studējošo, starpā, balstoties uz piemērotu mācību pieeju studējošo vajadzībām, palielinot gan studiju kvalitāti, gan studējošo spēju piemērot zināšanas darba tirgus ietvaros.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. Studiju procesa īstenošanā piedalās BAT vēlēts akadēmiskais personāls (zinātņu doktori – profesori, asociētie profesori, un maģistri -lektori), kā arī pieaicinātie vieslektori no citām Latvijas augstskolām un profesionālās jomas.

Studiju programmu nodrošina 31 docētāji.

No programmas realizācijā iesaistītajiem docētājiem:

1) 11 docētāji augstskolā ir vēlētos amatos: 2 profesori, 3 asociētais profesors, 2 docenti, 4 lektori.

2) 20 viesdocētājs: 1 viesasistents, 2 viesprofesors, 17 vieslektori.

Docētāju kvalifikācija atbilst programmas īstenošanas nosacījumiem, docētāji ir ieguvuši atbilstošu izglītību komunikāciju zinātnēs ekonomikā, uzņēmējdarbība, tiesību zinātnēs u.c.. Viesdocētāji ir jomas profesionāļi, praktizējoši sabiedrisko attiecību, pārdošanas vadības speciālisti, projektu

vadītāji un biznesa konsultanti, kas ikdienā ir cieši saistīti ar uzņēmējdarbību, marketinga un pārdošanas procesiem, aktīvi dalās ar savu pieredzi dažādos semināros, kas ļauj studējošiem sniegt praktiskus piemērus un jomas aktuālo informāciju un veicināt viņu praktisko iemaņu attīstību.

Vēlētie docētāji ir aktīvi profesionālo asociāciju dalībnieki, kas uztur saikni ar darba devējiem sniedzot konsultācijas un sadarbojoties realizēto pētījumu un projektu ietvaros.

Mācībspēku kvalifikācija veicina studiju rezultātu sasniegšanu un veidotu studentos tirgvedības speciālista darbam atbilstošās kompetences.

Labākai rezultātu sasniegšanai tiek veicinātā docētāju iesaiste studiju procesu organizēšanā.

Docētāju iesaistes veids:

- 1) Izstrādājot jaunus studiju kursu aprakstus, kuri ik gadu lielā mērā ir kvalitatīvi labāki par iepriekšējiem.
- 2) Notiek katedras metodiskie semināri par studiju procesa pilnveidi katrā studiju kursā (ieskaitot kursa aprakstu veidošanu);
- 3) Docētāji, kuri ir domes sastāvā, kā arī darba devēji, kas ir domes sastāvā, apspriežot un akceptējot studiju rezultātus valsts pārbaudījumos, analizē plānotos rezultātus kontekstā ar studējošo sasniegtajiem rezultātiem studijuursos;
- 4) UVF plāno pastiprināt mācībspēku iesaisti, veicot šādus pasākumus:
  1. a) turpināt organizēt publiskās lekcijas un seminārus, it īpaši reģionos;
  2. b) izstrādāt metodisko norādījumus studiju kvalitātes uzlabošanai, kuros ietvert praktiski lietojamus rīkus un metodes;
  3. c) pilnveidot studiju darbu novērtēšanas mehānismu un kritērijus;
  4. d) popularizēt docētāju pedagoģisko pieredzi, par docētāju Erasmus programmas ietvaros iegūtajām atziņām un pieredzi, regulāri informējot katedru sēdēs.

Lai uzsvērtu, ka Biznesa augstskolas *Turība* docētāji ir nozaru profesionāļi un eksperti, ik mēnesi tiek gatavoti viedokļa raksti par dažādām sabiedrībā un biznesa vidē aktuālām tēmām. Katru mēnesi savu viedokli medijiem pauž vairāki pasniedzēji, komentējot tādas jomas kā ekonomika, nodokļi, kā arī citas. Docētāju -ekspertu tēls pakāpeniski nostiprinās mediju vidē, kas liek žurnālistiem aizvien biežāk vērsties pēc padoma un komentāra tieši pie *Turības* docētājiem

Saskaņā ar LETA monitoringa datiem pēdējo gadu laikā ir būtiski audzis to publikāciju skaits, kas saistītas ar Biznesa augstskolu *Turība*. Stratēģijas 2020 indikatoros minētās 800 publikācijas tika pārsniegtas jau 2016./2017.studiju gadā, taču ņemot vērā augstskolas tēla veidošanas tendenču izmaiņas, tika prognozēts, ka publikāciju skaits turpinās augt, 2018./2019.studiju gadam tika uzstādīts mērķis - dubultot stratēģijā minēto un sasniegt 1500 - 1600 publikācijas. 2018./2019.studiju gadā kopskaitā bija 1932 publikācijas, kurās pieminēta Biznesa augstskola *Turība*. Konkrētas publikācijas, monogrāfijas ir norādītas docētāju CV.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Programmas docētāju iesaiste zinātniskā pētniecībā, tiek realizēta, kā: dalība zinātniskos un praktiskos pētījumos, projektos, konferencēs, monogrāfiju izdošanā.

BAT ikgadējās starptautiskās zinātniskās konferencēs docētāji piedalās gan ar saviem pētījumiem, gan veicina studentu līdzdalību, piedalās sekciju darba organizēšanā, UVF atbildīga par 2020. gada konferences rīkošanu. Docētāji ņem aktīvu dalību arī ārvalstīs un citās Latvijas augstskolās notiekošajās starptautiskajās konferencēs.

Programmas docētāju pētījumu virzieni un tēmas:

1. I. Bruksle- cenu veidošanas specifika, biznesa vide, tās konkurētspējā.
2. A. Bulis – konkurētspējas faktori, ekonomiskā kooperācija Latvijas –Ķīnas kontekstā.
3. J. Derkēvica-Pilskunga – komunikācija riska un krīzes situācijās – ietekme uz Latvijas uzņēmumiem.
4. Z. Driņķe – kvalitātes vadības sistēmas efektivitāte organizācijās, uzņēmējdarbības problēmas
5. I. Liniņa – attiecību ar pircējiem vadības sistēmas mazumtirdzniecības uzņēmumos Baltijā.
6. A. Medne – nodokļu likmju harmonizēšanas problēmas, grāmatvedības praktiskie aspekti.
7. O. Onževs- sarežģītu ekonomisku un tehnisku sistēmu identifikācija, optimizācija un prognozēšana, informācijas tehnoloģiju iespējas uzņēmējdarbībā.
8. A. Pētersons – sabiedriskās attiecības un starp kultūru komunikācija.
9. R. Zvirgzdiņa – MVU attīstība Latvijā.

Daži piemēri:

- Bruksle I., Liniņa L., Zvirgzdiņa R. (2019). Price discounts as a goods promotion factor in latvian retail trade. Proceedings of 20th Annual international scientific conference ECONOMIC SCIENCE FOR RURAL DEVELOPMENT 2019, LLU, Jelgava, Datu bāze: Web of Science
- Bulis, A., Kabiraj, S., Siddik, N.A. (2019). Competitiveness Impedimental Factors of Latvian Manufacturing Companies in China, *Global Business Review*, First Published January 30, 2019, <https://doi.org/10.1177/0972150918814104>
- Derkevica-Pilskunga, J. (15.07.2019). Domino effect theory and legal regulations: the effects of risk and crisis communication on Latvian enterprises. Domino efekta teorija un tiesiskais

regulējums: Komunikācija riska un krīzes situācijās – ietekme uz Latvijas uzņēmumiem. Summary of the doctoral thesis, www.turiba.lv., ISBN: 978-9934-543-21-0

- Driņķe Z., Zvirgzdiņa R. (2018). Quality management system and models for small and medium enterprises development. 24th EBES Conference Proceedings, Prague, Czech Republic Hosted by University of Finance and Administration, 8.pp
- Linina I., Vevere V., Zvirgzdina R. (2019). NECESSITY OF CUSTOMER LOYALTY FORMATION AND ITS PECULIARITIES IN THE TELECOMMUNICATION SERVICES. VIDE. TEHNOLOĢIJAS. RESURSI. 12.starptautiskās zinātniski praktiskās konferences materiāli, 1.sējums, Rēzekne: RTA, 2019.pp373. ISSN 1691-5402; ISSN 2256-070X. Datu bāze: SCOPUS
- Praude V., Liniņa I. Pārdošanas vadība. Rīga: Biznesa augstskola Turība, 2018., 407 lpp.
- Liniņa, I. Kā piesaistīt un noturēt pircēju. Rīga: BA Turība, 2018. – 187.
- Medne A. (2015) Enterprise income tax and social insurance mandatory contributions of small enterprises in a changing environment in post crisis in Latvia // Journal of Turība University, Acta Prosperitatis No.6, Turība University, ISSN 1691 – 6077, Riga 2015, 95 – 106 p. Challenges for Future Development, Rakstu krājums (elektroniskā formā) ISSN 1691 – 6069, 2015.gads
- Onževs O., Kolerte G. (2018). Acta Prosperitatis. Journal of Turība University. No. 9.;Rīga;Turība,Ārējā tirgus apgūšanas iespējas Skandināvijā informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā,lpp. 5.-22.
- Pētersons A. (2016). Development of Concept of Public Relations in Communication Science// Proceeding of 58th International scientific conference of Daugavpils University, pp. 325-321. ISSN 2500-9842
- Zvirgzdiņa R., Jeromanova-Maura S., Liniņa I. (2018). Social Enterprises In Baltic States. 4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON LIFELONG LEARNING AND LEADERSHIP FOR ALL (ICLEL 2018) Pages: 678-687. Datu bāze: ThomsonReutersWoS

Virziena novērtējuma pielikumos plašāka informācija par docētāju dalību konferencēs, projektos, zinātniskām monogrāfijām, kā arī publikāciju saraksts

Vērtējot pārskata periodu zinātniski pētnieciskā darbība ir uzlabojusies, docētāji aktīvāk iesaistās pētniecībā, izdotas grāmata un monogrāfijas.

Zinātniskās pētniecības rezultāti tiek integrēti studiju procesā, docētāji savos docējamajos studijuursos sniedz piemērus, analizē aktualitātes, atklātās problēmas. Ar savu piemēru docētāji veicina studentu ieinteresētību pētniecībā, tiek stimulēta studentu līdzdalība BAT konferencēs.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Docētāju sadarbībā ir vērtējam kā veiksmīga. Studiju procesa nodrošināšana ir iesaistīti docētāji no dažādām fakultātēm, kas veicina saskarsmi starp docētājiem. Docētāju sadarbībā tiek vecināta dažādos semināros, ko organizē augstskola docētāju kvalifikācijas pilnveidei, kā arī ESF projekta Nr. 8.2.0/18/A019 ietvaros docētājiem ir iespēja piedalīties meistarklasēs, piemēram, jaunāko IT risinājumu un digitālo risinājumu izmantošana uzņēmējdarbībā, mūsdienu tehnoloģisko risinājumu izmantošana tiesību zinātņu jomas specialistu izglītotājiem, meistarklase jaunāko IT risinājumu izmantošanā tūrisma un viesmīlības nozares specialistu izglītotājiem, akadēmiskā angļu

valoda darbam ar starptautiskajiem studentiem, gūt gan papildus zināšanas, gan diskutēt par savu pieredzi un stiprināt sadarbību.

Tiek organizēti ikgadēji stratēģiski semināri, kur docētāji strādā grupās meklējot risinājumus dažādām situācijām un diskutējot par studiju procesa attīstības un pilnveides iespējām.

Docētāju sadarbība tiek stiprināta ikgadējas zinātniskās konferencēs, kas dod iespēju diskutēt par dažādiem jautājumiem, rast kopējas intereses, bet organizējot studentu sekcijas darbu dažādu fakultāšu docētāji strādā komandā vērtējot studentu pētījumus.

Docētāju sadarbībā ļauj nodrošināt arī labāku studiju kursu sasaisti.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros

<i>Kritēriji</i>	2018/2019
<i>Studējošo skaits</i>	80
<i>Docētāju skaits</i>	31
<i>Programmu realizējošās fakultātes docētāji</i>	29
<i>Citu fakultāšu docētāji</i>	2
<i>Studējošo un mācībspēku attiecība</i>	2.6

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	1_Statistika_studenti_KM.docx	1_Statistika_studenti_KM_en.docx
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	3_Atbalstība_izglītības_standartam_KM.docx	3_Atbalstība_izglītības_standartam_KM_EN.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	4_Atbalstība_profesijas_standartam_KM.docx	4_Atbalstība_profesijas_standartam_KM_en.docx
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	5_Kartējums_KM.xlsx	5_Kartējums_KM_en.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	6_Plāni_KM.xlsx	6_Plāni_KM_en.xlsx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	7_Apraksti_KM.pdf	7_apraksti_KM_ENG.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	8_Diploms_KM.pdf	8_Diploms_KM_en.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	9_Studentu_pārņemšana_KM.pdf	9_Studentu_pārņemšana_KM_EN.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	15_Par zaudējumu kompensāciju.pdf	15_Par zaudējumu kompensāciju_eng.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	14_Studiju_līguma_paraugs.docx	14_Studiju_līguma_paraugs_en.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

Finances un grāmatvedība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Ekonomika</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Finances un grāmatvedība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>41344</i>
Studiju programmas veids	<i>1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Anna</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Medne</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>anna.medne@turiba.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg.oec., Mg.pead., Mg.agr</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>67617096</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot studējošo darbībai grāmatveža profesijā, veicinot viņa pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību; veicināt zināšanu un prasmju (arī patstāvīgās mācīšanās prasmju) apguvi, kas nodrošina ceturtā līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvu un sekmē konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos; radīt motivāciju tālākizglītībai un sniegt iespēju sagatavoties, lai iegūtu otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju ; dod iespēju studiju procesā iegūt zināšanas un attīsta prasmes, kādas nepieciešamas grāmatvedības speciālistam, lai sekmīgi konkurētu darba tirgū</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1.Nodrošināt iespēju grāmatveža profesijā nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvi. 2.Sagatavot studentus darbam grāmatveža profesijā darbībai ES un pasaulē kopumā. 3.Veicināt studējoša pašizglītību attīstot prasmes un iemaņas pastāvīgi apgūt jaunāko informāciju. 4.Radīt studentiem motivāciju tālākizglītībai. 5.Veicināt studentus pilnveidot iemaņas un prasmes grāmatvedībā pielietojamo tehnoloģiju izmantošanā. 6.Attīstīt ekonomisko domāšanu profesionālo problēmu izvirzīšanā un to risināšanā. 7.Rosināt studējošos efektīvi izmantot augstskolas telpas, studiju bāzi un augstskolas akadēmiskā personāla akadēmiskā kompetences.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spēja izveidot pareizu, racionālu un progresīvu grāmatvedības sistēmu un sastādīt grāmatvedības organizācijas dokumentus 2. Spēja reģistrēt un iegrāmatot saimnieciskos darījumus grāmatvedības reģistros un grāmatvedības datorprogrammās pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem, kā arī veikt reģistrēto saimniecisko darījumu pārbaudi 3. Spēja aprēķināt nodokļus, veikt norēķinus par nodokļiem, kā arī sagatavot un iesniegt nodokļu deklarācijas un pārskatus. 4. Spēja organizēt nodokļu ietekmi uz uzņēmuma vadības pieņemtajiem lēmumiem. 5. Spēja aprēķināt darba samaksu atbilstoši uzņēmumā pastāvošajai samaksas sistēmai un veikt norēķinu ar darbiniekiem uzskaiti 6. Spēja uzskaitīt ilgtermiņa ieguldījumus, iegrāmatot nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu un finanšu ieguldījumu darījumus, kā arī aprēķināt un iegrāmatot ilgtermiņa ieguldījumu pārskata gadā norakstāmo summu, pamatlīdzekļu nolietojumu finanšu vajadzībām 7. Spēja uzskaitīt apgrozāmos līdzekļus un veikt to uzskaites kontroli. 8. Spēja uzskaitīt pašu kapitāla izmaiņas un reģistrēt tās. 9. Spēja izvērtēt nepieciešamos uzkrājumu veidus uzņēmumā, tos aprēķināt un uzskaitīt. 10. Spēj identificēt saistības saskaņā ar to ekonomisko saturu, nodrošināt saistību rašanās un dzēšanas uzskaiti, kontrolēt saistību dzēšanas termiņus. 11. Spēj veikt bilances posteņu inventarizāciju un ar finanšu pārskata sastādīšanu saistītos koriģējošos un slēguma grāmatojumus. 12. Spēja sagatavot un analizēt uzņēmuma finanšu pārskatu. 13. Spēja nodrošināt izmaksu uzskaiti pašizmaksas aprēķināšanai un cenu noteikšanai. 14. Spēja sagatavot grāmatvedībā pieejamo informāciju uzņēmuma vadībai īstermiņa un ilgtermiņa rakstura lēmumu pieņemšanai, kā arī sagatavot un iesniegt operatīvos pārskatus vadībai. 15. Spēja sagatavot un sniegt nepieciešamo informāciju auditoriem un kontrolējošām institūcijām un ārējai kontrolei, kā arī sagatavot statistikas atskaites. 16. Spēja orientēties Latvijas Republikas normatīvajos aktos un starptautiskajās tiesību normās grāmatvedības jomā, kā arī aizstāvēt sava uzņēmuma finanšu intereses citās institūcijās grāmatvedības un nodokļu jomā. 17. Spēja lietot informācijas tehnoloģijas savas darbības veikšanai. 18. Spēja ievērot profesionālo ētiku un nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu. Sazināties valsts valodā un divās svešvalodās. 19. Spēja nodrošināt darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Kvalifikācijas darbs

Studiju programmas varianti

Nepilna laika neklātiene - 2 gadi, 3 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	3

Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Iepriekšējā izglītība - vidējā izglītība. Uzņemšana notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu valoda) rezultātiem, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personas ar īpašām vajadzībām. Personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, un personas ar īpašām vajadzībām tiek uzņemtas, pamatojoties uz vērtējumu vidējo izglītību apliecinājošos dokumentos mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu). Vērtējumi tiek pielīdzināti centralizēto eksāmenu vērtējumiem
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	—
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Grāmatvedis (kods 3313- 01)

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Biznesa augstskolas Turība Cēsu filiāle	CĒSIS	LEONA PAEGLES IELA 1, CĒSIS, CĒSU NOVADS, LV-4101
Biznesa augstskolas Turība Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RĪGAS IELA 50, LIEPĀJA, LV-3401
Biznesa augstskolas Turība Talsu filiāle	TALSI	BRĪVĪBAS IELA 29, TALSI, TALSU NOVADS, LV-3201
Biznesa augstskola Turība	RĪGA	GRAUDU IELA 68, ZEMGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1058

Nepilna laika neklātiene - tālmācība - 2 gadi, 3 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātiene - tālmācība
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	3
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Iepriekšējā izglītība - vidējā izglītība. Uzņemšana notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu valoda) rezultātiem, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personas ar īpašām vajadzībām. Personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, un personas ar īpašām vajadzībām tiek uzņemtas, pamatojoties uz vērtējumu vidējo izglītību apliecinājošos dokumentos mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu). Vērtējumi tiek pielīdzināti centralizēto eksāmenu vērtējumiem
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	-
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Grāmatvedis (kods 3313- 01)

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Biznesa augstskola Turība	RĪGA	GRAUDU IELA 68, ZEMGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1058

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Studiju programmas nosaukums	Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Finances un grāmatvedība”;	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	First Level Professional Higher Education Study Programme “ Finance and Accounting,”	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	41344	
Studiju programmas veids un līmenis	Pirmā līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	5	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā	Grāmatvedis (kods 3313- 01)	
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	80 KP (120 ECTS)	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
nepilna laika neklātie	Divi gadi un trīs mēneši	Latviešu
nepilna laika neklātie (tālmācība)	Divi gadi un trīs mēneši	Latviešu
Īstenošanas vieta	Biznesa augstskola Turība, Graudu iela 68, Rīga, LV-1058; filiāle Cēsīs, L. Paegles ielā 1, LV – 4101; filiāle Talsos; Brīvības ielā 29, LV-3201; filiāle Liepājā, Rīgas iela 50, LV-3401	
Studiju programmas direktore	Anna Medne, Mg.oec., Mg.pead., Mg.agr., 67617096, anna.medne@turiba.lv	

Uzņemšanas prasības	Iepriekšējā izglītība - vidējā izglītība. Uzņemšana notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu valoda) rezultātiem, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personas ar īpašām vajadzībām. Personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, un personas ar īpašām vajadzībām tiek uzņemtas, pamatojoties uz vērtējumu vidējo izglītību apliecinošos dokumentos mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu). Vērtējumi tiek pielīdzināti centralizēto eksāmenu vērtējumiem
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Piešķiramais grāds – nav Profesionālā kvalifikācija – <i>Grāmatvedis</i>
Studiju programmas mērķis	Sagatavot studējošo darbībai grāmatveža profesijā, veicinot viņa pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību; veicināt zināšanu un prasmju (arī patstāvīgās mācīšanās prasmju) apguvi, kas nodrošina ceturrtā līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvu un sekmē konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos; radīt motivāciju tālākizglītībai un sniegt iespēju sagatavoties, lai iegūtu otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un pietkā līmeņa profesionālo kvalifikāciju ^[1] ; dod iespēju studiju procesā iegūt zināšanas un attīsta prasmes, kādas nepieciešamas grāmatvedības speciālistam, lai sekmīgi konkurētu darba tirgū
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> 1.Nodrošināt iespēju grāmatveža profesijā nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvei. 2.Sagatavot studentus darbam grāmatveža profesijā darbībai ES un pasaulē kopumā. 3.Veicināt studējoša pašizglītību attīstot prasmes un iemaņas pastāvīgi apgūt jaunāko informāciju. 4.Radīt studentiem motivāciju tālākizglītībai. 5.Veicināt studentus pilnveidot iemaņas un prasmes grāmatvedībā pielietojamo tehnoloģiju izmantošanā. 6.Attīstīt ekonomisko domāšanu profesionālo problēmu izvirzīšanā un to risināšanā. 7.Rosināt studējošos efektīvi izmantot augstskolas telpas, studiju bāzi un augstskolas akadēmiskā personāla akadēmiskā kompetences.^[2]

1. Spēja izveidot pareizu, racionālu un progresīvu grāmatvedības sistēmu un sastādīt grāmatvedības organizācijas dokumentus
2. Spēja reģistrēt un iegrāmatot saimnieciskos darījumus grāmatvedības reģistros un grāmatvedības datorprogrammās pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem, kā arī veikt reģistrēto saimniecisko darījumu pārbaudi
3. Spēja aprēķināt nodokļus, veikt norēķinus par nodokļiem, kā arī sagatavot un iesniegt nodokļu deklarācijas un pārskatus.
4. Spēja organizēt nodokļu ietekmi uz uzņēmuma vadības pieņemtajiem lēmumiem.
5. Spēja aprēķināt darba samaksu atbilstoši uzņēmumā pastāvošajai samaksas sistēmai un veikt norēķinu ar darbiniekiem uzskaiti
6. Spēja uzskaitīt ilgtermiņa ieguldījumus, iegrāmatot nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu un finanšu ieguldījumu darījumus, kā arī aprēķināt un iegrāmatot ilgtermiņa ieguldījumu pārskata gadā norakstāmo summu, pamatlīdzekļu nolietojumu finanšu vajadzībām
7. Spēja uzskaitīt apgrozāmos līdzekļus un veikt to uzskaites kontroli.
8. Spēja uzskaitīt pašu kapitāla izmaiņas un reģistrēt tās.
9. Spēja izvērtēt nepieciešamos uzkrājumu veidus uzņēmumā, tos aprēķināt un uzskaitīt.
10. Spēj identificēt saistības saskaņā ar to ekonomisko saturu, nodrošināt saistību rašanās un dzēšanas uzskaiti, kontrolēt saistību dzēšanas termiņus.
11. Spēj veikt bilances posteņu inventarizāciju un ar finanšu pārskata sastādīšanu saistītos koriģējošos un slēguma grāmatojumus.
12. Spēja sagatavot un analizēt uzņēmuma finanšu pārskatu.
13. Spēja nodrošināt izmaksu uzskaiti pašizmaksas aprēķināšanai un cenu noteikšanai.
14. Spēja sagatavot grāmatvedībā pieejamo informāciju uzņēmuma vadībai īstermiņa un ilgtermiņa rakstura lēmumu pieņemšanai, kā arī sagatavot un iesniegt operatīvos pārskatus vadībai.
15. Spēja sagatavot un sniegt nepieciešamo informāciju auditoriem un kontrolējošām institūcijām un ārējai kontrolei, kā arī sagatavot statistikas atskaites.
16. Spēja orientēties Latvijas Republikas normatīvajos aktos un starptautiskajās tiesību normās grāmatvedības jomā, kā arī aizstāvēt sava uzņēmuma finanšu intereses citās institūcijās grāmatvedības un nodokļu jomā.
17. Spēja lietot informācijas tehnoloģijas savas darbības veikšanai.
18. Spēja ievērot profesionālo ētiku un nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu. Sazināties valsts valodā un divās svešvalodās.
19. Spēja nodrošināt darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.

[1] Ministru kabineta noteikumi Nr.141, Rīgā 2001.gada 20.martā (prot. Nr. 12 5.§) „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=6397>

[2] Akadēmiskās informācijas centrs. Augstākās izglītības pakāpe (LKI 5.-8. līmenis). Pieejams: <https://www.latvijaskvalifikācijas.lv/izglitibas-sistema/>

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Studējošu kopējais skaits pārskata periodā ir palielinājies, studentu skaita pieaugums ir novērojams ne tikai Rīgā, bet arī filiālēs. Ik gadu darba tirgum pievienojas lielāks skaits jaunu speciālistu. Lai gan ir studējošie, kas ir tikuši eksmatrikulēti, iemesli visbiežāk ir personiska rakstura.

Statistikas dati par studējošajiem pārskata periodā pievienoti 1. pielikumā.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Pirmā līmeņa profesionālās studiju programmas “Finanses un grāmatvedība” (turpmāk KF) realizācija beidzas ar ceturtnā profesionālā kvalifikācijas līmeņa, pirmā līmeņa augstākās profesionālās izglītības diplomu un *Grāmatvedis* profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu.

Programmas mērķis, uzdevumi un sasniegtie rezultāti ir noteikti saskaņā ar iegūstamo profesionālo kvalifikāciju – grāmatvedis.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas mērķis ir sagatavot studējošo darbībai grāmatveža profesijā, veicinot viņa pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību; veicināt zināšanu un prasmju (arī patstāvīgās mācīšanās prasmju) apguvi, kas nodrošina ceturtnā līmeņa profesionālās kvalifikācijas iegūti un sekmē konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos; radīt motivāciju tālākizglītībai un sniegt iespēju sagatavoties, lai iegūtu otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju, dod iespēju studiju procesā iegūt zināšanas un attīsta prasmes, kādas nepieciešamas

grāmatvedības speciālistam, lai sekmīgi konkurētu darba tirgū.

Programmas uzdevumi ir sagatavot studentus darbībai noteiktā profesijā un atbilstoši izvirzītajam mērķim, tie ir :

- 1.Nodrošināt iespēju grāmatveža profesijā nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvei.
- 2.Sagatavot studentus darbam grāmatveža profesijā darbībai ES un pasaulē kopumā.
- 3.Veicināt studējoša pašizglītību attīstot prasmes un iemaņas pastāvīgi apgūt jaunāko informāciju.
- 4.Radīt studentiem motivāciju tālākizglītībai.
- 5.Veicināt studentus pilnveidot iemaņas un prasmes grāmatvedībā pielietojamo tehnoloģiju izmantošanā.
- 6.Attīstīt ekonomisko domāšanu profesionālo problēmu izvirzīšanā un to risināšanā.
- 7.Rosināt studējošos efektīvi izmantot augstskolas telpas, studiju bāzi un augstskolas akadēmiskā personāla akadēmiskā kompetences

Programmas paredzētie studiju rezultāti atbilst izvirzītajam mērķim un tie ļaus uzrādīt pamata un specializētas zināšanas grāmatvedībā patstāvīgi organizēt savu darbu uzņēmumā atbilstoši amata aprakstam, izveidot racionālu un progresīvu grāmatvedības sistēmu uzņēmumā, izstrādāt grāmatvedības metodiku, izmantot analītisku pieeju apgūstot Latvijas Republikas normatīvos aktus un Eiropas Savienības saistošos normatīvos aktus, kas reglamentē finanšu un nodokļu grāmatvedību, patstāvīgi celt profesionālo kompetenci un vadīt citus grāmatvedības darbiniekus uzņēmumā, konkurēt darba tirgū mainīgos sociālekonomiskos apstākļos un strādāt grāmatveža profesijā ES un pasaulē kopumā

Programma ir veidota, lai veidotu studentos grāmatveža darbam atbilstošās kompetences, kuras tiek iegūtas uz studējošā attīstību bāzētā studiju procesā ar iespējām apvienot studijas ar darbu. Lai attīstītu prasmes grāmatveža profesionālai darbībai, programmā tiek ietverti studiju kursi, kas veido vispārējas un caurviju prasmes, īpašu uzmanību veltot zināšanām, kas veido profesionālās prasmes un kompetences.

No studējošā imatrikulācijas brīža, līdz eksmatrikulācijai, students atbilstoši izvirzītajam programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, iegūst prasmes un kompetences, kas atbilstošas iegūstamajai kvalifikācijai - grāmatvedis

Izvirzītās uzņemšanas prasības - vidējā izglītība, ir atbilstoša izvirzītajam programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, lai studējošais varētu sākt studiju procesu un iegūtu sev vēlamo izglītību

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju

kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Studiju programma "Finanses un grāmatvedība" atbilst darba tirgus vajadzībām, programmā iekļaujot studiju kursus, kas nepieciešami profesionālās kvalifikācijas attīstībai un pilnveidošanai. Studiju kursu saturs ir veidots tā, lai sniegtu studējošajiem nepieciešamās zināšanas par grāmatvedības organizēšanu un vispārējiem studiju kursiem, palīdzot apgūt prasmes un sasniegt kompetenci, kas nepieciešami grāmatveža profesijas apguvē un, lai studējošais būtu konkurētspējīgs darba tirgū. Programmā ietvertie studiju kurss tiek aktualizēts, iekļaujot tajā aktualitātes nozarē, papildinot gan ar jaunām teorētiskām nostādnēm, gan ar grāmatvedības un finanšu jomas aktualitātēm, kā arī ņemot vērā izmaiņas normatīvajā regulējumā.

Programma periodiski tiek pārskatīta iesaistot studentus un citas ieinteresētās puses.

Aktualizācijas priekšlikumus izvirza studiju kursu docētāji, programmu direktors, tiek vērtēti darba devēju ieteikumu.

Aktualizācija tiek izvērtēta katedras sēdēs un UVF metodiskajos semināros, UVF domē, kur tiekas gan akadēmiskais personāls, gan darba devēju un jomas pārstāvji, gan studējošo pārstāvji.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Katra studiju kursa mērķis un uzdevumi, tiek izvirzīti sasaistē ar visas programmas izvirzīto mērķi (sagatavot studējošo darbam grāmatveža profesijā, veicinot viņa pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību, nodrošinot darba tirgū pieprasītu speciālistu konkurētspēju) uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, sniedzot studējošajiem zināšanas, prasmes un kompetences, lai profesionāli varētu strādāt savas kompetences ietvaros, atbilstoši darba pienākumos noteiktajam. Studiju kursus tiek iekļauta aktuālākā informācija nozarē.

Ikvienu studiju kursa mērķis ir dot atbilstošu pienesumu, lai tiktu sasniegts studiju programmas mērķis. Gan obligāto, gan izvēles studiju kursu mērķi ir pakārtoti programmas mērķim - sagatavot studējošo darbam grāmatveža profesijā - veidojot zināšanas, prasmes un kompetences. Varam secināt, ka studiju kursu plānotie rezultāti atbilst studiju programmas plānotajiem rezultātiem un ļauj attīstīt grāmatveža profesijas standartā definētās kompetences un veidot zināšanu bāzi. To apliecina arī salīdzinājums, kas ietverts 4. un 5. pielikumos.

Studijuursos tiek iekļauta aktuālākā informācija nozarē. Studijuursos iekļautā informācija nepārklājas, bet viena otru papildina visu studiju periodu.

Studijuursos tiek ietverta informācija, kas veicina vispārējās, profesionālās un caurviju prasmes studējošiem no imatrikulācijas brīža līdz eksmatrikulācijai, atbilstoši izvirzītajam programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Ļauj iegūt prasmes un kompetences, kas

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju kursu ietvaros tiek pievērsta palielināta uzmanība dažādo darba spēju attīstībai, kuru sekmē tādu metožu, kā lekcijas, demonstrējumu, pāru darbu, diskusiju, uzdevumu risināšanu, paškontroles jautājumu un patstāvīgu studiju projektu un iniciatīvu pielietošana. Tādējādi veicinot spēju aktīvi iesaistīties darba procesā, ne tikai individuāli, bet arī grupu darbos, kas balstās uz praktisku zināšanu iegūvi, ņemot vērā teorētisko bāzi, kas iegūta lekciju laikā un no uzskates, datubāžu materiāliem. Lekcijas, kā mācību metodi pielieto proporcionāli vairāk tādos priekšmetos, kuros ir iespēja sniegt vairāk teorētisku zināšanu un nav nepieciešamas grupu darbs vai diskusijas. Semināri, kā mācību metode, tiek izmantota mācību priekšmetos, kuros studējošajam ir lielāka iespēja veikt patstāvīgus pētījumus. Semināru laikā ir iespēja prezentēt savu viedokli, kā arī to aizstāvēt. Grupu darbs, tiek pielietots tādos priekšmetos, kuros ir nepieciešams komandu darbs, lai izprastu teorijas būtību. Uzdevumu risināšanas metode, ļauj attīstīt praktiskās iemaņas, kā piemēru var minēt uzņēmuma darbības finanšu analīzes veikšanu, nodokļu aprēķinus.

Katrā studiju kursā docētājs izvēlas vispiemērotāko mācību metodi, kas vislabāk veicina studiju kursa un visas kopējās studiju programmas rezultātu sasniegšanu. Viena studiju kursa ietvaros vari tikt izmantotas visas mācību metodes.

Tālmācībā studējošajiem ir tie paši noteikumi studijām un tādas pat prasības programmas apguvei, kas klātienē studējošajiem. Vienīgā atšķirība, ka nav plānotu kontaktstundu. Bet ir iespēja, ja tālmācības studējošais var un grib, tad ir iespējas apmeklēt lekcijas, seminārus klātienē. Nepieciešamības gadījumā studējošajiem tiek nodrošināta klātienē konsultācija. Noslēguma un gala pārbaudījumus, parasti, studējošais kārtā klātienē. Detalizētāka informācija ir Studiju nolikumā ([Studiju nolikums](#)), kurā ir papildus noteikumi par tālmācībā studējošo procesu:

- tālmācībā studiju gads ilgst desmit kalendāros mēnešus, kuros netiek ieskaitīts jūlijs un augusts;
- studiju programmas un studiju plāni nosaka attiecīgajā studiju gadā apgūstamos studiju kursus, to apjomu un kredītpunktu skaitu. Studiju kursu apguves secību gada ietvaros studējošais izvēlas pats;
- studiju kursa noslēguma pārbaudījumus, eksāmenus un studiju gada noslēguma pārbaudījumus studējošie kārtā klātienē vai attālināti, izmantojot tiešsaistes balss un attēla digitālos saziņas līdzekļus. Pārbaudījuma veidu un formu reglamentē Pārbaudījuma nolikums;
- pieņemot studiju kursa noslēgumu pārbaudījumus un studiju gada noslēgumu pārbaudījumus attālināti, studējošajam jāuzrāda personu apliecinošs dokuments (pase vai identifikācijas karte) vai studējošā apliecība;
- kārtojot studiju kursa noslēguma pārbaudījumus un studiju gada noslēgumu pārbaudījumus attālināti, docētājs nosaka, kāda veida tiešsaistes balss un attēla digitālie līdzekļi tiks izmantoti;
- tālmācības pamatā ir patstāvīgas studijas, pielietojot tālmācības platformā (*Moodle*) publiskoto studiju materiālu, kā arī Bibliotēkas fondus, interneta resursus vai citus

informācijas avotus.

- tālmācībā studējošie bez atsevišķas samaksas drīkst apmeklēt lekcijas pilna vai nepilna laika studijās, iepriekš sazinoties un saskaņojot ar attiecīgo docētāju vai katedru;
- Valsts pārbaudījumu tālmācībā studējošais kārtos atbilstoši kalendārajam grafikam. Valsts pārbaudījuma kārtšanas procesu nosaka Valsts pārbaudījuma nolikums.

Studiju laikā studējošajam ir iespējams bez papildu samaksas saņemt konsultācijas par attiecīgā studiju kursa apguves jautājumiem ārpus nodarbību sarakstā noteiktajiem nodarbību laikiem. Konsultāciju laikus katram docētājam nosaka katedras docētāju konsultāciju laiku saraksts, kas tiek publiskots katedras ziņojumu stendā un Augstskolas interneta lapā. Studējošajam ir iespējams saņemt arī maksas konsultācijas. Maksas konsultācijas laiku studējošais saskaņo ar docētāju

Atbilstoši studentcentrētas izglītības pamatprincipiem, tiek skaidri definētas studiju kursu apgušanai nepieciešamās prasības, to rezultāti, kas veido gala vērtējumu, procentuālais sadalījums, kā arī docētāji regulāri novērtē un uzlabo studiju kursa pasniegšanas metodes, veicina studējošo patstāvību, vienlaicīgi nodrošinot pasniedzēju vadību un atbalstu.

Pasniedzēji darba procesā ievēro studentcentrētās mācīšanas un mācīšanās ieviešanu ņemot vērā un respektējot studentu kontingentu un viņu vajadzību daudzveidību, veidojot piemērotus mācīšanās ceļus, sniedzot iespējas darbus un uzdevumus veidot attiecīgi saviem ieskatiem izmantojot iegūtās zināšanas, izmanto dažādus programmu īstenošanas veidus, kas ir atbilstoši studējošo iespējām. Papildus atbilstoši apstākļiem izmanto daudzveidīgas pedagoģiskās metode, kas aizgūtas no semināriem un aktīvās izglītības veidojot zinātniskos darbus un piedaloties zinātniskajās konferencēs. Pasniedzēji veicina studējošā tieksmi uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošināt mācībspēka vadību un atbalstu, kā arī veicina abpusēju cieņu studējošā un mācībspēka attiecībā.

Jautājumu nepieciešamības gadījumā BAT pastāv atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai (aprakstīta Studiju nolikumā). Ņemot vērā vērtēšanas nozīmīgumu studentu virzīšanās uz priekšu studijās un nākotnes karjerā, kvalitātes nodrošināšanas procedūras studentu vērtēšanai ņem vērā sekojošo:

Vērtētāji pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā;

- Vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti.
- Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus. Studenti saņem atgriezenisko saiti, kura, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar mācīšanās procesu.
- Ja vien ir iespējams, vērtēšanu veic vairāk nekā viens eksaminētājs.
- Vērtēšanas noteikumi ņem vērā dažādus studentu atvieglojošus apstākļus.
- Vērtēšana ir konsekventa, taisnīga piemērota visiem studentiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām.
- Darbojas procedūra studentu apelāciju izskatīšanai.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Lai sasniegtu studiju programmā plānotos rezultātus un veicinātu studentiem apgūt prasmes un veidot kompetenci, kas nepieciešami grāmatveža profesijā, programmas saturā tiek paredzēta prakse 16 KP apjomā, ko veido Prakse un Pirmskvalifikācijas darba prakse.

Prakses uzdevums ir nostiprināt teorētiskās un praktiskās zināšanas par grāmatvedības darba organizēšanu un veikšanu uzņēmumā. Prakse ļauj attīstīt prasmes: novērtēt uzņēmuma grāmatvedības darbību to ietekmējošos faktorus, pastāvīgi apgūt jaunas zināšanas, grāmatvedības dokumentu un pārskatu aizpildīšanā, patstāvīgi analizēt normatīvos aktus un pielietojumu uzņēmumā (prakses vietā).

Prakse ļauj attīstīt kompetences: izvērtēt un analizēt prakses uzņēmuma grāmatvedības uzskaiti, grāmatvedības dokumentu un pārskatu aizpildīšanā, patstāvīgi analizēt informāciju un pētāmā uzņēmuma darbības uzskaiti, salīdzinot ar normatīvo aktu prasībām, novērtēt uzņēmuma grāmatvedības darbību to ietekmējošos faktorus, izstrādāt pamatotus ieteikumus un priekšlikumus prakses uzņēmuma grāmatvedības darbības pilnveidošanai. Kas atbilst programmas mērķim un uzdevumiem, un ļauj veidot kompetences, kas nepieciešamas grāmatveža profesijā.

Studējošais, izejot praksi, padziļināti apgūst un nostiprina studijuursos iegūtās teorētiskās zināšanas. Ar praktiskā darba palīdzību tiek sistematizētas, nostiprinātas un paplašinātas arī teorētiskās zināšanas. Students spēs uzņemties lēmumus, kas balstīti uz zināšanām. Students būs radošs un inovatīvs, spēs definēt problēmas un piedāvāt konkrētu darbības modeli to atrisināšanai.

Augstskola savu kompetenču ietvaros atbalsta studējošo studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai, nozīmējot individuālu prakses vadītāju no augstskolas puses, kas sniedz studentam atbalstu prakses uzdevumu veikšanā.

Studentiem iespēja veikt praksi pašizvēlētajā prakses vietā, taču skola arī ir noslēgusi sadarbības līgumus ar uzņēmumiem par prakses nodrošināšanu. Studenti var vērsties pie programmas direktores, kas aktīvi darbojas Grāmatvežu asociācijā un uztur sadarbību ar darba devējiem, kā arī UVF, kas uztur sadarbību ar darba devējiem un darba devēju organizācijām.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Noslēguma darbu studējošie izstrādā aktuālās, praksē nozīmīgās jomās un tēmās. Izvērtējot pārkastr periodā studējošo studentu noslēguma darba tēmas, jāsecina, ka tās ir aktuālas un atbilstošas finanšu un grāmatvedības aktualitātēm un problemātiku. Noslēguma tēmas izvēlētas, lai risinātu kādu finanšu - grāmatvedības jomas problēmu uzņēmumā vai organizācijā, kā biežāk analizētie jautājumi ir: ieņēmumu izdevumu uzskaitē, finanšu rezultātu invertējums, darba samaksas kārtība, gada pārskata sastādīšana, grāmatvedības darba uzskaitē, debitoru pārvaldība, krājumu un pamatlīdzekļu uzskaitē, debitoru saistību pārvaldība. (pielikumā pievienojam KF programmā izstrādātos labākos kvalifikācijas darbu (vērtējums no 7) tēmas par pēdējiem trim gadiem.

Analizējot noslēguma darba vērtējumus, novērojama vidējā vērtējuma pakāpeniska palielināšanās.

Valsts pārbaudījuma vidējie vērtējumi

Studiju programma	2013./2014.st.g	2014./2015.st. g.	2015./2016.st.g.	2016./2017.st.g.	2017./2018.st.g.	2018./2019.st.g.
KF	6,94	7,06	6,98	7,70	7,73	8,05

Noslēguma darbu pētījumi studentiem dod iespēju iegūtos datus integrēt darba tirgū, kas ir arī viens no galvenajiem virsmērķiem, plānojot darba tēmu, pētāmos objektus un pētāmo organizāciju, par ko plānošanas procesā atbalstu sniedz arī darbu vadītāji.

Pielikumā pievienoti:

- noslēguma darbu tēmu saraksts (2.pielikums)
  - tabulu par studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam (3.pielikums)
  - tabulu par Studiju programmā “ Finanšu un grāmatvedība” iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (4.pielikums);
  - studiju kursu kartējumu studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai (5. pielikums);
  - studiju programmas plānu (6. pielikumā);

studiju programmas studiju kursu aprakstus (7.pielikums).

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Lai pilnveidotu studiju procesu un vidi, un novērtētu studiju saturu, BAT regulāri tiek veiktas studējošo aptaujas, ik pēc diviem gadiem absolventu aptaujas, bet UVF apkopo darba devēju atsauksmes par realizēto programmu studentu zināšanām un prasēm un piemērotību darba tirgus prasībām.

Vērtējot studējošo aptaujas rezultātus(vērtējums 5 baļļu sistēmā), ir redzams augsts novērtējuma tādos būtiskos jautājumos, kā programmas docētāju darbs novērtējumu ir robežās no 4,68 līdz 4,75, apliecinot to profesionalitāti vadāmajos studijuursos un prasme strādāt ar auditoriju. Visaugstāko vērtējumu 4,75 balles ir saņēmuši kritēriji „ Sagatavošanās”, bet „Vērtēšana”, un „Patstāvīgo studiju vērtēšana” 4,71, kas apliecina docētāju augsta līmeņa prasmes studiju kursu vadīšanā.

Kā arī vērtējot studiju kursus, studējoši piešķīrusi vērtējumu robežās no 4,64 līdz 4,77. Visaugstāk ar 4,77 ballēm tiek vērtēta studiju kursa atbilstība aprakstam, bet īstenotā studiju kursā iegūtās zināšanas 4,71. Kas liecina, ka docētāju izstrādātas un katedras sēdē apstiprinātās programmas tiek sekmīgi īstenotas mācību procesā.

Jāatzīmē, ka kritēriji „Studiju procesa organizācija” un „ Materiāli tehniskais nodrošinājums” , „ Studiju informācijas centrs” saņem vērtējumu virs četri (robežās no 4,23 – 4,65), vērtējums ir uzlabojies, kas liecina par iepriekšējos periodos veikto uzlabojumu lietderību. Tika veikta uzlabojumu materiāli tehniskajai bāzei, papildināts mācību literatūras klāsts tika

Studējošo aptaujas rezultāti tiek ik periodu izvērtēti, un ņemot vērā vērtējumu strādāts pie nepieciešamajiem uzlabojumiem.

2017.gadā veiktajā absolventu aptaujā piedalījās 522 absolventi, 211 UVF. Absolventi apliecina, ka, ka profesija darba tirgū ir pieprasīta, jo 84% no respondentiem studiju laikā jau strādāja. Kā liecina aptauja 35% (36% nevēlējas atbildēt) respondentu augstskolas absolvēšana ir paaugstinājusi ienākumus. Pēc atbildēm uz jautājumu – Kā augstskolas absolvēšana ietekmējusi profesionālo karjeru? – 46% respondentu apliecina, ka ir pilnveidojuši savu profesionālo kompetenci sava amata ietvaros. Ir jāatdzīst, ka 19% atbild, ka augstskolas absolvēšana profesionālo karjeru nav ietekmējuši, iespējams tādēļ, ka jau studiju laikā ir strādājuši profesijā. To pierāda atbildes uz jautājumu – Vai Jūs strādājat ar izglītību saistītā specialitātē? – kur 65% atbildējuši apstiprinoši. Analizējot atbildi par pašreizējā amata līmeņa kategoriju 44% respondentu atzīmējuši, ka ir speciālisti, izpildītāji. 46% respondentu norāda, ka strādā par dažāda līmeņa vadītājiem.

Darba devēju atsauksmēs par programmā studējošo profesionalitāti – Zināšanas grāmatvedības jomā” 5 ballu sistēmā vidējais vērtējums 4,4, augstāko vidējo vērtējumu 4,9 balles ieguva kritērijs „Profesionālās ētikas ievērošana” , kritērijs „Veicamā darba patstāvīga plānošana” vidējais vērtējums programmā studējošajiem ir 4,8. Jāpiezīmē, ka kritēriju „Datorprogrammu izmantošana darbā” ar maksimālo vērtējumu tika atzīmēti 62% studentu. Kritērija „Profesionālā viedokļa argumentēšana” darba devēju vērtējumā tika atzīmēta ar vidējo vērtību 4,2 un kritērijs „Profesionālo problēmsituāciju risināšana” saņēma vidējo vērtējumu 4,3 balles, tas nozīmē ka studiju procesā šīs problēmas ir jāaktualizē un jāattīsta studentos minētās prasmes.

Kopsummā no studējošo, absolventu un darba devēju puses tiek sniegts labs novērtējums augstskolas organizētajam studiju procesam un kompetenču attīstīšanai.

Aptauju kopotā informācija tiek izmantota studiju satura un kvalitātes pilnveidē. Tiešs piemērs ir studiju kursa un tā materiālu attīstīšana, balstoties uz progresējošiem darba kvalifikācijas standartiem. Papildus tiek aktīvi piesaistīts darbs ar elektroniskajām datubāzēm, tādējādi sagatavojot studentus dažādo kursu ietvaros pamatot un argumentēt pētniecisko un praktisko darbu rezultātu, balstoties uz akadēmiski precīziem un korektiem avotiem. Turklāt, balstoties uz studentu atziņām, kursu un studiju ietvaros tiek arī pielāgota pieeja mācību pasniegšanai, pievēršot uzmanību lielākai studentu-docētāju sadarbībai.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Katru studiju gadu UVF saņem informāciju no Starptautiskās sadarbības nodaļas par studējošo un docētāju iespējām izmantot Erasmus + mobilitātes programmas piedāvājumu atbilstošajam studiju gadam.

Programmas studentu mobilitāte vērtējama, kā neliela, turklāt norisinās tikai izejošā mobilitāte, un studenti izmanto tieši iespēju doties Erasmus+ praksēs, studenti devās uz Lielbritāniju, Dāniju, Zviedriju, Norvēģiju.

Izejoša studentu mobilitāte

LRI kods	Studiju programmas nosaukums	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
41344	Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Finanses un grāmatvedība”						
Erasmus+ studijās		0	0	0	0	0	0
Erasmus+ praksē		0	2	0	1	2	1
Citās mobilitātes programmās		0	0	0	0	0	0

Kā galvenos iemeslus nelielai mobilitātei, ir jāmin:

- līmeņa – koledžas izglītība ir tikai nedaudzās valstīs, kas būtiski ierobežo mobilitātes;
- studijas tiek realizētas neklātienē studijās un lielākā daļa studējošo ir strādājošie, kas apgrūtina mobilitāti;
- studiju programma tiek realizēta tikai latviešu valodā, kas ierobežo ienākošo mobilitāti.

Mobilitāte un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšana notiek saskaņā ar Erasmus+ mobilitātes programmas nolikumu[1]. Ir atrunāta kārtība, ka pirms došanās mobilitātē students saskaņo ar partneraugstskolu un fakultāti apgūstamos studiju kursus (ņemot vērā programmā realizējamajiem studiju kursiem), izveido studiju vienošanos. Pēc mobilitātes beigām students iesniedz partneraugstskolas izsniegto sekmju izraksts par apgūtajiem studiju kursiem, sekmīgi apgūtie studiju kursi, pilnā apmērā, tiek pārskaitīti ar vērtējumu “ieskaitīts” uz dekāna rīkojuma pamata.

[1] Erasmus+ mobilitātes programmas nolikums (APSTIPRINĀTS Biznesa augstskola Turība

Senāta 22.05.2019. sēdē, protokols Nr. 5)

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes)

atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Esošā mācību materiāli tehniskā bāze ļauj pilnībā nodrošināt studiju virzienu studiju programmā iekļauto studiju kursu apguvi, balstoties uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju. Lekcijas notiek konferenču zālēs, auditorijās, datorklasēs, studentiem ir pieejama moderna bibliotēka ar plašu lasītavu. Auditorijās atrodas kvalitatīvas vizuālās iekārtas – baltās tāfeles, ekrāni, multimediju projektori, audio un video aparātūra. Studentiem pieejamas datorizētas darba vietas. Stacionāri uzstādīti stacionārie un pārnēsājamie multimediju projektori. Par kārtību auditorijās un koplietošanas telpās rūpējas augstskolas apkalpošanas dienests, kura darbinieki regulāri veic telpu uzkopšanu un vēdināšanu.

BAT katru gadu proporcionāli studentu skaita pieaugumam iegulda līdzekļus bibliotēkas tehnoloģiju attīstībā, datu bāzu iegādē un fonda komplektēšanā ar jaunāko literatūru. Nepieciešamās literatūras saraksts katru gadu tiek aktualizēts pēc akadēmiskā personāla un studentu vēlmēm.

Bibliotēkā pieejamo grāmatu par grāmatvedību, nodokļiem, finanšu vadību, saraksts ir atbilstošs sekmīga studiju procesa nodrošināšanai gan latviešu, gan ārvalstu studentiem, jo grāmatas ir latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. Bibliotēka abonē vairāk par 100 nosaukumu periodiskos izdevumus drukātā veidā un vairākus tūkstošus nosaukumu periodiskos izdevumus elektroniskā formātā.

Virziena studentiem ir pieejamas Biznesa inkubatora telpas un resursi, datorklases ar „Microsoft Office” programmu un grāmatvedības programmas „Zalktis” nodrošinājumu., „ Microsoft Office” programmas pieejamas arī bibliotēkas lasītavā.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Ik gadu kopš 2013. gada vērojams docētāju skaita pieaugums:

13/14.st. g. – klāt nākuši 15%

14/15.st. g. – klāt nākuši 3 %

15/16.st. g. – klāt nākuši 4%

16/17.st. g. – klāt nākuši 3 %

17/18.st. g. – klāt nākuši 0 %

18/19.st. g. – klāt nākuši 9 %

Kas galveno kārt ir saistīts ar jaunu viesdocētāju, profesionāļu piesaisti.

Savukārt pamatdarbā ievēlēto docētāju skaits ir bijis stabils pārskata periodā, divi vēlētie docētāji ir pārtraukuši darba attiecības, bet to vietā ir ievēlēti divi jauni docētāji, no kuriem viens ir iepriekš ticis piesaistīts viesdocētāja statusā.

Balstoties uz ikgadējajiem novērtējumiem, kā arī atziņām no darba tirgus pārstāvjiem un studentiem, mācību kvalitāte ir uzlabojusies. Stabilitāte docētāju pamat stāva un jaunu profesionāļu piesaiste ir ļāvusi attīstīt atgriezenisko saiti docētāju un studējošo, starpā, balstoties uz piemērotu mācību pieeju studējošo vajadzībām, palielinot gan studiju kvalitāti, gan studējošo spēju piemērot zināšanas darba tirgus ietvaros.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. Studiju procesa īstenošanā piedalās BAT vēlēts akadēmiskais personāls (zinātņu doktori – profesori, asociētie profesori, un maģistri -lektori), kā arī pieaicinātie vieslektori no citām Latvijas augstskolām un profesionālās jomas.

Studiju programmu nodrošina 48 docētāji.

No programmas realizācijā iesaistītajiem docētājiem:

- 1) 13 docētāji augstskolā ir vēlētos amatos: 2 profesori, 1 asociētais profesors, 3 docenti, 7 lektori.
- 2) 35 viesdocētājs: 3 viesasistenti, 1 viesprofessors, 31 vieslektori.

Docētāju kvalifikācija atbilst programmas īstenošanas nosacījumiem, docētāji ir ieguvuši atbilstošu izglītību ekonomikā, uzņēmējdarbība, tiesību zinātnēs u.c.. Visi viesdocētāji ir jomas profesionāļi, praktizējoši grāmatveži, struktūrvienību vadītāji, finansisti, lietvedības un biznesa konsultanti, kas ikdienā ir cieši saistīti ar uzņēmējdarbību un dažādām ekonomiskām norisēm, aktīvi dalās ar savu pieredzi dažādos semināros, kas ļauj studējošiem sniegt praktiskus piemērus un jomas aktuālo informāciju un veicināt viņu praktisko iemaņu attīstību.

Vēlētie docētāji ir aktīvi profesionālo asociāciju dalībnieki, kas uztur saikni ar darba devējiem sniedzot konsultācijas un sadarbojoties realizēto pētījumu un projektu ietvaros.

Mācībspēku kvalifikācija veicina studiju rezultātu sasniegšanu un veidotu studentos grāmatveža darbam atbilstošās kompetences.

Labākai rezultātu sasniegšanai tiek veicinātā docētāju iesaiste studiju procesu organizēšanā.

Docētāju iesaistes veids:

- 1) Izstrādājot jaunus studiju kursu aprakstus, kuri ik gadu lielā mērā ir kvalitatīvi labāki par iepriekšējiem.
- 2) Notiek katedras metodiskie semināri par studiju procesa pilnveidi katrā studiju kursā (ieskaitot kursa aprakstu veidošanu);
- 3) Docētāji, kuri ir domes sastāvā, kā arī darba devēji, kas ir domes sastāvā, apspriežot un akceptējot studiju rezultātus valsts pārbaudījumos, analizē plānotos rezultātus kontekstā ar studējošo sasniegtajiem rezultātiem studijuursos;
- 4) UVF plāno pastiprināt mācībspēku iesaisti, veicot šādus pasākumus:
  1. a) turpināt organizēt publiskās lekcijas un seminārus, it īpaši reģionos;
  2. b) izstrādāt metodisko norādījumus studiju kvalitātes uzlabošanai, kuros ietvert praktiski lietojamus rīkus un metodes;
  3. c) pilnveidot studiju darbu novērtēšanas mehānismu un kritērijus;
  4. d) popularizēt docētāju pedagoģisko pieredzi, par docētāju Erasmus programmas ietvaros iegūtajām atziņām un pieredzi, regulāri informējot katedru sēdēs.

Lai uzsvērtu, ka Biznesa augstskolas *Turība* docētāji ir nozaru profesionāļi un eksperti, ik mēnesi tiek gatavoti viedokļa raksti par dažādām sabiedrībā un biznesa vidē aktuālām tēmām. Katru mēnesi savu viedokli medijiem pauž vairāki pasniedzēji, komentējot tādas jomas kā ekonomika, nodokļi, kā arī citas. Docētāju -ekspertu tēls pakāpeniski nostiprinās mediju vidē, kas liek žurnālistiem aizvien biežāk vērsties pēc padoma un komentāra tieši pie *Turības* docētājiem

Saskaņā ar LETA monitoringa datiem pēdējo gadu laikā ir būtiski audzis to publikāciju skaits, kas saistītas ar Biznesa augstskolu *Turība*. Stratēģijas 2020 indikatoros minētās 800 publikācijas tika pārsniegtas jau 2016./2017.studiju gadā, taču ņemot vērā augstskolas tēla veidošanas tendenču izmaiņas, tika prognozēts, ka publikāciju skaits turpinās augt, 2018./2019.studiju gadam tika uzstādīts mērķis - dubultot stratēģijā minēto un sasniegt 1500 - 1600 publikācijas. 2018./2019.studiju gadā kopskaitā bija 1932 publikācijas, kurās pieminēta Biznesa augstskola *Turība*. Konkrētas publikācijas, monogrāfijas ir norādītas docētāju CV

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Programmas docētāju iesaiste zinātniskās pētniecībā, tiek realizēta, kā: dalība zinātniskos un praktiskos pētījumos, projektos, konferencēs, monogrāfiju izdošanā.

BAT ikgadējā starptautiskā zinātniskās konferencēs docētāji piedalās gan ar saviem pētījumiem, gan veicina studentu līdzdalību, piedalās sekciju darba organizēšanā, UVF atbildīga par 2020. gada konferences rīkošanu. Docētāji ņem aktīvu dalību arī ārvalstīs un citās Latvijas augstskolās notiekošajās starptautiskajās konferencēs.

Programmas docētāju pētījumu virzieni un tēmas:

1. I. Bruksle - cenu veidošanas specifika, biznesa vide, tās konkurētspēja.
2. A. Bulis – konkurētspējas faktori, ekonomiskā kooperācija Latvijas – Ķīnas kontekstā.
3. J. Derkēvica-Pilskunga – komunikācija riska un krīzes situācijās – ietekme uz Latvijas uzņēmumiem.
4. Z. Driņķe – kvalitātes vadības sistēmas efektivitāte organizācijās, uzņēmējdarbības problēmas.
5. I. Krievs – datu aizsardzības tiesības.
6. I. Liniņa – attiecību ar pircējiem vadības sistēmas mazumtirdzniecības uzņēmumos Baltijā.
7. A. Medne – nodokļu likmju harmonizēšanas problēmas, grāmatvedības praktiskie aspekti.
8. O. Onževs- sarežģītu ekonomisku un tehnisku sistēmu identifikācija, optimizācija un prognozēšana, informācijas tehnoloģiju iespējas uzņēmējdarbībā.
9. A. Pētersons – sabiedriskās attiecības un starp kultūru komunikācija.
10. R. Zvirgzdiņa –, MVU attīstība Latvijā.

Daži piemēri:

- Bruksle I., Liniņa L., Zvirgzdiņa R. (2019). Price discounts as a goods promotion factor in latvian retail trade. Proceedings of 20th Annual international scientific conference ECONOMIC SCIENCE FOR RURAL DEVELOPMENT 2019, LLU, Jelgava, Datu bāze: Web of Science
- Bulis A., Kabiraj S., Siddik, N.A. (2019). Competitiveness Impedimental Factors of Latvian Manufacturing Companies in China, *Global Business Review*, First Published January 30, 2019, <https://doi.org/10.1177/0972150918814104>
- Derkevica-Pilskunga J. (15.07.2019). Domino effect theory and legal regulations: the effects of risk and crisis communication on Latvian enterprises. Domino efekta teorija un tiesiskais regulējums: Komunikācija riska un krīzes situācijās– ietekme uz Latvijas uzņēmumiem. Summary of the doctoral thesis, www.turiba.lv., ISBN: 978-9934-543-21-0
- Driņķe Z., Zvirgzdiņa R. (2018). Quality management system and models for small and medium enterprises development. 24th EBES Conference Proceedings, Prague, Czech Republic Hosted by University of Finance and Administration, 8.pp.
- Krievs I. (2017). Kolektīvā monogrāfija „Latvijas Tiesību sistēma” nodaļa “Komerctiesības”// BA Turība, Tiesību zinātņu bibliotēka, 2017.
- Linina I., Vevere V., Zvirgzdina R. (2019). NECESSITY OF CUSTOMER LOYALTY FORMATION AND ITS PECULIARITIES UN THE TELECOMMUNICATION SERVICES. VIDE.TEHOLOĢIJAS.

RESURSI. 12.starptautiskās zinātniski praktiskās konferences materiāli, 1.sējums, Rēzekne: RTA, 2019.pp373. ISSN 1691-5402; ISSN 2256-070X. Datu bāze: SCOPUS

- Līduma D., Lūsēna – Ezera I., Egliņš – Eglītis A. (2018). Necessity of Work Team in Manufacturing Branch Start-Up Enterprises in Latvia. 32nd International Business Information Management Association Conference (IBIMA) “Vision 2020: Sustainable Economic Development and Application of Innovation Management from Regional expansion to Global Growth”, 15-16 November, Seville Spain. Conference Proceedings, p3561.-3569.
- Medne A. (2015). Enterprise income tax and social insurance mandatory contributions of small enterprises in a changing environment in post crisis in Latvia // Journal of Turība University, Acta Prosperitatis No.6, Turība University, ISSN 1691 – 6077, Rīga 2015, 95 – 106 p. Challenges for Future Development, Rakstu krājums (elektroniskā formā) ISSN 1691 – 6069, 2015.gads
- Onževs O., Kolerte G. (2018). Acta Prosperitatis. Journal of Turība University. No. 9.; Rīga; Turība, Ārējā tirgus apgūšanas iespējas Skandināvijā informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā, lpp. 5.-22.
- Pētersons A., (2016). Development of Concept of Public Relations in Communication Science// Proceeding of 58th International scientific conference of Daugavpils University, pp. 325-321. ISSN 2500-9842
- Zvirgzdiņa R., Jeromanova-Maura S., Liniņa I. (2018). Social Enterprises In Baltic States. 4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON LIFELONG LEARNING AND LEADERSHIP FOR ALL (ICLEL 2018) Pages: 678-687. Datu bāze: ThomsonReutersWoS

Virziena novērtējuma pielikumos plašāka informācija par informācija par docētāju dalību konferencēs, projektos, zinātniskām monogrāfijām, kā arī publikāciju saraksts

Vērtējot pārskata periodu zinātniski pētnieciskā darbība ir uzlabojusies, docētāji aktīvāk iesaistās pētniecībā.

Zinātniskās pētniecības rezultāti tiek integrēti studiju procesā, docētāji savos docējamajos studijuursos sniedz piemērus, analizē aktualitātes, atklātās problēmas. Ar savu piemēru docētāji veicina studentu ieinteresētību pētniecībā, tiek stimulēta studentu līdzdalība BAT konferencēs.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Docētāju sadarbībā ir vērtējam kā veiksmīga. Studiju procesa nodrošināšana ir iesaistīti docētāji no dažādām fakultātēm, kas veicina saskarsmi starp docētājiem. Docētāju sadarbībā tiek vecināta dažādos semināros, ko organizē augstskola docētāju kvalifikācijas pilnveidei, kā arī ESF projekta Nr. 8.2.0/18/A019 ietvaros docētājiem ir iespēja piedalīties meistarklasēs, piemēram, jaunāko IT risinājumu un digitālo risinājumu izmantošana uzņēmējdarbībā, mūsdienu tehnoloģisko risinājumu izmantošana tiesību zinātņu jomas specialistu izglītotājiem, meistarklase jaunāko IT risinājumu izmantošanā tūrisma un viesmīlības nozares specialistu izglītotājiem, akadēmiskā angļu valoda darbam ar starptautiskajiem studentiem, gūt gan papildus zināšanas, gan diskutēt par savu pieredzi un stiprināt sadarbību.

Tiek organizēti ikgadēji stratēģiski semināri, kur docētāji strādā grupās meklējot risinājumus dažādām situācijām un diskutējot par studiju procesa attīstības un pilnveides iespējām.

Docētāju sadarbība tiek stiprināta ikgadējas zinātniskās konferencēs, kas dod iespēju diskutēt par dažādiem jautājumiem, rast kopējas intereses, bet organizējot studentu sekcijas darbu dažādu fakultāšu docētāj strādā komandā vērtējot studentu pētījumus.

Docētāju sadarbībā ļauj nodrošināt arī labāku studiju kursu sasaisti.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros

<i>Kritēriji</i>	2018/2019
<i>Studējošo skaits</i>	235
<i>Docētāju skaits</i>	48
<i>Programmu realizējošās fakultātes docētāji</i>	40
<i>Citu fakultāšu docētāji</i>	8
<i>Studējošo un mācībspēku attiecība</i>	4.9

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	1_Statistika_studenti_KF.docx	1_Statistika_studenti_KF_en.docx
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	3_Atbalstība_izglītības_standartam_KF.docx	3_Atbalstība_izglītības_standartam_KF_EN.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	4_Atbalstība_profesijas_standartam_KF.docx	4_Atbalstība_profesijas_standartam_KF_en.docx
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	5_Kartējums_KF.xlsx	5_Kartējums_KF_en.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	6_Plāni_KF.xlsx	6_Plāni_KF_en.xlsx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	7_apraksti_KF.pdf	7_Apraksti_KF_en.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	8_Diploms_KF.pdf	8_Diploms_KF_en.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	9_Studentu_pārņemšana_KF.pdf	9_Studentu_pārņemšana_KF_EN.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	15_Par zaudējumu kompensāciju.pdf	15_Par zaudējumu kompensāciju_eng.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	14_Studiju_līguma_paraugs.docx	14_Studiju_līguma_paraugs_en.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

Mārketingu un tirdzniecības vadība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Ekonomika</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Mārketingu un tirdzniecības vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>42342</i>
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Iveta</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Linīna</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>iveta.linina@turiba.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.oec .</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>67618746</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt tautsaimniecības, kultūras, valsts aizsardzības un drošības, kā arī sociālajām vajadzībām atbilstošas, tirgziņu teorētiskajos pamatos balstītas, tirgvedības (mārketinga) vadītāja profesiju standartam atbilstošas un praksē piemērojamas profesionālās studijas. ; dot iespēju iegūt zināšanas un attīstīt prasmes, kādas nepieciešamas tirgvedības (Mārketinga) vadītājam, lai veicinātu uzņēmumu attīstību, sekmētu to konkurētspēju aktīvajā biznesa vidē Latvijas un starptautiskajā tirgū.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Nodrošināt kvalitatīvu ES konkurētspējīgu izglītību, piedalīties un veikt profesionālus pētījumus ekonomikā un tirdzniecībā.</i> <i>2. Veicināt pētniecības īpatsvaru studijās.</i> <i>3. Radīt iespēju studējošiem iegūt kvalifikāciju ciešā saistībā ar viņu nākotnes profesiju.</i> <i>4. Rosināt studējošo intereses veidošanos par sabiedrībā notiekošiem procesiem.</i> <i>5. Nodrošināt profesijas standartam atbilstošu profesionālo studiju kursu īpatsvaru mācību procesā.</i> <i>6. Veicināt studējošo analītiskās spējas, attīstīt iemaņas profesionālo problēmu izvirzīšanā un ar to saistīto uzdevumu risināšanā, projektu izstrādāšanā.</i> <i>7. Sagatavot augsti profesionālus tirgvedības (mārketinga) vadītājus.</i> <i>8. Efektīvi izmantot augstskolas telpas, studiju bāzi un akadēmisko personālu studiju kvalitātes paaugstināšanā.</i> <i>9. Paaugstināt dažāda līmeņa mārketinga un pārdošanas speciālistu kvalifikāciju.</i> <i>10. Veicināt privātās augstākās izglītības kvalitātes celšanu.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>1. Spēja analizēt vidi, kura ietekmē organizācijas darbību. Spēj izprast un analizēt valsts ekonomisko politiku un starptautiskās tendences. Spēj identificēt ekonomikas vide un tirgus situācijas izmaiņas.</p> <p>2. Spēja kritiski vērtēt gan iekšējās, gan ārējās vides faktorus un to ietekmi uz organizācijas darbību. Spēja izskaidrot vides izmaiņu radītās sekas. Spēja izvērtēt organizācijas attīstības iespējas vietējā un starptautiskā mērogā.</p> <p>3. Spēja novērtēt tirgus attīstības tendences. Spēja novērtēt konkurences situāciju un organizācijas konkurētspēju.</p> <p>4. Spēja izstrādāt priekšlikumus un piedalīties organizācijas mērķu un stratēģijas izstrādē.</p> <p>5. Spēja formulēt struktūrvienības stratēģiskos, taktiskos un operatīvos mērķus, saskaņojot tos ar organizācijas mērķiem. Spēja noteikt struktūrvienības darbības virzienus un aktivitātes, atbilstoši organizācijas stratēģijai un politikai. Spēja izvērtēt organizācijas attīstības iespējas un riskus, atbilstoši organizācijas darbības stratēģijai.</p> <p>6. Spēja vadīt savas funkcionālās atbildības sfēras saimniecisko darbību, nodrošinot resursu, tai skaitā finanšu, racionālu izmantošanu noteikto uzdevumu veikšanai.</p> <p>7. Spēja plānot un nodrošināt struktūrvienības finansiāli saimniecisko darbību. Spēja piedalīties nepieciešamo investīciju apzināšanā un plānošanā. Spēja sagatavot priekšlikumus organizācijas kopējās politikas veidošanai.</p> <p>8. Spēja piedalīties organizācijas kvalitātes sistēmas pilnveidošanā un uzturēšanā.</p> <p>9. Spēja analizēt un novērtēt dažādus procesus un to efektivitāti. Spēja organizēt un kontrolēt dokumentu izstrādi un noformēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.</p> <p>10. Spēja atbalstīt organizācijas personāla vadības politikas īstenošanu. Spēja nodrošināt struktūrvienības efektīvu vadīšanu, plānojot, organizējot un koordinējot padotā personāla darbību noteikto uzdevumu precīzai, savlaicīgai un kvalitatīvai izpildei. Spēja sadarboties un motivēt darbiniekus, kontrolēt sev pakļautā personāla pienākumu izpildi. Spēja objektīvi novērtēt padotā personāla darbību un tās rezultātus.</p> <p>11. Spēja izstrādāt un vadīt projektus savas darbības jomas ietvaros.</p> <p>12. Spēja efektīvi sadarboties komandā, pildot profesionālos darba uzdevumus. Spēja ievērot ar jomu saistošo normatīvo aktu prasības. Spēja ievērot darba tiesiskās attiecības. Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot darba aizsardzības prasības.</p> <p>13. Spēj veikt darba uzdevumus, ievērojot civiltās aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.</p> <p>14. Spēja demonstrēt personīgās, sociālās un pilsoniskās, starp personu un starp kultūru prasmes, kas nodrošina aktīvu un efektīvu dalību profesionālajā darbībā un sociālā dialoga veidošanā sabiedrībā.</p> <p>15. Spēj ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus un vispārpieņemtās uzvedības normas.</p> <p>16. Spēj sagatavot publikācijas un prezentēt tās. Spēj veikt pētījumus ar pievienoto vērtību, interpretēt un analizēt to rezultātus. Spēja lietot zināšanas un metodes, lai izskaidrotu ilgtspējīgas attīstības jautājumus un veiktu pierādījumos balstītus secinājumus.</p> <p>17. Spēj droši izmantot informācijas tehnoloģijas darbam, t.sk. komunikācijai atbilstošā jomā.</p> <p>18. Spēj sevi organizēt un, uzņemties atbildību, turpināt mācīties un sevi izglītēt profesionālajā jomā, kā arī attīstīt personiskās prasmes.</p> <p>19. Spēj sazināties, rakstīt, lasīt, strādāt un uztāties vienā vai vairākās svešvalodās, saprotot un lietojot profesionālo terminoloģiju un jēdzienus.</p> <p>20. Spēja izprast un analizēt tirgus tendences. Spēja identificēt tirgus situācijas izmaiņas. Spēja analizēt, kritiski izvērtēt un izvēlēties mērķa tirgu.</p> <p>21. Spēja analizēt patērētāju vajadzības, pieprasījumus, uzvedību un to ietekmējošos faktorus. Spēja prognozēt patērētāju reakciju uz dažādiem mārketinga stimuliem.</p> <p>22. Spēja formulēt mārketinga mērķus un veidot stratēģiju, izstrādāt mārketinga plānu.</p> <p>23. Spēja veicināt uzņēmuma attīstību, pozicionējot zīmolus un produktus jaunos tirgus segmentos. Spēja izstrādāt mārketinga plānu. Spēja analizēt un prognozēt pieprasījumu un piedāvājumu.</p> <p>24. Spēja plānot un kontrolēt mārketinga budžetu. Spēja nodrošināt mārketinga mērķu sasniegšanu.</p> <p>25. Spēja izstrādāt priekšlikumus zīmola radošā koncepta izveidei. Spēja izstrādāt īstermiņa un ilgtermiņa zīmola stratēģiju.</p> <p>26. Spēja izstrādāt priekšlikumus un piedalīties produkta veidošanas un attīstības procesā. Spēja koordinēt koncepta īstenošanas procesu. Spēja izstrādāt produkta vadības attīstības stratēģiju. Spēja sekot, lai uzņēmuma produkti atbilstu normatīvo dokumentu un standartu kvalitātes un drošības prasībām.</p> <p>27. Spēja izstrādāt zīmola un/vai produkta vadības aktivitāšu plānu. Spēja organizēt un kontrolēt zīmola un/vai produkta aktivitāšu plāna īstenošanu. Spēja organizēt un kontrolēt zīmola un/vai produkta aktivitāšu plāna īstenošanu. Spēja organizēt un kontrolēt zīmola un/vai produkta aktivitāšu plāna īstenošanu.</p> <p>28. Spēja noteikt uzņēmuma mārketinga komunikācijas mērķus atbilstoši tirgus situācijai un uzņēmuma iespējām.</p> <p>29. Spēja integrēt korporatīvā tēla un reputācijas veidošanas principus uzņēmuma mārketinga komunikācijā. Spēja plānot mārketinga komunikāciju atbilstoši tirgus situācijai un izvēlētai mērķauditorijai.</p> <p>30. Spēja organizēt un vadīt mārketinga komunikācijas plāna īstenošanu un novērtēt tā efektivitāti. Spēja novērtēt mārketinga komunikācijas, tai skaitā digitālā mārketinga, sniegtās iespējas un aktivitāšu efektivitāti.</p>
--------------------------------	---

Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Diplomdarbs
---	-------------

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iepriekšējā izglītība - vidējā izglītība. Uzņemšana notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu valoda) rezultātiem, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personas ar īpašām vajadzībām. Personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, un personas ar īpašām vajadzībām tiek uzņemtas, pamatojoties uz vērtējumu vidējo izglītību apliecinošos dokumentos mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu). Vērtējumi tiek pielīdzināti centralizēto eksāmenu vērtējumiem</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds tirgzinībā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Tirgvedības (mārketinga) vadītājs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Biznesa augstskola Turība	RĪGA	GRAUDU IELA 68, ZEMGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1058

Nepilna laika klātie - 4 gadi, 3 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	3
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iepriekšējā izglītība - vidējā izglītība. Uzņemšana notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu valoda) rezultātiem, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personas ar īpašām vajadzībām. Personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, un personas ar īpašām vajadzībām tiek uzņemtas, pamatojoties uz vērtējumu vidējo izglītību apliecinošos dokumentos mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu). Vērtējumi tiek pielīdzināti centralizēto eksāmenu vērtējumiem.</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds tirgzinībā</i>

iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Tirgvedības (mārketinga) vadītājs</i>
--	--

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Biznesa augstskola Turība	RĪGA	GRAUDU IELA 68, ZEMGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1058

Nepilna laika neklātiene - 4 gadi, 3 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	3
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Iepriekšējā izglītība - vidējā izglītība. Uzņemšana notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu valoda) rezultātiem, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personas ar īpašām vajadzībām. Personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, un personas ar īpašām vajadzībām tiek uzņemtas, pamatojoties uz vērtējumu vidējo izglītību apliecinošos dokumentos mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu). Vērtējumi tiek pielīdzināti centralizēto eksāmenu vērtējumiem.</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds tirgzinībā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Tirgvedības (mārketinga) vadītājs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Biznesa augstskola Turība	RĪGA	GRAUDU IELA 68, ZEMGALES PRIEKŠPILSĒTA, RĪGA, LV-1058

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Studiju programmas nosaukums	Profesionālā bakalaura studiju programma „Mārketinga un tirdzniecības vadība”.	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Professional Bachelor study programme „Marketing and Sales Management	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	42324	
Studiju programmas veids un līmenis	Profesionālā bakalaura studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	6	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā	Tirdzniecības (mārketinga) vadītājā kods 1221	
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	160 KP (240 ECTS)	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
Pilna laika klātiešana	Četri gadi	Latviešu
Nepilna laika klātiešana	Četri gadi un trīs mēneši	Latviešu
Nepilna laika neklātiešana	Četri gadi un trīs mēneši	Latviešu
Īstenošanas vieta	Biznesa augstskola Turība, Graudu iela 68, Rīga, LV-1058;	
Studiju programmas direktore	Iveta Liniņa , Dr.oec , 67618746, iveta.linina@turiba.lv	
Uzņemšanas prasības	Iepriekšējā izglītība - vidējā izglītība. Uzņemšana notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu valoda) rezultātiem, izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personas ar īpašām vajadzībām. Personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, un personas ar īpašām vajadzībām tiek uzņemtas, pamatojoties uz vērtējumu vidējo izglītību apliecinājošos dokumentos mācību priekšmetos: Latviešu valoda un Svešvaloda (angļu, vācu, franču vai krievu). Vērtējumi tiek pielīdzināti centralizēto eksāmenu vērtējumiem	
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Profesionālais bakalaura grāds tirdzniecībā; Tirdzniecības (mārketinga) vadītājā profesionālā kvalifikācija	
Studiju programmas mērķis	Nodrošināt tautsaimniecības, kultūras, valsts aizsardzības un drošības, kā arī sociālajām vajadzībām atbilstošas, tirdzniecību teorētiskajos pamatos balstītas, tirdzniecības (mārketinga) vadītāja profesiju standartam atbilstošas un praksē piemērojamas profesionālās studijas.[1]; dot iespēju iegūt zināšanas un attīstīt prasmes, kādas nepieciešamas tirdzniecības (Mārketinga) vadītājam, lai veicinātu uzņēmumu attīstību, sekmētu to konkurētspēju aktīvajā biznesa vidē Latvijas un starptautiskajā tirgū.	

1. Nodrošināt kvalitatīvu ES konkurētspējīgu izglītību, piedalīties un veikt profesionālus pētījumus ekonomikā un tirdzniecībā.
2. Veicināt pētniecības īpatsvaru studijās.
3. Radīt iespēju studējošiem iegūt kvalifikāciju ciešā saistībā ar viņu nākotnes profesiju.
4. Rosināt studējošo intereses veidošanos par sabiedrībā notiekošiem procesiem.
5. Nodrošināt profesijas standartam atbilstošu profesionālo studiju kursu īpatsvaru mācību procesā.
6. Veicināt studējošo analītiskās spējas, attīstīt iemaņas profesionālo problēmu izvirzīšanā un ar to saistīto uzdevumu risināšanā, projektu izstrādāšanā.
7. Sagatavot augsti profesionālus tirgvedības (mārketinga) vadītājus.
8. Efektīvi izmantot augstskolas telpas, studiju bāzi un akadēmisko personālu studiju kvalitātes paaugstināšanā.
9. Paaugstināt dažāda līmeņa mārketinga un pārdošanas speciālistu kvalifikāciju.
10. Veicināt privātās augstākās izglītības kvalitātes celšanu.[\[2\]](#)

1. Spēja analizēt vidi, kura ietekmē organizācijas darbību. Spēj izprast un analizēt valsts ekonomisko politiku un starptautiskās tendences. Spēj identificēt ekonomikas vide un tirgus situācijas izmaiņas.
2. Spēja kritiski vērtēt gan iekšējās, gan ārējās vides faktorus un to ietekmi uz organizācijas darbību. Spēja izskaidrot vides izmaiņu radītās sekas. Spēja izvērtēt organizācijas attīstības iespējas vietējā un starptautiskā mērogā.
3. Spēja novērtēt tirgus attīstības tendences. Spēja novērtēt konkurences situāciju un organizācijas konkurētspēju.
4. Spēja izstrādāt priekšlikumus un piedalīties organizācijas mērķu un stratēģijas izstrādē.
5. Spēja formulēt struktūrvienības stratēģiskos, taktiskos un operatīvos mērķus, saskaņojot tos ar organizācijas mērķiem. Spēja noteikt struktūrvienības darbības virzienus un aktivitātes, atbilstoši organizācijas stratēģijai un politikai. Spēja izvērtēt organizācijas attīstības iespējas un riskus, atbilstoši organizācijas darbības stratēģijai.
6. Spēja vadīt savas funkcionālās atbildības sfēras saimniecisko darbību, nodrošinot resursu, tai skaitā finanšu, racionālu izmantošanu noteikto uzdevumu veikšanai.
7. Spēja plānot un nodrošināt struktūrvienības finansiāli saimniecisko darbību. Spēja piedalīties nepieciešamo investīciju apzināšanā un plānošanā. Spēja sagatavot priekšlikumus organizācijas kopējās politikas veidošanai.
8. Spēja piedalīties organizācijas kvalitātes sistēmas pilnveidošanā un uzturēšanā.
9. Spēja analizēt un novērtēt dažādus procesus un to efektivitāti. Spēja organizēt un kontrolēt dokumentu izstrādi un noformēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
10. Spēja atbalstīt organizācijas personāla vadības politikas īstenošanu. Spēja nodrošināt struktūrvienības efektīvu vadīšanu, plānojot, organizējot un koordinējot padotā personāla darbību noteikto uzdevumu precīzai, savlaicīgai un kvalitatīvai izpildei. Spēja sadarboties un motivēt darbiniekus, kontrolēt sev pakļautā personāla pienākumu izpildi. Spēja objektīvi novērtēt padotā personāla darbību un tās rezultātus.
11. Spēja izstrādāt un vadīt projektus savas darbības jomas ietvaros.
12. Spēja efektīvi sadarboties komandā, pildot profesionālos darba uzdevumus. Spēja ievērot ar jomu saistošo normatīvo aktu prasības. Spēja ievērot darba tiesiskās attiecības. Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot darba aizsardzības prasības.
13. Spēj veikt darba uzdevumus, ievērojot civiltās aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.
14. Spēja demonstrēt personīgās, sociālās un pilsoniskās, starp personu un starp kultūru prasmes, kas nodrošina aktīvu un efektīvu dalību profesionālajā darbībā un sociālā dialoga veidošanā sabiedrībā.
15. Spēj ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus un vispārpieņemtās uzvedības normas.
16. Spēj sagatavot publikācijas un prezentēt tās. Spēj veikt pētījumus ar pievienoto vērtību, interpretēt un analizēt to rezultātus. Spēja lietot zināšanas un metodes, lai izskaidrotu ilgtspējīgas attīstības jautājumus un veiktu pierādījumus balstītus secinājumus.
17. Spēj droši izmantot informācijas tehnoloģijas darbam, t.sk. komunikācijai atbilstošā jomā.
18. Spēj sevi organizēt un, uzņemties atbildību, turpināt mācīties un sevi izglītēt profesionālajā jomā, kā arī attīstīt personiskās prasmes.
19. Spēj sazināties, rakstīt, lasīt, strādāt un uzstāties vienā vai vairākās svešvalodās, saprotot un lietojot profesionālo terminoloģiju un jēdzienus.
20. Spēja izprast un analizēt tirgus tendences. Spēja identificēt tirgus situācijas izmaiņas. Spēja analizēt, kritiski izvērtēt un izvēlēties mērķa tirgu.
21. Spēja analizēt patērētāju vajadzības, pieprasījumus, uzvedību un to ietekmējošos faktorus. Spēja prognozēt patērētāju reakciju uz dažādiem mārketinga stimuliem.
22. Spēja formulēt mārketinga mērķus un veidot stratēģiju, izstrādāt mārketinga plānu.
23. Spēja veicināt uzņēmuma attīstību, pozicionējot zīmolus un produktus jaunus tirgus segmentos. Spēja izstrādāt mārketinga plānu. Spēja analizēt un prognozēt pieprasījumu un piedāvājumu.
24. Spēja plānot un kontrolēt mārketinga budžetu. Spēja nodrošināt mārketinga mērķu sasniegšanu.
25. Spēja izstrādāt priekšlikumus zīmola radošā koncepta izveidei. Spēja izstrādāt īstermiņa un ilgtermiņa zīmola stratēģiju.
26. Spēja izstrādāt priekšlikumus un piedalīties produkta veidošanas attīstības procesā. Spēja koordinēt koncepta īstenošanas procesu. Spēja izstrādāt produkta vadības attīstības stratēģiju. Spēja sekot, lai uzņēmuma produkti atbilstu normatīvo dokumentu un standartu kvalitātes un drošības prasībām.
27. Spēja izstrādāt zīmola un/vai produkta vadības aktivitāšu plānu. Spēja organizēt un kontrolēt zīmola un/vai produkta aktivitāšu plāna īstenošanu. Spēja organizēt un kontrolēt zīmola un/vai produkta aktivitāšu plāna īstenošanu. Spēja organizēt un kontrolēt zīmola un/vai produkta aktivitāšu plāna īstenošanu.
28. Spēja noteikt uzņēmuma mārketinga komunikācijas mērķus atbilstoši tirgus situācijai un uzņēmuma iespējām.
29. Spēja integrēt korporatīvā tēla un reputācijas veidošanas principus uzņēmuma mārketinga komunikācijā. Spēja plānot mārketinga komunikāciju atbilstoši tirgus situācijai un izvēlētai mērķauditorijai.
30. Spēja organizēt un vadīt mārketinga komunikācijas plāna īstenošanu un novērtēt tā efektivitāti. Spēja novērtēt mārketinga komunikācijas, tai skaitā digitālā mārketinga, sniegtās iespējas un aktivitāšu efektivitāti.

- [1] gada 26. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" <https://likumi.lv/doc.php?id=268761>

[2] Akadēmiskās informācijas centrs. Augstākās izglītības pakāpe (LKI 5.-8. līmenis). Pieejams: <https://www.latvijaskvalifikācijas.lv/izglitibas-sistema/>

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Studējošu kopējais skaits pārskata periodā ir bijis vidēji 157 studējošie ik gadu, ir interese gan par klātienes, gan neklātienes studiju iespējām.. Ik gadu darba tirgum pievienojas jauni speciālistu vidēji 23 speciālistu. Lai gan ir studējošie, kas ir tikuši eksmatrikulēti, iemesli visbiežāk ir personiska rakstura.

Statistikas dati par studējošajiem pārskata periodā pievienoti 1. pielikumā.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Profesionālā bakalaura studiju programma „Mārketinga un tirdzniecības vadība”. (turpmāk TV) realizācija beidzas ar profesionālās bakalaura grāda tirgzinības un piektā profesionālā kvalifikācijas līmeņa un profesionālās kvalifikācijas *Tirgvedības (mārketinga) vadītājā* piešķiršanu.

Programmas mērķis, uzdevumi un sasniegtie rezultāti ir noteikti saskaņā ar iegūstamo profesionālo kvalifikāciju – *Tirgvedības (mārketinga) vadītājs*.

Profesionālās bakalaura studiju programmas mērķis ir nodrošināt tautsaimniecības, kultūras, valsts aizsardzības un drošības, kā arī sociālajām vajadzībām atbilstošas, tirgzinību teorētiskajos pamatos balstītas, tirgvedības (mārketinga) vadītāja profesiju standartam atbilstošas un praksē piemērojamas profesionālās studijas.; dot iespēju iegūt zināšanas un attīstīt prasmes, kādas nepieciešamas tirgvedības (Mārketinga) vadītājam, lai veicinātu uzņēmumu attīstību, sekmētu to konkurētspēju aktīvajā biznesa vidē Latvijas un starptautiskajā tirgū.

Programmas uzdevumi ir sagatavot studentus darbībai noteiktā profesijā un atbilstoši izvirzītajam mērķim, tie ir :

1)Nodrošināt kvalitatīvu ES konkurētspējīgu izglītību, piedalīties un veikt profesionālus pētījumus ekonomikā un tirdzniecībā.

2)Veicināt pētniecības īpatsvaru studijās.

- 3)Radīt iespēju studējošiem iegūt kvalifikāciju ciešā saistībā ar viņu nākotnes profesiju.
- 4)Rosināt studējošo intereses veidošanos par sabiedrībā notiekošiem procesiem.
- 5)Nodrošināt profesijas standartam atbilstošu profesionālo studiju kursu īpatsvaru mācību procesā.
- 6)Veicināt studējošo analītiskās spējas, attīstīt iemaņas profesionālo problēmu izvirzīšanā un ar to saistīto uzdevumu risināšanā, projektu izstrādāšanā.
- 7)Sagatavot augsti profesionālus tirgvedības (mārketinga) vadītājus.
- 8)Efektīvi izmantot augstskolas telpas, studiju bāzi un akadēmisko personālu studiju kvalitātes paaugstināšanā.
- 9)Paaugstināt dažāda līmeņa mārketinga un pārdošanas speciālistu kvalifikāciju.
- 10)Veicināt privātās augstākās izglītības kvalitātes celšanu

Programmas paredzētie studiju rezultāti atbilst izvirzītajam mērķim un ļaus uzrādīt pamata un specializētas zināšanas tirgzinībās un izmantot tās profesionālas, mākslinieciskas, inovatīvas vai pētnieciskas darbības veikšanai; spējot izmantot zinātnisku pieeju tirgvedības problēmu risināšanai, uzņemties atbildību un iniciatīvu; pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos apstākļos

Programma ir veidota, lai veidotu studentos tirgvedības (mārketinga) vadītājā darbam atbilstošās kompetences, kuras tiek iegūtas uz studējošā attīstību bāzētā studiju procesā ar iespējām apvienot studijas ar darbu. Lai attīstītu prasmes tirgvedības (mārketinga) vadītājā profesionālai darbībai, programmā tiek ietverti studiju kursi, kas veido vispārējas un caurviju prasmes, īpašu uzmanību veltot zināšanām, kas veido profesionālās prasmes un kompetences.

No studējošā imatrikulācijas brīža, līdz eksmatrikulācijai, students atbilstoši izvirzītajam programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, iegūst prasmes un kompetences, kas atbilstošas iegūstamajai tirgvedības (mārketinga) vadītājā kvalifikācijai - un profesionālajam bakalauram.

Izvirzītās uzņemšanas prasības - vidējā izglītība, ir atbilstoša izvirzītajam programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, lai studējošais varētu sākt studiju procesu un iegūtu sev vēlamo izglītību.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Studiju programma " Mārketinga un tirdzniecības vadība" atbilst darba tirgus vajadzībām , programmā iekļaujot studiju kursus, kas nepieciešami profesionālo prasmju attīstībai un pilnveidošanai. Studiju kursu saturs ir veidots tā, lai sniegtu studējošajiem nepieciešamās zināšanas par tirgvedību un vispārējiem studiju kursiem, palīdzot apgūt prasmes un sasniegt kompetenci, kas nepieciešami tirgvedības (mārketinga) vadītāja profesijas apguvē un, lai studējošais būtu konkurētspējīgs darba tirgū. Programmā ietvertie studiju kursi tiek aktualizēti, iekļaujot tajā aktualitātes nozarē, papildinot gan ar jaunām teorētiskām nostādnēm, gan ar tirgvedības un tirdzniecības jomu aktualitātēm, kā arī ņemot vērā izmaiņas normatīvajā regulējumā.

Programma periodiski tiek pārskatīta iesaistot studentus un citas ieinteresētās puses.

Aktualizācijas priekšlikumus izvirza studiju kursu docētāji, programmu direktors, tiek vērtēti darba devēju ieteikumi.

Aktualizācija tiek izvērtēta katedras sēdēs un UVF metodiskajos semināros, UVF domē, kur tiekas gan akadēmiskais personāls , gan darba devēju un jomas pārstāvji, gan studējošo pārstāvji.

2.2. Studiju cursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Katra studiju kursa mērķis un uzdevumi, tiek izvirzīti sasaistē ar visas programmas izvirzīto mērķi (dot iespēju iegūt zināšanas un attīstīt prasmes, kādas nepieciešamas tirgvedības (Mārketinga) vadītājam, lai veicinātu uzņēmumu attīstību, sekmētu to konkurētspēju aktīvajā biznesa vidē Latvijas un starptautiskajā tirgū), uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, sniedzot studējošajiem zināšanas, prasmes un kompetences, lai profesionāli varētu strādāt savas kompetences ietvaros, atbilstoši darba pienākumos noteiktajam.

Ikvienu studiju kursa mērķis ir dot atbilstošu pienesumu, lai tiktu sasniegts studiju programmas mērķis. Gan obligāto, gan izvēles studiju kursu mērķi ir pakārtoti programmas mērķim - sagatavot studējošo darbam tirgvedības (mārketinga) vadītāja profesijā - veidojot zināšanas, prasmes un kompetences. Varam secināt, ka studiju kursu plānotie rezultāti atbilst studiju programmas plānotajiem rezultātiem un ļauj attīstīt tirgvedības (mārketinga) vadītājam profesijas standartā definētās kompetences un veidot zināšanu bāzi. To apliecina arī salīdzinājums, kas ietverts 4. un 5. pielikumos.

Studiju cursos tiek iekļauta aktuālākā informācija nozarē. Studiju cursos iekļautā informācija nepārklājas, bet viena otru papildina visu studiju periodu.

Studiju cursos tiek ietverta informācija, kas veicina vispārējās, profesionālās un caurviju prasmes studējošiem no imatrikulācijas brīža līdz eksmatrikulācijai, atbilstoši izvirzītajam programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Ļauj iegūt prasmes un kompetences, kas atbilstošas iegūstamajai kvalifikācijai - tirgvedības (mārketinga) vadītājs.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju cursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā

vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju kursu ietvaros tiek pievērsta uzmanība dažādo darba spēju attīstībai, kuru sekmē tādu metožu, kā lekcijas, demonstrējumu, pāru darbu, diskusiju, uzdevumu risināšanu, paškontroles jautājumu un patstāvīgu studiju projektu un iniciatīvu pielietošana. Tādējādi veicinot spēju aktīvi iesaistīties darba procesā, ne tikai individuāli, bet arī grupu darbos, kas balstās uz praktisku zināšanu iegūvi, ņemot vērā teorētisko bāzi, kas iegūta lekciju laikā un no uzskates, datubāžu materiāliem. Lekcijas, kā mācību metodi pielieto proporcionāli vairāk tādos priekšmetos, kuros ir iespēja sniegt vairāk teorētisku zināšanu un nav nepieciešamas grupu darbs vai diskusijas. Semināri, kā mācību metode, tiek izmantota mācību priekšmetos, kuros studējošajam ir lielāka iespēja veikt patstāvīgus pētījumus. Semināru laikā ir iespēja prezentēt savu viedokli, kā arī to aizstāvēt. Grupu darbs, tiek pielietots tādos priekšmetos, kuros ir nepieciešams komandu darbs, lai izprastu teorijas būtību. Uzdevumu risināšanas metode, ļauj attīstīt praktiskās iemaņas, kā piemēru var minēt uzņēmuma darbības finanšu analīzes veikšanu, nodokļu aprēķinus.

Katrā studiju kursā docētājs izvēlas vispiemērotāko mācību metodi, kas vislabāk veicina studiju kursa un visas kopējās studiju programmas rezultātu sasniegšanu. Viena studiju kursa ietvaros vari tikt izmantotas visas mācību metodes.

Atbilstoši studentcentrētas izglītības pamatprincipiem, tiek skaidri definētas studiju kursu apgūšanai nepieciešamās prasības, to rezultāti, kas veido gala vērtējumu, procentuālais sadalījums, kā arī docētāji regulāri novērtē un uzlabo studiju kursa pasniegšanas metodes, veicina studējošo patstāvību, vienlaicīgi nodrošinot pasniedzēju vadību un atbalstu.

Pasniedzēji darba procesā ievēro studentcentrētās mācīšanas un mācīšanās ieviešanu ņemot vērā un respektējot studentu kontingentu un viņu vajadzību daudzveidību, veidojot piemērotus mācīšanās ceļus, sniedzot iespējas darbus un uzdevumus veidot attiecīgi saviem ieskatiem izmantojot iegūtās zināšanas, izmanto dažādus programmu īstenošanas veidus, kas ir atbilstoši studējošo iespējām. Papildus atbilstoši apstākļiem izmanto daudzveidīgas pedagoģiskās metode, kas aizgūtas no semināriem un aktīvās izglītības veidojot zinātniskos darbus un piedaloties zinātniskajās konferencēs. Pasniedzēji veicina studējošā tieksmi uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošināt mācībspēka vadību un atbalstu, kā arī veicina abpusēju cieņu studējošā un mācībspēka attiecībā.

Jautājumu nepieciešamības gadījumā BAT pastāv atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai (aprakstīta Studiju nolikumā). Ņemot vērā vērtēšanas nozīmīgumu studentu virzīšanās uz priekšu studijās un nākotnes karjerā, kvalitātes nodrošināšanas procedūras studentu vērtēšanai ņem vērā sekojošo:

Vērtētāji pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā;

- Vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti;
- Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus. Studenti saņem atgriezenisko saiti, kura, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar mācīšanās procesu;
- Ja vien ir iespējams, vērtēšanu veic vairāk nekā viens eksaminētājs;

- Vērtēšanas noteikumi ņem vērā dažādus studentu atvieglojošus apstākļus
- Vērtēšana ir konsekventa, taisnīga piemērota visiem studentiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām;
- Darbojas procedūra studentu apelāciju izskatīšanai.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Lai sasniegtu studiju programmā plānotos rezultātus un veicinātu studentiem apgūt prasmes un veidot kompetenci, kas nepieciešami tirgvedības (mārketinga) vadītāja profesijā, programmas saturā tiek paredzēta prakse 26 KP apjomā, ko veido Prakse 1, Prakse 2, Prakse 3 un Pirmsdiplomdarba prakse.

Prakses uzdevums ir nostiprināt teorētiskās un praktiskās zināšanas mārketinga un pārdošanas darba organizēšanā, personāla, finanšu un kvalitātes vadības organizēšanā uzņēmumā.

Prakse ļauj attīstīt prasmes novērtēt uzņēmuma darbības rezultātus, novērtēt uzņēmuma darbību pārdošanas darba organizācijas jomā, novērtēt mārketinga darbību un to ietekmējošos faktorus, veikt mārketinga auditu, novērtēt uzņēmuma personāla, finanšu un kvalitātes vadības procesus un tos ietekmējošos faktorus, patstāvīgi analizēt informāciju un organizēt tirgvedības procesu (prakses vietā), apgūt jaunas zināšanas par tirgvedības procesu vadīšanas funkcijām uzņēmumā.

Prakse ļauj attīstīt kompetences: izvērtēt uzņēmuma saimniecisko darbību kopumā un tirgus pētījumu organizēšanu uzņēmumā, noteikt uzņēmuma klientus mērķatirgu; izvērtēt konkurenci, uzņēmuma darbību pārdošanas darba organizācijas jomā, uzņēmuma darbību mārketinga vadīšanas jomā, mārketinga stratēģiju, plānošanu; preču/pakalpojumu sortimentu, cenu politiku, vietu vai preču sadales kanāliem, preču virzīšanas aktivitātēm, zīmola atpazīstamību, izvērtēt uzņēmuma finanšu situāciju, uzņēmuma personāla vadību, uzņēmuma kvalitātes vadības procesus, , izstrādāt pamatotus ieteikumus par pārdošanas un mārketinga procesu organizēšanu uzņēmumā un uzņēmuma darbības pilnveidi. Kas atbilst programmas mērķim un uzdevumiem, un ļauj veidot kompetences, kas nepieciešamas tirgvedības (mārketinga) vadītāja profesijā.

Studējošais, izejot praksi, padziļināti apgūst un nostiprina studiju kursos iegūtās teorētiskās zināšanas. Ar praktiskā darba palīdzību tiek sistematizētas, nostiprinātas un paplašinātas arī teorētiskās zināšanas. Students spēs uz pieņemt lēmumus, kas balstīti uz zināšanām. Students būs radošs un inovatīvs, spēs definēt problēmas un piedāvāt konkrētu darbības modeli to atrisināšanai.

Augstskola savu kompetenču ietvaros atbalsta studējošo studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai, nozīmējot individuālu prakses vadītāju no augstskolas puses, kas sniedz studentam atbalstu prakses uzdevumu veikšanā.

Studentiem iespēja veikt praksi pašizvēlētajā prakses vietā, taču skola arī ir noslēgusi sadarbības līgumus ar uzņēmumiem par prakses nodrošināšanu. Studenti var vērsties pie programmas direktores, kas aktīvi darbojas Tirgotāju asociācijā, Tiešā mārketinga asociācijā un uztur sadarbību ar darba devējiem, kā arī UVF, kas uztur sadarbību ar darba devējiem un darba devēju organizācijām.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Noslēguma darbu studējošie izstrādā aktuālās, praksē nozīmīgās jomās un tēmās. Izvērtējot pārkast periodā studējošo studentu noslēguma darba tēmas, jāsecina, ka tās ir aktuālas un atbilstošas mārketinga (tirgvedības) aktualitātēm un problemātikai. Noslēguma tēmas izvēlētas, lai risinātu kādu mārketinga vai tirdzniecības organizēšanas problēmu uzņēmumā vai organizācijā, kā biežāk analizētie jautājumi ir: mārketinga komunikācijas pilnveidošana, komunikācija digitālajā vidē, mārketinga stratēģijas izstrāde, saimnieciskās darbības analīze un attīstības iespējas, konkurētspējas paaugstināšana, personāla vadības pilnveidošanas iespējas, klientu attiecību vadība, lojalitāte, sortimenta pilnveide un jauna produkta virzīšana tirgū,. (pielikumā pievienojam TV programmā izstrādātos labākos diplomdarbu (vērtējums no 7) tēmas par pēdējiem trim gadiem.

Analizējot noslēguma darba vērtējumus, tie pārskata periodā ir virs septiņi, bet divos studiju gados pat virs astoņi..

Valsts pārbaudījuma vidējie vērtējumi

Studiju programma	2013./2014.st.g	2014./2015.st. g.	2015./2016.st.g.	2016./2017.st.g.	2017./2018.st.g.	2018./2019.st.g.
TV	7,86	7,63	7,13	7,87	8,56	8,50

Noslēguma darbu pētījumi studentiem dod iespēju iegūtos datus integrēt darba tirgū, kas ir arī viens no galvenajiem virsmērķiem, plānojot darba tēmu, pētāmos objektus un pētāmo organizāciju, par ko plānošanas procesā atbalstu sniedz arī darbu vadītāji.

Pielikumā pievienoti:

- noslēguma darbu tēmu saraksts (2.pielikums)
  - tabulu par studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam (3.pielikums)
  - tabulu par Studiju programmā "Mārketinga un tirdzniecība" iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (4.pielikums);
  - studiju kursu kartējumu studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai (5. pielikums);
  - studiju programmas plānu (6. pielikumā);
  - studiju programmas studiju kursu aprakstus (7.pielikums).

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Lai pilnveidotu studiju procesu un vidi, un novērtētu studiju saturu, BAT regulāri tiek veiktas studējošo aptaujas, ik pēc diviem gadiem absolventu aptaujas, bet UVF apkopo darba devēju

atsauksmes par realizēto programmu studentu zināšanās un prasmēm un piemērotību darba tirgus prasībām.

Vērtējot studējošo aptaujas rezultātus, ir redzams novērtējuma uzlabošanās tādos būtiskos jautājumos, kā studiju procesa organizācija, informācijas pieejamība, docētāju darbs. Studiju gada plānojums un nodarbību gada plānojums ir saņēmis vērtējumu virs 4 (ballēm 5 ballu sistēmā), kas norāda uz to, ka ar šo procesu studenti ir apmierināti. Novērtējot Studiju informācijas darbu (SIC), apkalpošanas kvalitāte novērtēta uz 4,46 ballēm, informācijas pietiekamība novērtēta ar 4,52 un atļauju-norīkojumu pieteikšana un apaksa – 4,53 ballēm. Programmas docētāju darbs novērtējumu ir robežās no 4,55 līdz 4,69 (iepriekšējā studiju gados 4,5 līdz 4,67), apliecinot to profesionalitāti vadāmajos studijuursos un prasme strādāt ar auditoriju. Visaugstāko vērtējumu ir saņēmuši kritēriji „Sagatavošanās”, „Docētāju izklāsts” „Vērtēšana objektivitāte”, kas apliecina docētāju augsta līmeņa prasmes studiju kursu vadīšanā. Kā arī vērtējot studiju kursus, studējoši piešķirusi vērtējumu robežās no 4,24 līdz 4,48. Visaugstāk ar 4,48 ballēm tiek kursu atbilstība aprakstam un studiju materiālais nodrošinājums, literatūra.. Kas liecina, ka docētāju izstrādātas un katedras sēdē apstiprinātās programmas tiek sekmīgi īstenotas mācību procesā

Arī materiāli tehniskais novērtējums ir samērā augsts - virs 4 ballēm. Zemāk ir novērtēts bezmaksas bezvadu interneta pieejamība un datori, studenti ir novērtējuši. Tika veikta uzlabojumu materiāli tehniskajai bāzei, papildināts mācību literatūras klāsts tika

Studējošo aptaujas rezultāti tiek ik periodu izvērtēti, un ņemot vērā vērtējumu strādāts pie nepieciešamajiem uzlabojumiem.

2017.gadā veiktajā absolventu aptaujā piedalījās 522 absolventi, 211 UVF. Absolventi apliecina, ka, ka profesija darba tirgū ir pieprasīta, jo 84% no respondentiem studiju laikā jau strādāja. Kā liecina aptauja 35% (36% nevelējas atbildēt) respondentu augstskolas absolvēšana ir paaugstinājusi ienākumus. Pēc atbildēm uz jautājumu – Kā augstskolas absolvēšana ietekmējusi profesionālo karjeru? – 46% respondentu apliecina, ka ir pilnveidojuši savu profesionālo kompetenci sava amata ietvaros. Ir jāatdzīst, ka 19% atbild, ka augstskolas absolvēšana profesionālo karjeru nav ietekmējusi, iespējams tādēļ, ka jau studiju laikā ir strādājuši profesionālā. To pierāda atbildes uz jautājumu – Vai Jūs strādājat ar izglītību saistītā specialitātē? – kur 65% atbildējuši apstiprinoši. Analizējot atbildi par pašreizējā amata līmeņa kategoriju 34% respondentu atzīmējuši, ka ir speciālisti, izpildītāji. 60 % respondentu norāda, ka strādā par dažāda līmeņa vadītājiem. Darba devēju atsauksmēs par programmā studējošo profesionalitāti – Zināšanas mārketinga/ pārdošanas organizēšanas jomā” 5 ballu sistēmā vidējais vērtējums 4,7, arī praktiskās iemaņas tiek labi novērtētas kritērijs „Profesionālās ētikas ievērošana” ir saņēmis visaugstāko novērtējumu vidēji 4,9, „Datorprogrammu izmantošana darbā” „Veicamā darba patstāvīga plānošana” , kritēriju vidējais vērtējums programmā studējošajiem ir 4,5. Jāpiezīmē, ka kritērijus „Profesionālā viedokļa argumentēšana” un „ Profesionālo problēmsituāciju risināšana” darba devēju vērtējumā tika atzīmēta ar vidējo vērtību 4,3 tas nozīmē ka studiju procesā šīs problēmas ir jāaktualizē un jāattīsta studentos minētās prasmes. Studējošie tiek vērtēti , kā apzinīgi un ieinteresēti un saņem no darba devējiem par veikumu prakses laikā vidēji 9,6, balles no 10.

Kopsummā no studējošo, absolventu un darba devēju puses tiek sniegts labs novērtējums augstskolas organizētajam studiju procesam un kompetenču attīstīšanai.

Aptauju apkopotā informācija tiek izmantota studiju satura un kvalitātes pilnveidē. Tiešs piemērs ir studiju kursa un tā materiālu attīstīšana, balstoties uz progresējošiem darba kvalifikācijas standartiem. Papildus tiek aktīvi piesaistīts darbs ar elektroniskajām datubāzēm, tādējādi sagatavojot studentus dažādo kursu ietvaros pamatot un argumentēt pētniecisko un praktisko

darbu rezultātu, balstoties uz akadēmiski precīziem un korektiem avotiem. Turklāt, balstoties uz studentu atziņām, kursu un studiju ietvaros tiek arī pielāgota pieeja mācību pasniegšanai, pievēršot uzmanību lielākai studentu-docētāju sadarbībai.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Katru studiju gadu UVF saņem informāciju no Starptautiskās sadarbības nodaļas par studējošo un docētāju iespējām izmantot Erasmus + mobilitātes programmas piedāvājumu atbilstošajam studiju gadam.

Programmas studentu mobilitāte vērtējama, kā neliela, turklāt norisinās tikai izejošā mobilitāte, bet studenti izmanto iespēju dotie Erasmus+ studijās uz Nīderlandi, Austriju, Spāniju, Somiju, Horvātiju, Vāciju, Kipru, Franciju. Bet viena studente pat ir ieguvusi dubulto diplomu Somijas partneraugstskolā.

Izejošā studentu mobilitāte

LRI kods	Studiju programmas nosaukums	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
42342	Profesionālā bakalaura studiju programma „Mārketinga un tirdzniecības vadība”						
Erasmus+ studijās		1	3	2	3	2	0
Erasmus+ praksē		0	0	0	0	1	0
Citās mobilitātes programmās		0	0	0	1	0	0

Kā galvenos iemeslus nelielai mobilitātei, ir jāmin: studiju programma tiek realizēta tikai latviešu valodā, kas ierobežo ienākošo mobilitāti.

Mobilitāte un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišana notiek saskaņā ar Erasmus+ mobilitātes programmas nolikumu[1]. Ir atrunāta kārtība, ka pirms došanās mobilitātē students saskaņo ar partneraugstskolu un fakultāti apgūstamos studiju kursus (ņemot vērā programmā realizējamajiem studiju kursiem), izveido studiju vienošanos. Pēc mobilitātes beigām students iesniedz partneraugstskolas izsniegto sekmju izraksts par apgūtajiem studiju kursiem, sekmīgi apgūtie studiju kursi, pilnā apmērā, tiek pārskaitīti ar vērtējumu “ieskaitīts” uz dekāna rīkojuma pamata.

[1] Erasmus+ mobilitātes programmas nolikums (APSTIPRINĀTS Biznesa augstskola Turība

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Esošā mācību materiāli tehniskā bāze ļauj pilnībā nodrošināt studiju virzienu studiju programmā iekļauto studiju kursu apguvi, balstoties uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju. Lekcijas notiek konferenču zālēs, auditorijās, datorklasēs, studentiem ir pieejama moderna bibliotēka ar plašu lasītavu. Auditorijās atrodas kvalitatīvas vizuālās iekārtas – baltās tāfeles, ekrāni, multimediju projektori, audio un video aparatūra. Studentiem pieejamas datorizētas darba vietas. Stacionāri uzstādīti stacionārie un pārnēsājamie multimediju projektori. Par kārtību auditorijās un koplietošanas telpās rūpējas augstskolas apkalpošanas dienests, kura darbinieki regulāri veic telpu uzkopšanu un vēdināšanu.

BAT katru gadu proporcionāli studentu skaita pieaugumam iegulda līdzekļus bibliotēkas tehnoloģiju attīstībā, datu bāzu iegādē un fonda komplektēšanā ar jaunāko literatūru. Nepieciešamās literatūras saraksts katru gadu tiek aktualizēts pēc akadēmiskā personāla un studentu vēlmēm.

Bibliotēkā pieejamo grāmatu par mārketingu, pārdošanas vadību, klientu piesaisti, komunikāciju, uzņēmējdarbību, finanšu vadību, kvalitātes un personāla vadību saraksts ir atbilstošs sekmīga studiju procesa nodrošināšanai gan latviešu, gan ārvalstu studentiem, jo grāmatas ir latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. Bibliotēka abonē vairāk par 100 nosaukumu periodiskos izdevumus drukātā veidā un vairākus tūkstošus nosaukumu periodiskos izdevumus elektroniskā formātā.

Virziena studentiem ir pieejamas Biznesa inkubatora telpas un resursi, datorklases ar „Microsoft Office” un SPSS programmu nodrošinājumu., „ Microsoft Office” un programmas pieejamas arī bibliotēkas lasītavā. Ir uzsāktas sarunas ar CSC Telecom par sadarbības iespēju CRM sistēmas uzstādīšanai un lietošanai programmas studentu vajadzībā.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Ik gadu kopš 2013. gada vērojams docētāju skaita pieaugums:

13/14.st. g. – klāt nākuši 8%

14/15.st. g. – klāt nākuši 0 %

15/16.st. g. – klāt nākuši 11%

16/17.st. g. – klāt nākuši 2%

17/18.st. g. – klāt nākuši 11 %

18/19.st. g. – klāt nākuši 9 %

Kas galveno kārt ir saistīts ar jaunu viesdocētāju, profesionāļu piesaisti.

Savukārt pamatdarbā ievēlēto docētāju skaits ir bijis stabils pārskata periodā, divi vēlētie docētāji ir pārtraukuši darba attiecības, bet to vietā ir ievēlēti divi jauni docētāji, no kuriem viens ir iepriekš ticis piesaistīts viesdocētāja statusā.

Balstoties uz ikgadējajiem novērtējumiem, kā arī atziņām no darba tirgus pārstāvjiem un studentiem, mācību kvalitāte ir uzlabojusies. Stabilitāte docētāju pamat stāva un jaunu profesionāļu piesaiste ir ļāvusi attīstīt atgriezenisko saiti docētāju un studējošo, starpā, balstoties uz piemērotu mācību pieeju studējošo vajadzībām, palielinot gan studiju kvalitāti, gan studējošo spēju piemērot zināšanas darba tirgus ietvaros.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. Studiju procesa īstenošanā piedalās BAT vēlēts akadēmiskais personāls (zinātņu doktori – profesori, asociētie profesori, un maģistri -lektori), kā arī pieaicinātie vieslektori no citām Latvijas augstskolām un profesionālās jomas.

Studiju programmu nodrošina 30 docētāji.

No programmas realizācijā iesaistītajiem docētājiem:

- 1) 13 docētāji augstskolā ir vēlētos amatos: 3 profesori, 3 asociētais profesors, 2 docenti, 5 lektori.
- 2) 17 viesdocētājs: , 2 viesprofesors, 12 vieslektori, 3 viesasistenti.

Docētāju kvalifikācija atbilst programmas īstenošanas nosacījumiem, docētāji ir ieguvuši atbilstošu izglītību komunikāciju zinātnēs, ekonomikā, uzņēmējdarbībā, tiesību zinātnēs u.c.. Viesdocētāji ir jomas profesionāļi, praktizējoši sabiedrisko attiecību, pārdošanas vadības speciālisti, projektu vadītāji un biznesa konsultanti, kas ikdienā ir cieši saistīti ar uzņēmējdarbību, marketinga un pārdošanas procesiem, aktīvi dalās ar savu pieredzi dažādos semināros, kas ļauj studējošiem sniegt praktiskus piemērus un jomas aktuālo informāciju un veicināt viņu praktisko iemaņu attīstību.

Vēlētie docētāji ir aktīvi profesionālo asociāciju dalībnieki, kas uztur saikni ar darba devējiem sniedzot konsultācijas un sadarbojoties realizēto pētījumu un projektu ietvaros.

Mācībspēku kvalifikācija veicina studiju rezultātu sasniegšanu un veidotu studentos tirgvedības (mārketinga) vadītāja darbam atbilstošās kompetences.

Labākai rezultātu sasniegšanai tiek veicinātā docētāju iesaiste studiju procesu organizēšanā.

Docētāju iesaistes veids:

- 1) Izstrādājot jaunus studiju kursu aprakstus, kuri ik gadu lielā mērā ir kvalitatīvi labāki par iepriekšējiem.
- 2) Notiek katedras metodiskie semināri par studiju procesa pilnveidi katrā studiju kursā (ieskaitot kursa aprakstu veidošanu);
- 3) Docētāji, kuri ir domes sastāvā, kā arī darba devēji, kas ir domes sastāvā, apspriežot un akceptējot studiju rezultātus valsts pārbaudījumos, analizē plānotos rezultātus kontekstā ar studējošo sasniegtajiem rezultātiem studijuursos;
- 4) UVF plāno pastiprināt mācībspēku iesaisti, veicot šādus pasākumus:
  1. a) turpināt organizēt publiskās lekcijas un seminārus, it īpaši reģionos;
  2. b) izstrādāt metodisko norādījumus studiju kvalitātes uzlabošanai, kuros ietvert praktiski lietojamus rīkus un metodes;
  3. c) pilnveidot studiju darbu novērtēšanas mehānismu un kritērijus;
  4. d) popularizēt docētāju pedagoģisko pieredzi, par docētāju Erasmus programmas ietvaros iegūtajām atziņām un pieredzi, regulāri informējot katedru sēdēs.

Lai uzsvērtu, ka Biznesa augstskolas *Turība* docētāji ir nozaru profesionāļi un eksperti, ik mēnesi tiek gatavoti viedokļa raksti par dažādām sabiedrībā un biznesa vidē aktuālām tēmām. Katru mēnesi savu viedokli medijiem pauž vairāki pasniedzēji, komentējot tādas jomas kā ekonomika, nodokļi, kā arī citas. Docētāju -ekspertu tēls pakāpeniski nostiprinās mediju vidē, kas liek žurnālistiem aizvien biežāk vērsties pēc padoma un komentāra tieši pie *Turības* docētājiem

Saskaņā ar LETA monitoringa datiem pēdējo gadu laikā ir būtiski audzis to publikāciju skaits, kas saistītas ar Biznesa augstskolu *Turība*. Stratēģijas 2020 indikatoros minētās 800 publikācijas tika pārsniegtas jau 2016./2017.studiju gadā, taču ņemot vērā augstskolas tēla veidošanas tendenci izmaiņas, tika prognozēts, ka publikāciju skaits turpinās augt, 2018./2019.studiju gadam tika uzstādīts mērķis - dubultot stratēģijā minēto un sasniegt 1500 - 1600 publikācijas. 2018./2019.studiju gadā kopskaitā bija 1932 publikācijas, kurās pieminēta Biznesa augstskola *Turība*. Konkrētas publikācijas, monogrāfijas ir norādītas docētāju CV.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju

sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Programmas docētāju iesaiste zinātniskā pētniecībā, tiek realizēta, kā: dalība zinātniskos un praktiskos pētījumos, projektos, konferencēs, monogrāfiju izdošanā.

BAT ikgadējā starptautiskā zinātniskās konferencēs docētāji piedalās gan ar saviem pētījumiem, gan veicina studentu līdzdalību, piedalās sekciju darba organizēšanā, UVF atbildīga par 2020. gada konferences rīkošanu. Docētāji ņem aktīvu dalību arī ārvalstīs un citās Latvijas augstskolās notiekošajās starptautiskajās konferencēs.

Programmas docētāju pētījumu virzieni un tēmas:

1. L. Āzena – vietas mārketingu un reģionālā attīstība.
2. I. Bruksle – cenu veidošanas specifika, biznesa vide, tās konkurētspējā.
3. A. Bulis – konkurētspējas faktori, ekonomiskā kooperācija Latvijas – Ķīnas kontekstā.
4. Z. Driņķe – kvalitātes vadības sistēmas efektivitāte organizācijās, uzņēmējdarbības problēmas.
5. V. Ēvele – svešvalodu apmācību process, vadības prasmju apguves iespējas augstskolā.
6. N. Kozlovskis – piegādes ķēdes.
7. I. Liniņa – attiecību ar pircējiem vadības sistēmas mazumtirdzniecības uzņēmumos Baltijā.
8. A. Medne – nodokļu likmju harmonizēšanas problēmas, grāmatvedības praktiskie aspekti.
9. O. Onževs – sarežģītu ekonomisku un tehnisku sistēmu identifikācija, optimizācija un prognozēšana, informācijas tehnoloģiju iespējas uzņēmējdarbībā.
10. A. Pētersons – sabiedriskās attiecības un starp kultūru komunikācija.
11. D. Šuškovnika – sociāli psiholoģiskie aspekti, problēmas sabiedrībā.
12. V. Vēvere – biznesa ētika, filozofija.
13. G. Zemītis – kultūru – vēsturiskie un tiesiskie aspekti.
14. R. Zvirgzdiņa – MVU attīstība Latvijā.

Daži piemēri:

- Āzena L, Vasiļevska D., Rivža B. Evaluation Of Smart Specialisation Influence Indicators In The Riga Planning Region (Latvia), 34nd IBIMA Conference 2018, Madrid, Spain, 2019.g.
- Bruksle I., Liniņa L., Zvirgzdiņa R. (2019). Price discounts as a goods promotion factor in latvian retail trade. Proceedings of 20th Annual international scientific conference ECONOMIC SCIENCE FOR RURAL DEVELOPMENT 2019, LLU, Jelgava, Datu bāze: Web of Science
- Bulis A., Kabiraj S., Siddik N.A. (2019). Competitiveness Impedimental Factors of Latvian Manufacturing Companies in China, *Global Business Review*, First Published January 30, 2019, <https://doi.org/10.1177/0972150918814104>
- Driņķe Z., Zvirgzdiņa, R. (2018). Quality management system and models for small and medium enetrprises development. 24th EBES Conference Proceedings, Prague, Czech Republic Hosted by University of Finance and Administration, 8.pp
- Ēvele V., Komorovska A. "Effective Professional Language Learning", Journal of Turiba, University Acta Prosperitatis No. 10. Publisher Turiba University, Ltd. 2019.161p. (7-23) ISSN 1691-6077
- Linina I., Vevere V., Zvirgzdina R. (2019). NECESSITY OF CUSTOMER LOYALIY FORMATION AND ITS PECULIARITIES UN THE TELECOMMUNICATION SERVICES. VIDE.TEHNOLĢIJAS. RESURSI. 12.starptautiskās zinātniski praktiskās konferences materiāli, 1.sējums, Rēzekne: RTA, 2019.pp373. ISSN 1691-5402; ISSN 2256-070X. Datu bāze: SCOPUS
- Praude V., Liniņa I. Pārdošanas vadība. Rīga: Biznesa augstskola Turība, 2018., 407 lpp.
- Liniņa I. Kā piesaistīt un noturēt pircēju. Rīga: BA Turība, 2018. – 187.
- Medne A. (2015). Enterprice income tax and social insurance mandatory contributions of small enterprises in a changing enviroment in post crisis in Latvia // Journal of Turiba University, Acta Prospertatis No.6, Turiba University, ISSN 1691 – 6077, Riga 2015, 95 – 106 p. Challenges for Future Development, Rakstu krājums (elektroniskā formā) ISSN 1691 – 6069, 2015.gads
- Onževs O., Kolerte G. (2018). Acta Prosperitatis. Journal of Turiba University. No. 9.; Rīga, Turība, Ārējā tirgus apgūšanas iespējas Skandināvijā informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā, lpp. 5.-22.
- Pētersons A., (2016). Development of Concept of Public Relations in Communication Science// Proceeding of 58th International scientific conference of Daugavpils University, pp. 325-321. ISSN 2500-9842
- Škuškovnika D. & Muzikante I. (2018). Human Values and attitudes towards money. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference Rezekne Academy of Technologies. ISSN 1691-5887, 153-162 p
- Vevere, V. (2018). Co-dependence, regard for other and ethical demand: Z. Bauman and K. E. Logstrup. Education, Culture, Society. Book of abstracts, 5th International Scientific Cnference, Wroclaw 11-12.09.2018, p. 11
- Zemītis G., Lujāne, A. Humanitāro zinātņu komunikācija mūsdienās: vēstures piemērs (Contemporary Communication of Humanitarian Sciences: History as an Example)/: *Starptautiskā zinātniskā konference "Komunikācija globālajā ciemā: intereses un ietekmes"; 18. maijs, 2017, BAT.*
- Zvirgzdiņa R., Jeromanova-Maura S., Liniņa I. (2018). Social Enterprises In Baltic States. 4th International Conference on Lifelong Learning and Leadership for all (Iclcl 2018) Pages: 678-687. Datu bāze: ThomsonReutersWoS

Virziena novērtējuma pielikumos plašāka informācija par docētāju dalību konferencēs, projektos, zinātniskām monogrāfijām, kā arī publikāciju saraksts

Vērtējot pārskata periodu zinātniski pētnieciskā darbība ir uzlabojusies, docētāji aktīvāk iesaistās pētniecībā, izdotas grāmata un monogrāfijas.

Zinātniskās pētniecības rezultāti tiek integrēti studiju procesā, docētāji savos docējamajos studijuursos sniedz piemērus, analizē aktualitātes, atklātās problēmas. Ar savu piemēru docētāji veicina studentu ieinteresētību pētniecībā, tiek stimulēta studentu līdzdalība BAT konferencēs.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Docētāju sadarbībā ir vērtējam kā veiksmīga. Studiju procesa nodrošināšana ir iesaistīti docētāji no dažādām fakultātēm, kas veicina saskarsmi starp docētājiem. Docētāju sadarbībā tiek vecināta dažādos semināros, ko organizē augstskola docētāju kvalifikācijas pilnveidei, kā arī ESF projekta Nr. 8.2.0/18/A019 ietvaros docētājiem ir iespēja piedalīties meistarklasēs, piemēram, jaunāko IT risinājumu un digitālo risinājumu izmantošana uzņēmējdarbībā, mūsdienu tehnoloģisko risinājumu izmantošana tiesību zinātņu jomas specialistu izglītotājiem, meistarklase jaunāko IT risinājumu izmantošanā tūrisma un viesmīlības nozares specialistu izglītotājiem, akadēmiskā angļu valoda darbam ar starptautiskajiem studentiem, gūt gan papildus zināšanas, gan diskutēt par savu pieredzi un stiprināt sadarbību.

Tiek organizēti ikgadēji stratēģiski semināri, kur docētāji strādā grupās meklējot risinājumus dažādām situācijām un diskutējot par studiju procesa attīstības un pilnveides iespējām.

Docētāju sadarbība tiek stiprināta ikgadējas zinātniskās konferencēs, kas dod iespēju diskutēt par dažādiem jautājumiem, rast kopējas intereses, bet organizējot studentu sekcijas darbu dažādu fakultāšu docētāji strādā komandā vērtējot studentu pētījumus.

Docētāju sadarbībā ļauj nodrošināt arī labāku studiju kursu sasaisti.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros

<i>Kritēriji</i>	2018/2019
<i>Studējošo skaits</i>	144
<i>Docētāju skaits</i>	30
<i>Programmu realizējošās fakultātes docētāji</i>	24
<i>Citu fakultāšu docētāji</i>	6
<i>Studējošo un mācībspēku attiecība</i>	4,8

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	1_Statistika_studenti_TV.docx	1_Statistika_studenti_TV_en.docx
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	3_Atbalsta_izglitiba_standartam_TV.docx	3_Atbalsta_izglitiba_standartam_TV_en.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	4_Atbalsta_profesijas_standartam_TV.docx	4_Atbalsta_profesijas_standartam_TV_en.docx
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	5_Kartejums_TV.xlsx	5_Kartejums_TV_en.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	6_Plani_TV.xlsx	6_Plani_TV_en.xlsx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	7_Apraksti_TV.pdf	7_Apraksti_TV_en.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma paraugs	8_Diploms_TV.pdf	8_Diploms_TV_en.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	9_Studentu_parnemšana_TV.pdf	9_Studentu_parnemšana_TV_EN.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	15_Par zaudējumu kompensāciju.pdf	15_Par zaudējumu kompensāciju_eng.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	14_Studiju liguma paraugs.docx	14_Studiju liguma paraugs_en.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		